

İŞARETLER

Hayata Dair 1

OSTİM ailesi olarak bizler, akıntısına kapılıverdiğimiz çalışma hayatı içinde bazen bir durup kendimize bakma ihtiyacı hissederiz. Hep güzeli arama çabalarımızın yanı sıra sorularımızın, sorunlarımızın, yaşadıklarımızın cevaplarına dair izlerin peşine düşeriz. Elinizde tuttuğunuz bu kitap, işte bu arayışlarımızı sırasında bize yol gösteren, cevaplar veren, yaşantımıza ayna tutan bu izlerden küçük bir demettir. Dostlarımızın karınca misali taşıdığı bu aktarımlar bizlere yine bizi anlatarak hayatımıza ayna tutmaktadır. Bu aynada gördüğümüz her hikaye yalnız olmadığımızı müjdeleyen bir mesaj, bizleri ve hayatımızı biraz daha zenginleştiren, çoğaltan, bilgeleştiren bir hazinedir.

Siz değerli dostlarımızın da her ne vakit olursa olsun şöyle bir göz attığında kendisine gülümseyen işaretler bulacağı küçük bir yol haritası, unuttuğumuz güzellikleri hatırlatan bir pusula olmasını ümit ettiğimiz bu derlemenin, sizlerle paylaşıldığında büyük bir çiçek bahçesine döneceğine inanıyoruz. Hayatınızın yönünün iyiye, güzele, doğruya gitmesi dileğimizle..

Orhan AYDIN

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı

OSTİM VAKFI YAYINLARI - 2

17. BASKI
ANKARA
Haziran 2021

www.ostimvakfi.com

[instagram.com/ostimvakfi](https://www.instagram.com/ostimvakfi)

twitter.com/ostimvakfi

[linkedin.com/ostim vakfi](https://www.linkedin.com/company/ostim-vakfi)

OSTİM VAKFI

100. Yıl Bulvarı No: 99 OFİM İş Merkezi

8. Kat No: 10 OSTİM/Ankara

Tel: (0312) 386 01 21 - 22

Faks: (0312) 354 39 93

TASARIM VE OFSET HAZIRLIK

OMEDYA A.Ş.

100. Yıl Bulvarı

NO: 55/C-21

OSTİM Prestij İş Merkezi 3. Kat D. 21

OSTİM/Ankara

Tel: (0312) 385 58 20

www.omedya.com

Kapak tasarım ve mizanpaj:

Bayram Demirağ

Kapakta kullanılan akrilik pouring (akıtma)
eserler sanatçı Şule Güçlü'ye aittir.

BASKI

Azım Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Büyük Sanayi 1. Cad. Alibey İşhanı

99/33 İskitler/ANKARA

Tel: (0312) 342 03 71-72

Faks: (0312) 341 29 77

www.azimmatbaacilik.com

Sertifika No: 47897

OSTİM Vakfı Yayınları'nın 2.si olarak (17. Baskı) basılan bu kitap, ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Para ile satılamaz. Eserde yer alan hikaye ve metinlerin altında isim ve mahlas belirtilmeyenlerin anonim olduğu düşünülmektedir. Aksine bilgi bulunması durumunda, OSTİM Vakfı, eser sahibine ilişkin gerekli düzeltmenin yapılabilmesi için bilgi verilmesini rica eder.

ISBN: 975-96726-1-8

İŞARETLERİN PEŞİNDE

Hayata Dair 2

Hayat akıyor... ve biz hala akıntısına kapılıverdiğimiz hayata dair işaretlerin izini sürmeye devam ediyoruz. Şu an sizinle paylaşıyor olmaktan mutluluk duyduğumuz "Hayata Dair - 2" sürdürdüğümüz izlerin devamıdır.

İlk basımını 2004 baharında gerçekleştirerek elden ele dağıttığımız "Hayata Dair" kısa zamanda tükendi. OSTİM, Ankara, Türkiye derken sınır ötelere varan bir bağ oluşturdu okurlarıyla bizler arasında. Çalışanlarımız ve dostlarımız yine hikayelerini paylaşmaya, taşımaya devam ettiler. Tek fark vardı; bu sefer işaretlerin peşinde daha kalabalıktık...

Hayata Dair kitapları size büyük ve renkli bir fotoğraf albümü sunuyor; her bir fotoğraftan size ait olanı almanız için... Yan yana yapıştırdığınızda sizin yaşamınızın fotoğrafı çıkacak karşınıza... Çünkü "hayata dair" olan, "size dair" olandır aslında...

Hayatınızın yönünün iyiye, güzele, doğruya gitmesi dileğimizle...

Orhan AYDIN

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Hayat akarken... Hayatın içinde...

RÜZGAR ESTİĞİNDE UYUYABİLİR MİSİN?	16
VASİYET	18
KARINCANIN TAŞIDIĞI LENS	20
ESKİ BAYRAMLARI ANARKEN	22
MUTLULUĞUN REÇETESİ	23
TERZİ	26
HAYALLER	27
ACELE KARAR VERMEYİN	29
KARINCANIN TAŞIDIĞI SU	30
KAÇ ELMA TAŞIYABİLİRİZ Kİ?	31
DEĞER BİLMEK	32
ANLATAMADILAR	33
KUŞLARIN GÖZLERİ	36
DOSTLARLA BİRLİKTE YÜRÜMEK	37
NE KADAR DİKKATLİSİNİZ?	39
SİLGİ KULLANMADAN YAŞAMAK	40
EMEĞİN DEĞERİ	41
İNSANIN GERÇEK GÜCÜ; AKIL VE HİKMET	43
ALİŞ	45
ATLAR NEDEN GÖZLÜK TAKAR?	46
MUTLULUK ARAYIŞI	48
ÇOCUK AKLI	49
HAYAL MAVİSİ	50
MAHALLE	51
DEYİMLERDEN ÖYKÜLER (1)	53
KÜÇÜK PERTEV	54
KAINATIN IŞIĞI	57
BİR KELEBEĞİN DERSİ	58
GİTMELİ BURALARDAN	60
GÖREBİLMEK	63
ELDE KALAN	65

BARDAK	68
ELMA	69
ARKADAŞLIK	71
DUMAN	72
BİLGE İLE KÖPEK	74
İLGİNÇ TEZ	75
ZAMANLA DEĞİŞEN NEDİR?	76
KİŞİLİK	77
HAYATI KAFESE KOYMAYANLARA	78
ZİHİNSEL GÜÇ	80
HEMEN! ŞİMDİ! BURADA!	81
UZMANLIK	83
HAYAT ISKALAMAMAKTIR	85
AĞACA ASILAN ZEKAT PARASI	89
ONLARLA GURUR DUYUYORUZ	90
METREKAREYE 6 BİN MERMİ!	91
SİZ NEREDEYDİNİZ?	93
AÇLIK SINAVI	95
İYİLERİN SESSİZLİĞİ	96
İÇİ YİVLİ TOPLAR VE ECDADIMIZIN SIZLAYAN KEMİKLERİ	97
ÖLDÜRMEMEYECESİN	98
İNSANLIĞIN EN MUHTEŞEM HARİKASI	99
BUNLARI AKLINDAN ÇIKARTMA!	100
ATEŞ DÜNYADAN GİDİYOR	101
GÖZ ÇUKURU	102
NE OLMAK İSTİYORSUNUZ?	103
BİR YUDUM SEVGİ	105
SIMURG KİM?	108
BUDİST RAHİP	110
MERDİVENLERİ TEKMELEYENLER	112
AHMET SELÇUK İLKAN'DAN GÜNÜN ÖZETİ	114
CAYDIRICILIK HAKKINDA BİR DERS	116
YARIN KİMSEYE VAAD EDİLMEMİŞTİR	119
DEYİMLERDEN ÖYKÜLER (2)	121
ZEMZEM SUYUNUN ESRARI	123
ALLAH İNSANLARIN DUASINI İŞİTİR	124
DEYİMLERDEN ÖYKÜLER (3)	127

Hayata dair düşünenlerden...

Şu hayat için kısa kısa...

DUVARI AŞMAK.....	132
PENDNAME.....	133
LEHÇET-ÜL HAKAYIK'TAN.....	136
İLAÇ.....	138
LOKMAN HEKİM DİYOR Kİ.....	139
MEVLANA'NIN 7 ÖĞÜDÜ.....	140
MEVLANA.....	141
YAŞAM İÇİN 13 İFADE.....	143
GÜZEL SÖZLER.....	145
İKİLEM.....	146
BİR HAYAT KURALI.....	147
ASAF TANIR.....	148
AFFETMEK.....	151
ZİHİN AÇICI.....	153
KIZILDERELİ ATASÖZLERİ.....	155
SÖZÜN FİLTRESİ.....	157
DAMLALAR.....	159
ETMEYİN-EDİN.....	162

Sevginin bin "bir" hali...

SEVİLMEYE BIRAKMAK.....	166
BENCİLİN HİKAYESİ.....	167
BROOKLYN KÖPRÜSÜ.....	169
KEMANIN SON TELİ.....	171
EĞE KEMİĞİ.....	173
AĞACA BAĞIRMAK.....	174
SANDIĞINIZDA SANDIĞINIZDAN FAZLASI VAR.....	175
KÖREBE.....	177
KOMŞU.....	179

GÜZELLİĞİN TARİFİ	180
DUA VE AŞK	182
ÖLÜMÜNE SEVMEK	184
GÖZYAŞI	186
BEKLEMEK	188
MUMLARIN ÖYKÜSÜ	189
RUHUMUZ	191
KORKU VE SEVGİ	193
BİSİKLET	195
ÜÇ İHTİYAR MİSAFİR	196
EMILY	198
ANA KUCAĞI	200
İMAN, AŞK VE BARIŞ	202
DOSTU KAYBETTİĞİNDE	204
ÖĞRETMEN	205
ÇOCUK KALBI	208
DOSTLUK NASIL GELİŞİR	209
BELKİDE GERÇEKTİR...	210
SEVEN SEVENE YARDIM ETMEZ Mİ	211
PARMAKTAN KALBE	214
ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ	215
VAR MI BÖYLE BİRİ?	219
MERHABA ANNE	221
GÜZEL BİR KADIN 50 YAŞINDA BİR ERKEK ARİYOR!	223
AZNAR'IN 'HAYAT' DERSİ	225

Ekmegimizi kazanırken...

JAPON BALIKLARI VE FELSEFESİ	230
YÜZÜCÜ	232

DERT AĞACI	233
ALLAH BİLİYOR	235
KIYASLAMA	236
BİR İŞYERİ	240
SAHTE LİDERLERİN 10 ÖZELLİĞİ	243
RENKLER	247
HAYATI ALGILAYIN	252
KÖPRÜ	254
SADİ'DEN BİR HİKAYE	256
BİR DERS	257
SİZİ KİM YÖNETİYOR?	259
İHTİYAR BALIKÇI	261
BALTAYI BİLEMEK!	263
HİZMET EDENLERİ UNUTMAYIN!	265
ANAHTAR KİMDE?	266
ARILAR	267
MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ	269
HOŞ BİR HİKAYE	271
HATANIN GÖRECELİSİ	272
ARTIK PAYDOS.	273
KIRMIZI İBİKLİ KÜÇÜK TAVUK	274
RUSSEL GOUGH;	277
AHMET ŞERİF İZGÖREN'İN "AVUCUNUZDAKİ KELEBEK" İSİMLİ KİTABINDAN;	278
PARAŞÜTÜNÜZÜ KİM KATLIYOR	281
TOPLUMUN SAĞLAM TEMELLERİ.	283
VEHBİ KOÇ'UN REÇETELERİ	284
TÜRKİYE'NİN DIŞ SİYASETİ	287
YARADAN'DAN BİR NOT.....	289
DÜNYANIN EN GARİP YASAKLARI	291

*Her sabah yeni bir gün doğarken,
Bir gün de eksilir ömürden;
Her şafak bir hırsız gibidir
Elinde bir fenerle gelen...*

Hayyam'dan

Hayat akarken...

Hayatın içinde...

Rüzgar estiğinde uyuyabilir misin?

Genç bir adam Amerika'nın batısındaki bir çiftliğe iş başvurusunda bulunmuştu. Çiftliğin sahibi ona özelliklerini sorduğunda genç adam kendine güvenen bir edayla şöyle cevap vermişti:

"Rüzgar estiğinde dahi uyuyabilirim."

Bu söz, yaşlı çiftlik sahibinin kafasını karıştırmıştı, fakat bu zeki genç adamdan da çok hoşlanmıştı bu yüzden onu işe aldı. Birkaç gün sonra yaşlı çiftlik sahibi ile karısı gece yarısı çok sert ve şiddetli bir rüzgarla uykularından fırladılar. Bir sorun çıkma ihtimaline karşı her yeri kontrol etmeye başladılar. Pencere ve kapıdaki kepenklerin sıkıca kapatılıp, kancalarının yerlerine takılı olduğunu gördüler. Kalın ağaç kütükleri ise sıra sıra şöminenin yanına dizilmişti. Tarım araçları güvenli bir şekilde hangara yerleştirilmişti. Traktör garajdaydı. Ahırın kapısı düzgün bir şekilde kapatılmış ve kilitlenmişti. Hatta içerideki tüm hayvanlar oldukça sakinler. Genç adam hemen ilerideki kulübesinde huzurlu bir şekilde uyuyordu. İşte o anda yaşlı çiftlik sahibi genç adamın o gün ona ne demek istediğini anlamıştı.

Çünkü genç adam fırtınasız güzel günlerde bir gün şiddetli bir fırtına ile çiftlikteki her şeylerini kaybedebileceklerini düşünerek işlerini o kadar bağlılıkla yapmıştı ki, en sert, en şiddetli fırtına dahi

esse yatağında huzurla uyuyabilirdi.

Acaba bunu hangimiz gerçekten yaşamımızda uygulayabiliyoruz?

Yapabildikleriniz değil, bir gün gerçekten yapamadığınız şeyler güneş battığında size baş ağrısı verir.

Vasiyet

Ölmek üzere olan yaşlı bir baba, yatağının başına üç oğlunu çağırarak onlara vasiyette bulunur:

- Oğullarım, ben ölünce, birbirinize düşmemeniz için, size sahibi olduğum 17 deveyi paylaşdırmak istiyorum. Miras olarak develerin yarısını büyük oğluma, üçte birini ortancaya, dokuzda birini ise küçük oğluma bırakıyorum.

Babalarının ölümünden sonra, mirası babalarının vasiyeti uyarınca paylaşmak üzere kardeşler bir araya gelirler. Fakat bir türlü işin içinden çıkamazlar. Mirası babalarının istediği gibi pay edemezler. Çünkü 17 sayısı ne ikiye, ne üçe, ne de dokuza bölünebilir.

Bu işin üstesinden ancak köyün tecrübe ehli, yaşlı bilgisi gelir, diye düşünüp ona giderek danışır.

Bilge kişi; "Benim bir devem var, onu da alıp yeniden hesap yapın" der. Bu cömertliğe çok şaşırın oğullar, 18 deveyi pay etmeye girişirler. Önce ikiye bölerler, büyük oğul 9 develik payını alır. Sonra üçe bölerler, çıkan 6 deveyi de ortanca oğul alır. Daha sonra dokuza böldüklerinde 2 deveyi de küçük oğul alır ama bütün develeri payladıktan sonra ortada fazladan bir deve kalır yine.

Oğullar bu duruma da bir çözüm getirmesi için yeniden yaşlı

bilgeye başvururlar. Bilge kişi güler ve:

"İyi yleyse" der. "Sorununuz zmlendiğine göre ben de deve-
mi geri alabilirim artık."

* Bilge kişi bu hikyede tıpkı "bilgi" gibi katalizör olarak olaya
girer, çözümü sağladıktan sonra olaydan çıkar. Sorunu çözmede
insanlara yardımcı olur, ama kendinden de bir şey eksilmez.

Karıncanın taşıdığı lens

Brenda yamaç tırmanışı yapmak isteyen genç bir kadındı. Bir gün cesaretini toplayarak bir grup tırmanışına katıldı. Tırmanacakları yere vardıklarında, neredeyse duvar gibi dik, büyük ve kayalık bir yamaç çıktı karşılarına. Tüm korkularına rağmen, Brenda azimliydı. Emniyet kemerini taktı, ipi yakaladı ve kayanın dik yüzüne tırmanmaya başladı.

Bir süre tırmandıktan sonra, nefeslenebileceği bir oyuk buldu. Orada asılı dururken, gruptan yukarıda ipi tutan kişi dalgınlığa düşerek ipi gevşetiverdi. Aniden boşalan ip, hızla Brenda'nın gözüne çarparak lensinin düşmesine neden oldu. Lens çok küçüktü ve bulunması neredeyse imkansızdı.

Lens yamacın ortasında bir yerlerde kalmıştı ve Brenda artık bulanık görüyordu. Ümitsizlik içinde Brenda, lensini bulması için Allah'a dua edebilirdi yalnızca. Ve içten içe düşünüp dua etmeye başladı. "Allah'ım! Sen şu anda buradaki tüm dağları görürsün. Bu dağlar üzerindeki her bir taşı ve yaprağı bildiğin gibi benim lensimin yerini de biliyorsun. Onu bulmama yardım et."

Patikalardan yürüyerek aşağı indiler. Aşağı indiklerinde, tırmanmak üzere oraya doğru gelen yeni bir grup gördüler. İçlerinden biri "Aranızda lens kaybeden var mı?" diye bağırdı.

Brenda'nın sonradan öğrendiğine göre, lensi bir karınca taşıyordu ve karınca yürüdükçe yavaşça kayanın üzerinde hareket edip parlayan lens kızların dikkatini çekmişti.

Eve döndüklerinde Brenda lensini nasıl bulduklarını babasına anlatacak ve bir karikatürcü olan babası da ağzıyla lens taşıyan bir karınca resmi çizerek, karıncanın üzerindeki baloncuğa şunları yazacaktı:

"Allah'ım! Bu nesneyi neden taşıdığımı bilemiyorum. Bunu yiye-
mem ve bu nesne neredeyse taşıyamayacağım kadar ağır. Ama
istediğin sadece bunu taşımamsa, senin için taşıyacağım."

Eski bayramları anarken

Çok eskidendi belki el öpmeler, kenarı dantelli mendiller içimde şekerler, avuca zor sığan kocaman 2,5 liralık bayram harçlıkları. Postacının getirdiği, uzaktaki dostların bayramı kutlayan bayram kartları.

Aniden yok oldular, yittiler eskilerde bir yerlerde. Yıllarca sadece seyahate gidenler gidenler tesadüfen karşılaşılsa kutladılar birbirlerinin bayramlarını.

Artık bayramlar sadece birer "fırsat" oldu, yorgun bedenlerin dinlemesi için. Bir gün sanal alemle tanıştık ve yeniden hatırladık bayramlaşmanın keyfini. Kenarı dantelli mendiller, parlak kağıda sarılı şekerler, madeni 2,5 liralık bayram harçlıkları yoktu belki ama bir küçük haber vardı dostlardan; uzun süredir karşılaşmadığın, hala aynı adreste olup olmadığını bilmediğin. Sanal da olsa hatırladığını, unutulmadığını öğrendin.

Ve eski, tek yaprak bayram kartlarında yazıldığı gibi:

"Bayramınız mübarek olsun"

Mutluluğun reçetesi

Bilim adamları, mutlulukla insanın alın yazısı arasında hiçbir ilişki olmadığını savunuyorlar. Bilim adamlarına göre mutluluk, öğrenilebilir. Bir başka deyişle mutlu olmak için lotodan çıkacak milyarlara ya da genlere ihtiyaç yok. İsteyen herkes mutluluğu bulabilir. Dokunarak, gevşeyerek ve hatta stres halinde mutluluğu bulmak mümkün.

Alman Bunte Dergisi'nin son sayısında Alman uzman Wilhelm Schmid-Bode'nin mutluluk reçetesi açıklandı.

Çocuklar...

Bütün anketlerde aynı sonuç çıkıyor. Bir insan için en büyük mutluluk çocuğuyla birlikte olmak.

Böylelikle dünyayı çocuk gözleriyle algılamak için ikinci bir şans elde ediyoruz. Daha mutlu, daha heyecanlı, sınırsız ve pespembe. Bol bol çocuklarla oynayın, ilgilenin.

Kırmızı biber...

Acı kırmızı biber, önce insanda cehennem duygusu uyandırır. Ancak hemen arkasından ödülü gelir. Biberdeki "Kapsaışın" adlı madde, damakta endorfin salgılanmasına yol açar. Endorfin acıları

dindirir ve insanı mutlu kılar. Bol acılı yiyen Asyalılar bunun için mutludur.

Günlük tutmak...

İnsanın gerçek mutluluğu dışarıda değil, iç dünyasındadır. Günlük tutmak, insanın pusulası olabilir. Başımızdan geçen olaylar arasında mutlu anıları özellikle vurgulayarak kağıda dökersek, bunları kalıcı kılmış oluruz.

Jogging...

Açık havada koşu yapmak ya da sıkı bir yürüyüş, mutluluk hormonu serotonin salgılanmasını sağlıyor. Bulduğunuz her fırsatta temiz havada koşu ya da yürüyüş yapın.

Meditasyon...

Gevseme teknikleri insanın ruhundaki sıkıntıları atar. Gevşemiş bir insan yaşadığı anın tadını çıkarır, çevresinde küçük mutluluklar bulabilir.

Evcil hayvan. Kuş, kedi, köpek ya da balık...

Ev hayvanlarıyla uğraşan insanların çok daha mutlu ve sağlıklı yaşadığı bilimsel bir gerçek. Ev hayvanları, gün içinde nice küçük mutluluklar tattırırlar insana.

Ev işleri...

İnanılır gibi değil ama gerçek:Erkeklerin yüzde 12'si, yemek pişirip ütü yaparak, ev temizleyerek mutlu olduğunu söylüyor. İsin çok daha iyi yanı, erkekler iş yaptığı zaman kadınlar da mutlu oluyor.

Gülmek...

Her şeyi ciddiye alanlar baştan kaybediyor. Gülmek, gülümsemek ve mizah insanı sağlıklı ve mutlu yapıyor. Bir kahkaha, bin porsiyona bedeldir sözü kesinle doğru.

Çikolata...

Flört etmek gibi bir şey. Bir parça yemek yeterli, mutluluk hormonu "serotonin" anında beyinde dolaşıma çıkıyor. Çikolatanın içtiği "feniletilamin" insanı bulutlara çıkarıyor.

Muz...

Kendinizi güçsüz ve sinirli mi hissediyorsunuz, hemen bir muz yeyin. Magnezyum ve kalsiyum içeren bu meyve strese karşı birebir. O da mutluluk hormonu serotoninini kışkırtıyor.

Dostluk...

Almanya'da yapılan araştırmalara göre insanların yüzde 45'i kendini arkadaşıyla mutlu hissediyor. Dostluğun en önemli belirtileri, karşılıklı güven ve birbirini dinleme yeteneği.

Mor renk...

Mor renk insanı neden mutlu yapar? Renk araştırmacıları bu soruya şu yanıtı veriyor: Kırmızı insanı aktif yapar, mavi dinlendirir. Kırmızı ve mavinin karışımı olan mor ise insan ruhunu dengeye kavuşturur.

Çiçekler...

Doğaya saygı gösteren insanlar, küçük şeylerle mutlu olmayı da bilir. Araştırmalara göre çiçek, insanın mutluluk düzeyini yüzde 100 oranında artırıyor.

Terzi

Bir bilgeye sormuşlar;

"Efendim, dünyada en çok kimi seversiniz?"

"Terzimi severim" diye cevap vermiş.

Soruyu soranlar şaşırılmışlar:

"Aman üstad, dünyada sevecek o kadar çok kimse varken terzide kim oluyor?

O da nereden çıktı?

Neden terzi?"

Bilge, bu soruya da şöyle cevap vermiş :

"Evet dostlarım, ben terzimi severim. Çünkü ona her gittiğimde, benim ölçümü yeniden alır. Ama ötekiler öyle değildir. Bir kez benim hakkımda karar verirler, ölünceye kadar da, beni hep aynı gözle görürler."

Hayaller

Adamın biri, her mehtaplı gecede alır başını deniz kıyısına gidermiş

Dönüşünde sorarlarmış :

- Ne gördün?

- Dünya güzeli deniz kızları gördüm, altın saçlarını gümüş taraklarla tarıyorlardı, dermiş hep Bir gece yine tek başına deniz kıyısına vardığında, gerçekten dünya güzeli deniz kızları görmüş, altın saçlarını gümüş taraklarla tarıyorlarmış.

Döndüğünde yine sormuşlar :

- Ne gördün?

- Hiç, demiş. Hiçbir şey.

Oscar Wilde'in yukardaki harika öyküsünü ilk okuduğumda ortaokuldaydım ve ne demek istediğini anlamamıştım. Daha sonra Unutmuşum. Yıllar sonra rastladığım Haldun Taner'in bir sözü bana öyküyü hem hatırlattı hem de ne demek istediğini çok çarpıcı bir şekilde gösterdi.

Şöyleydi söz: "Bir hayalin gerçek olması kadar hayal kırıcı birşey yoktur." Daha sonraları ise bu tema pek çok edebi eserde karşıma çıktı.

Örneğin Simyacı'da. Hâlâ okumamış olan var mı bilmiyorum ama hatırlarsanız orada bütün yaşamı boyunca tek hayali para biriktirip Mekke'ye hacca gitmek olan bir dükkan sahibi vardı. Adam artık gerekli parayı fazlasıyla biriktirmiş olduğu halde bir türlü gitmiyordu. Bu hayalin kendisini yaşama başlayan çok önemli bağ olduğunu düşünüyor ve onun gerçekleşmesi halinde bu önemli bağı yitireceğinden korkuyordu. Haklıydı aslında. Düşünüyorum da hepimizin böyle hayalleri var: Mutluluğumuzu başladığımız, gerçekleşene kadar yaşamı sanki ertelediğimiz. Acaba hiç düşünüyor muyuz; bu istediğimiz her neyse, gerçekleştiğinde iyi mi olacak? Bir düşünürün hep aklımda tuttuğum bir sözü vardır: "Bütün dualarımı kabul etmediği için Tanrı'ya şükrediyorum".

Belki de daha az üzölmeliyiz gerçekleşmeyen hayallerimiz için. Belki de aslında sevinmemiz, mutlu olmamız gereken birşey için gözyaşları döküyoruzdur. Belki de olaylara bir de bu açıdan bakmayı artık öğrenmeliyiz. Yalnız "hakınızda hayırlı olan hayallerinizin" gerçekleşmesi dileğiyle.

Toplumun sağlam temelleri

Bu hikayeyi pek çok yerde anlatmışımdır. Baba, oğluna nasihat eder: "Önüne bir beyaz kağıt ek ve baş tarafına şöyle kalemi bastırarak 1 rakamını yaz" der. Konuşmasını sürdürür: "İlkokulu bitirdin (1)'in yanına bir sıfır koy. Ortaokul için, Lise için, Üniversite için birer sıfır daha koy. Askerliğini yaptın, bir sıfır daha. Artık çalışmaya başladın, eriştiğin her başarı için birer sıfır daha ekle. Böylece elde ettiğin sayı senin değerini gösterir. Fakat unutmaki baştaki (1) olmasa senin elindeki o sayı hiçbir mana ifade etmez. İşte o (1) var ya, o senin sağlığındır oğlum. Sağlık olmadı mı, insan hayatta hiçbir yere varamaz."

Ben bu küçük halk hikayesiyle anlatılmak istenen gerçeği, kişiler için olduğu kadar toplumlar içinde geçerli olduğuna inanırım. Sağlam bir bünye herşeyin anasıdır. Kişi de, toplum da sağlıklı olmalıdır.

(Vehbi Koç, Hatıralarım Görüşlerim Öğütlerim'den)

Karınca'nın taşıdığı su

Nemrud İbrahim Peygamber'in ateşte yakılması emrini verdikten sonra meydan yere odunlardan büyük bir yığın yapılmış. Odunları tutuşturmuşlar sonra. Alevler o kadar yükselmiş ki bulutların tutuşacağını sanmış çocuklar. Korkmuş kaçmış bütün hayvanlar. İbrahim peygamber'i mancınıkla ateşin tam orta yerine atacaklarmış askerler. Atacaklarmış ki Nemrud'un ne güçlü bir kral olduğunu anlasın, görsün; bir daha ona karşı gelmesin İbrahim Peygamber.

Bu sırada bir karınca ağzında küçücük bir damla su ile koşa koşa gidiyormuş. Hem de boyu göklere varan cehennemi ateşe doğru. Başka bir karınca onun bu telaşını görüp sormuş hemen yanına yanaşıp: "Bu acelen niye? Nereye böyle?"

Ağzında bir damla su taşıyan karınca o bir damlayı ellerinin arasına alıp, "Duymadın mı" demiş. "Nemrud, İbrahim Peygamber'i ateşte yakacakmış. İşte ateşin olduğu yere su götürüyorum."

Bu sözleri duyan karınca kendini tutamayarak uluorta kahkahalarla gülmeye başlamış. "Sen şu ateşe dönüp yüzünü hiç bakmadın mı?" diye sormuş. "Ne kadar büyük. Senin bir damla suyun ona ne yapabilir ki?"

Su taşıyan karınca, "olsun" demiş. "Hiç olmazsa hangi taraftan olduğum anlaşılır."

Kaç elma taşıyabiliriz ki?

Franklin bir çocuğa bir elma vermiş. çocuk çok sevinmiş. Bir elma daha vermiş, çocuk daha çok sevinmiş. Bir elma daha verince çocuk sevinçten deliye dönmüş. Ve bir elma daha verince, çocuk dört elmayı elinde zaptedememiş, sonuncusunu düşürmüş yere.

Bu sefer ağlamaya başlamış çocuk. Hayat böyledir işte. Hayal etmediğimiz bir saadete eriştikten sonra, onun bir lokmasını dahi kaybetmek bizi üzer. "Keyifler değildir yaşamı değerli yapan. Yaşamdır, keyif almayı değerli kılan "

Bernard Shaw

Değer bilmek

Bir gün Avrupa'nın ünlü sanat merkezi kentlerinden birinde gezen çocuğun biri bir vitrinde çok hoş bir tablo görür. Tablo bedelli oldukça pahalıdır. Çocuk bu tabloyu bir sonraki sene abisinin doğum gününe almayı ister ve bir iş bulup kıt kanaat geçinerek biriktirdiği tüm para ile mağazaya gider. Şanslıdır tablo hala satılmamıştır. İçeri girer ve tabloyu bir süre yakından izledikten sonra resmi yapan sanatçıyı bulur ve

"Abimin doğum günü için bu resmi satın almak istiyorum, tüm paramda bu kadar" der.

Ressam bir süre düşündükten sonra. Resmi paketler ve resmi satar.

Çocuk paketini alır ve teşekkür ederek çıkar. Mağazada adamın arkadaşları da vardır ve şaşkın şaşkın sorarlar:

"Sen ne yaptın o resmin değeri milyonlar ederdi. Neden bu kadar cüzi bir rakama sattın?" Adam cevap verir:

"Evet ben bu resme milyonlarını verecek bir sürü insan bulabilirdim, ancak tüm servetini bu resme verecek kaç kişi bulabilirdim?"

"Günümüzde insanlar her şeyin fiyatını biliyor, fakat hiçbir şeyin değerini bilmiyorlar."

Oscar Wilde

Anlatamadılar

Dağda özgürce yaşayan bir inek, bir beygir, bir eşek, dağılıp insanların arasına karışarak ne yaptıklarını öğrenmeye ve beş yıl sonra buluşmaya karar verdiler.

Her biri başka yöne yola çıktılar.

Beş yıl sonra buluşma yerine önce inek ile beygir geldi. İkisi de perişan bir halde, zayıflamış, dişleri dökülmüş, kamburları çıkmış, adeta çökmüşlerdi.

Beygir sordu: "Nedir bu halin inek?"

İnek iç çekerek anlattı:

"Bu insanlar merhametsiz. Beni durmadan birbirlerine sattılar. Alan sütümü sağdı. Bir inek daha varmış, onu yanıma koyup çifte koştular, aç bıraktılar. Canımı zor kurtardım be kardeş."

Sonra beygir anlattı:

"Benim de ağızıma bir demir parçası geçirdiler, ağızımı açamadım. Üzerime bindiler. O indi öbürü bindi, o indi öbürü bindi.

Binmedikleri zamanlar zincire vurdular. Belim çöküp de onları taşıyamaz bir hale geldiğimde arkama kocaman bir araba bağladılar, bu sefer birçoğunu birden taşımaya başladım. Ben onları taşıdıkça kırbaçladılar. Canımı zor kurtardım yav inek kardeş.”

Ve uzaktan eşek gözüktü.

Eşek, ısıklık çala çala, taşlara tekme ata ata geldi.

Mutluydu. Şişmanlamıştı, tüyleri parlıyordu, gözlerinin içi gülüyordu, üzerinde lacivert takımlar vardı.

İnek ile beygir, “Nedir bu halin, neler oldu” diye merakla sordular, eşek anlattı:

“Bir memlekete vardım, birisi bağırdıkça insanlar onu alkışlıyordu. Ben de yüksekçe bir yere çıkıp bağırdım. Benim bağırmamı bilirsiniz, duyan benim yanıma koştu, duyan koştu. Onlar geldikçe ben daha çok bağırdım.

“Sonra?”

“Sonra beni başkan seçtiler.”

“Yani sen başkan mı oldun?”

“Evet. Bir şey yapmama gerek kalmıyordu, ben bağırdıkça onlar Memleket seninle gurur duyuyor’ diye alkışladılar.

Yiyecek birçok şey vardı.

Ben ise yedim ve bağırdım, yedim ve bağırdım.”

“Peki. Senin eşek olduğunu anlamadılar mı?

Eşek yanıtladı:

“Valla yarısı anladı ama diğer yarısına anlatamadılar.”

Kuşların gözleri

Bazen insanları hafife almak için "Çocuk gibisin, çocuk gibi davranıyorsun" denir ya. Bu hikayeden sonra çocuk gözüyle bakmanın basit olmadığını anlıyor insan.

Babası İspanya'nın en ağır siyasi cezalarının verildiği bir hapisane de mahkumdu küçük kızın. Fırsat bulduğu her haftasonu babasını ziyaret için annesiyle birlikte hapisaneye giderdi. Yine bir ziyarete giderken babası için çizdiği resmi yanında götürdü ancak hapisane kurallarına göre özgürlüğü çağrıştıran her türlü şeyin mahkumlara verilmesi yasaktı. Bu sebeple kağıda çizdiği kuş resmini kabul etmemişler ve oracıkta yırtmışlardı. Çok üzülmüştü küçük kız. Babasına söyledi bunu, o da "Üzülme kızım, yine çizersin; bu sefer çizdiklerine dikkat edersin olur mu?" dedi.

Küçük kız diğer ziyaretinde babasına yeni bir resim çizip götürdü. Bu sefer kuş yerine bir ağaç ve üzerine siyah minik benekler çizmişti. Babası keyifle resme baktı ve sordu: "Hmmm! Ne güzel bir ağaç bu! Üzerindeki benekler ne? Portakal mı?" Küçük kız babasına eğilerek, sessizce: "Hşşşt! O benekler ağacın içinde saklanan kuşların gözleri!..."

Dostlarla birlikte yürümek

Adam ve hayattaki tek arkadaşı olan köpeği bir kazada birlikte ölmüşlerdi. Gökyüzüne çıktıktan sonra bembeyaz bulutların arasında dolaşmaya başladılar. Adam çok susamıştı. Biraz su bulabilmek ümidiyle yürümeye devam ederken, birden kendilerini muhteşem bir manzaranın karşısında buldular. Rengarenk çiçeklerle süslü bir bahçe, altından yapılmış bir bahçe kapısı, ve onları karşılayan beyazlar içinde bir kadın. Adam köpeğiyle birlikte kadına yaklaştı ve sordu:

"Affedersiniz. burası neresi?" Kadın ona gülümsedi: "Burası cennet efendim" Adam bunun üzerine sevinçle "Harika!" dedi "Peki bana biraz su verebilir misiniz? Gerçekten çok susadım." Kadın cevap verdi: "Tabi efendim, içeri girin. İçeride dilediğiniz kadar su bulabilirsiniz." Böylece adam köpeğine döndü, "Hadi oğlum içeri giriyoruz" diyerek kapıya yürüdü ama kadın onu birden durdurdu: "Üzgünüm efendim, köpeğiniz sizinle gelemaz. Hayvanları içeri almıyoruz." Bunun üzerine adam bir an durdu, düşündü ve geri dönüp köpeğiyle birlikte geldikleri yolun tam ters yönünde yürümeye koyuldular. Bir süre geç tikten sonra kendilerini bu kez tozlu çamurlu bir yolda buldular, ve yolun sonunda karşılarına çiftlik girişini andıran bir kapıyla yırtık pırtık elbiseli bir dede çıktı.

Adam sordu:

"Affedersiniz... bana biraz su verebilir misiniz?"

Dede "İçeri gel" dedi. "Kapıdan girdikten sonra sağ tarafta bir çeşme var."

Adam sordu:

"Peki arkadaşım da benimle gelip oradan içebilir mi?"

Dede "Tabii" dedi çeşmenin yanında köpeğinin de su içebileceği bir kase bulacaksınız." Bunun üzerine adam kapıdan girdi. Biraz yürüdükten sonra sağ tarafta çeşmeyi buldu. Adam çeşmeden köpek de oracıktaki kaseden doya doya içerek susuzluklarını giderdiler. Derken adam geri giderek girişte bekleyen dedeye sordu: "Su için çok teşekkür ederim. Peki burası neresi?" Dede "Burası cennet" dedi. Bunu duyan adam şaşırdı: "Ama nasıl olur? Az önce burası gibi kırık dökük olmayan muhteşem bir yere gittik ve orasının da cennet olduğunu söylediler. Dede "Şu rengarenk çiçeklerle süslü altın kapılı yer mi?" dedi. "Ama orası cehennem." Adam iyice şaşırmıştı: "Peki ama orası sizin adınızı kullanarak insanları kandırıyor diye hiç kızmıyor musunuz?" Dede gülümsedi: "Kızmıyoruz. Çünkü onlar kendi çıkarı için en iyi arkadaşını yarı yolda bırakanları cennet'ten uzak tutuyorlar..."

Dostlarınızı yarı yolda bırakmayın.

Bir dostun derdine herkes üzülebilir, bu çok kolaydır.

Bir dostun başarısına sevinebilmek ise sağlam bir karakter gerektirir.

Ne kadar dikkatlisiniz?

Varsayın ki bir belediye otobüsü şoförüsünüz. Bakalım, bir belediye otobüsü kullanabilecek denli dikkatli misiniz? Önce aşağıdaki soruları yanıtlayın, sonra da, ne denli dikkatli olduğunuz konusunda birlikte karar verelim:

Otobüsünüz hareket ettiğinde içinde 32 yolcu var.

Birinci durakta 11 kişi indi, 9 kişi bindi. Sonraki durakta 2 kişi indi, 2 kişi bindi. Bir sonrakinde 12 kişi bindi, 16 kişi indi. Bir sonrakinde ise, 5 kişi bindi, 3 kişi indi.

Sorumuz şu: Otobüs şoförünün göz rengi nedir?

İşte yanıtımız: Önemli olan doğru bilgiye odaklanmanızdır. Eğer otobüse inen-binen kişi sayısına ya da otobüs duraklarının sayısına dikkat ederseniz, yanlış bilgiye odaklandığınız demektir. Bu, sizi önemli olan bilgiden uzaklaştırmaktadır.

Sorumuzun yanıtı, ilk tümcede gizlidir: "Otobüsün şoförü sizsiniz. Otobüsü siz kullanıyorsunuz" Yani otobüs şoförünün göz rengi, sizin göz renginizdir. Şimdi söyleyin bakalım:

Bir belediye otobüsünde şoförlük yapabilecek denli dikkatli misiniz?

Silgi kullanmadan yaşamak

Silgi kullanmadan resim çizme sanatına, yaşam deniyor. Öylesine güçlü olun ki, hiçbir şey huzurunuzu bozmasın. Sağlık, mutluluk ve zenginlikler hakkında konuşun. Dostlarınıza değerli olduklarını hissettirin. Herşeyin iyi yanını görmeye çalışın. Başkalarının başarılarına kendi başarınız kadar sevinin. Geçmişin hatalarını unutun ve onlardan yararlanın. Neşeli, davranın ve herkese gülümseyin. Kuşkular karşısında çok düzenli, öfke karşısında çok olgun, korkular karşısında çok güçlü ve sorunlar karşısında çok mutlu olun ki, silgiye gereksiniminiz kalmasın.

Ve unutmayın; yaşam duygularımızı bastırmamıza izin vermeyecek denli kısadır.

Emeğin değeri

Hindistan'da çok ünlü bir ressam varmış. Herkes bu ressamın yaptıklarını kusursuz kabul edecek kadar beğenmiş ve onu renklerin ustası anlamına gelen Ranga Çeleri olarak tanısa da kısaca Ranga Guru derlermiş.

Onun yetiştirdiği bir ressam olan Raçici ise artık eğitimini tamamlamış, son resmini yaparak Ranga Guru'ya götürmüştü ve ondan resmini değerlendirmesini istemişti. Rangu Guru ise, "Sen artık ressam sayılırsın Raçaci ve artık senin resmini halk değerlendirecek" diyerek resmi şehrin en kalabalık meydanına götürmesini ve en görünen yerine koymasını istemişti. Yanına da kırmızı bir kalem koyarak, halktan beğenmedikleri yerlere çarpı atmalarını rica eden bir yazı bırakmasını istemişti.

Raçici denileni yapmış. Birkaç gün sonra resme bakmaya gittiğinde görmüş ki, tüm resim çarpılar içinde ve neredeyse görünmüyor. Çok üzölmüş. Emeğini ve yüreğini koyarak yaptığı tablo kırmızıdan bir duvar sanki. Alıp resmi götürmüştü Ranga Guru'ya ve ne kadar üzgün olduğunu belirtmiş.

Ranga Guru üzölmemesini ve yeniden resme devam etmesini önermiş. Raçici, yeniden yapmış resmini ve yine Rangu Guru'ya götürmüştü. Tekrar şehrin en kalabalık meydanına bırakmasını istemişti.

Rang Guru, ama bu defa yanına bir palet dolusu çeşitli renklerde yağlı boya, birkaç fırça ile birlikte. Yanına da insanlardan beğenmedikleri yerleri düzeltmesini rica eden bir yazı bırakmasını söylemiş.

Racıi denileni yapmış. Birkaç gün sonra gittiği meydanda görmüş ki resmine hiç dokunulmamış, fırçalar da boyalar da kullanılmamış. Çok sevinmiş ve koşarak Ranga Guru'ya gitmiş ve resme dokunulmadığını söylemiş. Ranga Guru ise öğrencisine şunları aktarmış. "Segili Racıi: sen birinci konumda, insanlara fırsat verildiğinde ne kadar acımasız eleştiri sağanağı ile karşılaşabileceğini gördün. Hayatında resim yapmamış insanlar dahi gelip senin resmi-ni karaladı. Oysa ikinci konumda, onlardan hatalarını düzeltmelerini istedin, yapıcı olmalarını istedin. Yapıcı olmak, eğitim gerektirir. Hiç kimse bilmediği bir konuyu düzeltmeye kalkmadı, cesaret edemedi.

Sevgili Racıi, mesleğinde usta olman yetmez, bilge de olmalısın. Emeğinin karşılığını ne yaptığından haberi olmayan insanlardan alamazsın. Onlara göre senin emeğinin hiçbir değeri yoktur. Sakın emeğini bilmeyenlere sunma ve asla bilmeyenlerle tartışma."

İnsanın gerçek gücü: Akıl ve Hikmet

"Baba, bunu nasıl yapabildin? Yirmi yıldır ağzına bir tek damla bile içki koymamayı nasıl başarabildin?" Bu oldukça özel soruları babama sorabilmem tam yirmi yılımı aldı.

Babam içkiyi bıraktığında tüm aile, o birkaç yıl içinde içkiye yine başlar diye korktuğumuzdan, evde bu konuyu açmaktan hep uzak durmuş ve neredeyse iğne üzerinde yaşamıştık.

O güne dek sormadığım soruma babamın verdiği yanıt şöyleydi:

"Günde en az dört ya da beş kez, şu küçücük dizeleri içimden yineliyor, kendi kendime okuyorum" dedi. "Sözcükler beni bir anda rahatlatıyor ve olayların, onlarla başedemeyeceğim denli olumsuz olmadıklarını anımsatıyorlar bana."

Sonra bu dizeleri benle paylaştı. Sözcükler yalındı ama kusursuzdu. Bir anda benim günlük yaşantımın da birer parçası oldular. Babamla bu konuşmayı yaptıktan yaklaşık bir ay kadar sonra postadan, arkadaşımın gönderdiği bir armağan aldım. Yılın her günü için ayrılan birer sayfasında değişik bir sözün yazıldığı ilginç bir kitaptı, bu armağan. İnsan, eline böyle bir kitap geçirdiğinde ister istemez kendi doğum gününün sayfasını açmak ve o sayfada hangi sözün yer aldığını görmek istiyor. Ben de öyle yaptım ve kitabın, benim doğum günüm olan 11 Ağustos sayfasını açtım, o günün sayfasında

hangi sözün yazıldığını okumak istedim ve sayfadaki sözcükleri görür görmez, bir anda donakaldım. Onları bir kez daha, bir kez daha okudum ve yeni de inanamadım gözlerime. Kitabın, benim doğum günümün bulunduğu sayfasında, babamın bir ay önce bana söylediği ve kendisini yıllarca ayakta tutan dizeler yazılıydı. Bir huzur duası gibiydi bu dizeler. Babamın benle paylaştığı bu dizeleri şimdi ben de sizle paylaşmak istiyorum:

"Tanrım bana değiştiremeyeceğim şeyleri kabul edebilmem için huzur, değiştirebileceğim şeyleri değiştirebilmem için cesaret ve aralarındaki farkı anlayabilmem için akıl ver."

Babamın geçmişteki yıllarını aydınlatan bu dizeler şimdi, benim gelecekteki yıllarımı aydınlatıyor.

Barry Spilchuk - The art of life.

Alis

Alis, Harikalar Diyarı'nda dolaşırken, bir sabah canı kahvaltıda reşel yemek ister. Reşelci kadının dükkanına gidip, reşel istediğini söyler. Reşelci kadın Alis'e "Ah kızım, dün vardı, bugün yok, ama yarın olur" der.

Alis ertesi sabah gittiğinde de reşelci kadından aynı cevabı alınca, "İyi ama," der, "Siz bana dün de aynı şeyi söylediniz, bugün de..." Bunun üzerine reşelci kadın Alis'e "Ah kızım," der, "hayal aleminden yaşadığını unutma, hayal aleminde reşel daima dün vardır, bugün yoktur, ama yarın olur!"

Atlar neden gözlük takar?

Olaylara at gözlüğü ile bakmak ifadesi, bir kişinin bir olaya tek açıdan baktığını, ona etken olan öteki olayları, öğeleri göremediğini ya da görmek istemediğini anlatmak için kullanılır. Atlar için takılan gözlük ise biçim olarak bile gözlüğe benzemez, onların görüş kapasitesini artırmak için değil, aksine azaltmak için kullanılır.

Canlıların gözlerinin algılayıp beyine bildikleri üç ana konu vardır. Biçim, renk ve uzaklık. Özellikle avcı olmayan otobur hayvanlar için tehlikeyi uzaktan sezip iyi bir uzaklık tahmini yaparak kaçabilmek çok önemlidir.

Atlar her iki yandaki gözleriyle hem önlerini hem de arkalarını görme yeteneğine sahiptirler. Ne var ki, gözleri birbirlerinden çok uzaktır. Bu da at için, cisimlerin uzaklıklarını belirlemek konusunda büyük bir zayıflık yaratır.

At arkasından ya da yanından yaklaşan tehlikeyi görür ama tehlikenin ne denli yakın ya da uzakta olduğunu kavrayamaz. Nesneleri neredeyse iki kat büyük gören at, tehlikeyi olduğundan daha yakındaymış gibi algılar. Bu nedenle sürekli endişe içindedir.

Yarış atlarına koşu sırasında yandaki hemcinslerinden ürkmeleri için, yan taraflarını görmelerini engellemek, at arabalarını çekenlere de yalnızca önlerini görmeleri, öteki yönlerde olan hareketler-

den etkilenmemeleri için gözlük takılır.

Yani at gözlüğü ile bakmak insan için olumlu bir davranış değildir ama atlar için durum oldukça farklıdır.

(Bütün Dünya, Şubat 2004)

Mutluluk arayışı

18 Nisan

Evinin yakınlarındaki parkta yaptığın yürüyüş sonrası bana bir mektup yazmışsın.

Sanki, diyorsun, bir büyü oldu ve sürekli sırtımda taşıdığım hüznün çantası yok olup gitti. Harika bir hava var dışarıda. Çocuklar çimenlerde oynuyor ve banklara oturmuş yaşlılar mevsimin ilk sıcak ışınlarının tadını çıkartıyorlardı. Çiçek tarhlarında ilk çuhaçiçekleri ve menekşeler açmıştı bile, üzerlerinde atkestanelerinin pembe-beyaz büyümlü şamdanları patlamaya başlamıştı. Parkın yollarında yürürken farkına bile varmadan daha derin soluk almaya başlamıştım. Çok değil birkaç dakika boyunca ha-yatın o büyük sürecinin etkin bir üyesi gibi hissettim kendimi. Çevremdeki her şey ısıldıyordu ve benim canım bile şarkı söylemek istiyordu ama parktan çıkınca hevesim kaçtı. Hava solunamayacak derecede ağırdı, klaksonların sesleri kulakları sağır ediyordu. İki otomobil sürücüsü vahşice kavga etmekteydi. Mutluluk duygusu neden bu kadar kısa sürer? Hem zaten, mutluluk gerçekten var mıdır?

Mutluluk! Ne efsanevi, ne olağanüstü ve ne ele geçmez bir sözcük! Her insanın amaçladığı ama hem ulaşması hem tanımlaması çok zor olan bir kavram! Gel gör ki, mutsuzluğun ne olduğu çok iyi bilinir. Üstelik de hayatın büyük bir bölümü mutsuz geçirilir.

(Susana Tamaro, Daha çok ateş, daha çok rüzgar)

Çocuk aklı

"Kalk oğlum!" Sana şudur sorum

Kaçı ayrılır canlılar?

Bildik tanıdık soru...

- Dörde ayrılır öğretmenim.

- Söyle o zaman. Yanlış olduğuna eminim.

- Bitkiler, hayvanlar, insanlar, çocuklar.

- Çocuklarda insan değil mi?

- O zaman 3'e ayrılır öğretmenim.

- Şimdi say yeniden de görelim.

Bitkiler, hayvanlar, çocuklar.

- Oğlum! İnsanlara ne oldu?

- Düşünebilenleri hep çocuk kaldılar, düşünemeyenleri
hayvanlaştılar öğretmenim.

Cafer YILMAZ

Hayal mavisi

Büyük bir kedi, kuyruğuyla oynayan küçük bir kediye sormuş:

"Neden kuyruğunu kovalıyorsun?"

Yavru kedi yanıt vermiş:

- Bir kedi için en güzel şeyin mutluluk, mutluluğun da kuyruğum olduğunu öğrendim. Bu nedenle onu kovalıyorum, yakaladığımda mutluluğa kavuşacağım.

- Bunun üzerine yaşlı kedi şöyle demiş:

"Gençken bende mutluluğun kuyruğum olduğuna karar vermiştim. Ama şunu farkettim; **ne zaman onu kovalasam benden uzaklaşıyor, ne zaman kendi yoluma gitsem hep peşimden geliyor.**"

Mahalle

Sonra zamanla, bu güzel ÷lkede durumlar değişmeye başlamış. Yaşlar ilerledikçe, bu birliktelik, kollama, koruma duyguları, bu mahallelerin çocuklarının başlarına çok işler açmış.

Daha sonra işsizlik, enflasyon, köşeyi dönme, adamını bulma, malı götürme falan derken, herkes yüzünde soluk bir bakış, içinde hayatın yenilgisi, çaresizlikleri, tatminsizlikleri ile başbaşa kalmış.

Çocukları mı? Çocukları şimdi koca koca apartmaların arasında, nefes alınmaz bir havada, evlerinde, sanal bir dünyada, emniyet içerisinde yalnız yaşıyorlar.

Anneleri-babaları onları çok seviyor. Beta kapmasın diye kalabalık ortamlara hiç sokmuyor. Hafta sonları hep beraber "Karum" ya da "Akmerkez"deler. Okul servisi çocukları neredeyse yataklarından alıyor. Çocuklar, trafik kaygısıyla köşedeki markete dahi gönderilmiyor. Babalar şirketlerin bilançolarını, çocuklar da derslane reytinglerini izliyorlar. Hepsi birer test uzmanı, sayısal - sözel yuvarlanıp gidiyorlar.

Seksek oynamayı değil ama taban puanları çok iyi biliyorlar. Hayata açılan pencereleri "Windows 98"; onlar ekrana - ekran onlara bakıyor ve koca bir hayat dışarıda akıp gidiyor.

Ve şehrin dışında ağaçlar, tırmanacak, salıncak kuracak, kalp

kazıyacak mahalle çocuklarını bekliyor.Paylaşmayan, yalnız, bencil,
kafesler içerisinde, gürbüz, güvenlikteki çocukları.

Hiç sopa yememiş, ağaçtan düşmemiş, topu yandaki bahçeye
kaçmamış, dizlerinde bir metrekafe kabuklar olmamış çocukları...

Düş Hekimi

Yalçın Ergir

Deyimlerden öyküler

DOLAP ÇEVİRMEK

Eskiden vezir, paşa, sadrazam gibi devlet büyüklerinin yanı sıra, toplumdaki zenginlerin de konakları olurdu. Kadın ve erkeklerin ayrı ayrı ağırlandığı bu konakların kadınlar kısmına haremlik, erkeklerin bulunduğu bölüme ise selamlık denirdi.

Kadınlar tarafıyla erkekler bölümü arasındaki duvara, bir eksen etrafında dönen silindir şeklinde kapaksız bir dolap konulurdu. Bu doabın içinde sıra sıra geniş raflar bulunurdu. Kadınlar (harem) kısmında pirişilen yemekler bu döner dolap aracılığıyla selamlık kısmına kolayca servis yapılırdı.

İşte bu dolapların, zaman zaman gönül işlerinde, mektuplaşma, hediyeleşme ve gizli haberleşmelerde kullanıldığı da olurdu.

Bu deyim gizli kapaklı işleri olan kiseleri tanımlamada "yine bir dolap çeviriyor" şeklinde kullanılır.

İrfan Tatlı

Küçük pertev

Sıradan bir çocuğun öyküsü bu, okunmasa da olur ama yazılmasa olmazdı. Küçük Pertev, İstanbul'da, Ahırkapı'da yaşırdı. Tek odalıydı evleri, üç de ağabeyi vardı. Babası Arnavutluk'tan göç etmiş Nafiz, az ötelerindeki "İnhisarlar (tütün) Deposu"nda bekçiydi.

Sabah herkes uyurken kalkar, siyah ilkokul önlüğünü giyer, kavanozdan aldığı dört zeytini, bir parça da yavan ekmeği yiyip uzun okul yoluna düşerdi.

Sirkeci'den, Harbiye'den gelen tramvayların arkasına asılır, arada biletçi kovalarsa atlayıp, bir sonraki tramvaya asılır, Sultanahmet'e, Divan Yolu'na varır, oradan da yürüyerek Piyer Loti Caddesi boyunca Kadirga'daki ilkokuluna kadar giderdi.

Okuldan eve döndüğünde kapı kilitliyse, bir omuz darbesiyle kapıyı açar, çantasını fırlatıp atar, asma kilidi de emaneten tutturup sokak aralarında kaybolurdu.

Zaten ne çalınabilirdi ki evden; ortalığın gündüze döndüğü Sultanahmet'deki Adliye Sarayı'nda büyük bir yangının çıktığı gece, mahalleli evlerindeki kıymetli eşyalarını toplarken, onların kaçıracakları ufacak bir denkten başka malları yokken? Bazı akşamlar,

- "Karnım aç"a verilen cevap
- "Karnına kara bıçak saplansın!" olurken.

Ahırkapı sahilinde, artık önünden yol geçen deniz fenerinden donla denize girmekten sapsarıydı küçük Pertev'in saçları. Kıydan karpuz yüklü mavnalar geçerken arkadaşlarıyla denize atlarlar, kendilerine atılan karpuzları bir yandan itip, bir yandan yüzerek sahile çıkartırlar, oracıkta da kırıp yerlerdi.

Kimi zaman Sultanahmet'te yaptığı fırıldakları satar, kazandığı paranın 10 kuruşuyla Beyazıt'taki, Şehzadebaşı'ndaki Ferah Sineması'na, Naşit'in Tiyatrosu'na, Hilal Sineması'na giderdi. Bir Ramazan günü, Milli Sinema'da Frankenstein'la tanışmış, çok korkmuştu. Kimi zaman da bacak kadar boyuyla, Eminönü ve Yüksek Kaldırım üzerinden yürüyerek taa Beyoğlu'ndaki Alkazar Sineması'na, kovboy filmlerine giderdi. Demiryolları da yoluydu. Cankurtaran'dan çıkar, Gülhane Hastanesi bahçesindeki dut ağacına yürür, aşağıya nasıl ineceğini bilemediği yüksekliklerde dut verdi.

Cankurtaran meydanında misket oynarken, "benden baş - sekiyor sapıyor - üstünden atlıyor" diye dua ederken, üzerine yüründüğünde, hep yanında durup kimseciklere yan baktırmayan dostu; belki de bir sinema dönüşü adını taktığı Max vardı. Bir gün kim bilir kimler tarafından nerelere götürülen, haftalar sonra kaçıp kapısına gelen ve oracıkta ölen sokak köpeği Max. Bir de ördeği vardı. Tozda, top-rakta arkadaşıydı. Bir gün ördek de yok oldu; çok aradı ama bulamadı. Derken "komşu evdekiler kesip yedi onu" dedi bir arkadaş. Elinde taşlar, komşunun evinin önündeydi. Bütün camlarını aşağıya indirdi. Toz oldu. Bir hafta sonraki sünnetinde komşu karı, sünnet hediyesi olarak cam paralarını almayacağını söyledi Aradan böyle geçti yıllar.

Ardından - aslında pratikte hiçbir şeyin değişmediği - ekmek karneli yıllar, karartma geceleri, kitap alamadan kitaplı çocuklara ders çalıştırarak gelen lise mezuniyeti, annesinin, babasının hangi okula gittiğini hiç bilmediği, devlet parasız yatılı sınavını kazanarak

okuduğu İ.T.Ü.'den inşaat yüksek mühendisi olarak ayrılışı, kazandığı ilk maaşıyla annesinin onlarca yıl ertelenmiş ameliyatını yaptırdığı geldi.

Artık donla mavnalara yüzmekten sapsarı değildi saçları; bir başka milenyumda, açlık kan şekerini ölçmeye gelmiş oğluna, komşu karının kestiğı ördeğı, yüz otuz santimlik boyuyla indirdiğı camları anlatırken. Siz de bana n'olur şimdilerin, 2000'lerin, bir ilköğrenim dönemi çocuğunun öyküsünü anlatın.

Ama hamburger menülerinden, C plakalı okul servislerinden, hormonlu domateslerden,sekiz haneli alfanümerik şifrelerden bahsetmeden.

Bana geriye kalanları anlatın;
geriye kalan bir şey bulabilirsiniz...

27 Mayıs 2002 - Ankara

Yalçın Ergir - www.ergir.com

Kainatın ışığı

19. yüzyıl büyük İngiliz ressamlarından William Holman Hunt'ın, bir bahçeyi tasvir eden bir tablosu Londra Kraliyet Akademisinde sergileniyordu. Hunt'ın "Kainatın Işığı" adını verdiği bu tabloda geceleyin elindeki fenerle bahçede duran filozof kılıklı bir adam görölüyordu. Adam, serbest kalan eliyle bir kapıya vuruyor ve içerden bir cevap bekler gibi görölüyordu. Tabloyu tetkik eden bir sanat eleştirmeni Hunt'a dönerek;

"Güzel bir tablo doğrusu; ancak manasını bir türlü kavrayamadım," dedi. "Adamın vurduğu kapı hiç açılmayacak mı? Ona tokmak takmasını unutmuşsunuz da..."

Hunt gülümsedi: Adam alelade bir kapıyı vurmuyor ki." dedi. "Bu kapı, insan kalbini temsil ediyor. Sadece içeriden açılabilđi için, dışından tokmağa ihtiyaç yoktur."

Bir kelebeğin dersi

"Bir gün, kozada küçük bir delik belirdi; bir adam oturup kelebeğin saatler boyunca bedenini bu küçük delikten çıkarmak için harcadığı çabayı izledi.

Ardından sanki ilerlemek için çaba harcamaktan vazgeçmiş gibi geldi ona.

Sanki elinden gelen her şeyi yapmış ve artık yapabileceği bir şey kalmamış gibiydi. Böylece adam, kelebeğe yardım etmeye karar verdi. Eline küçük bir makas alıp kozadaki deliği büyötmeye başladı. Bunun üzerine kelebek kolayca dışarı çıkıverdi. Fakat bedeni kuru ve küçöcök, kanatları buruş buruştu.

Adam izlemeye devam etti. Çünkü her an kelebeğin kanatlarının açılıp genişleyeceğini ve bedenini taşıyacak kadar güçleneceğini umuyordu. Ama bunlardan hiç biri olmadı! Kelebek, hayatının geri kalanını kurumuş bir beden ve buruşmuş kanatlarla yerde sürünerek geçirdi.

Ne kadar denese de asla uçamadı. Adamın iyi niyeti ve yardım severliği ile anlayamadığı şey, kozanın kısıtlayıcılığıının ve buna karşılık kelebeğin daracık bir delikten çıkmak için göstermesi gereken çabanın, Tanrı'nın kelebeğin bedenindeki sıvıyı onun kanatlarına göndermek ve bu sayede de kozanın kısıtlayıcılığıından kurtulduğıu

anda uçmasını sağlamak için seçtiği yol olduğuydu.

Bazen yaşamda tam olarak ihtiyaç duyduğumuz şey çabalardır.

Eğer Tanrı, yaşamda herhangi bir çaba olmadan ilerlememize izin verseydi, o zaman bir anlamda sakat kalırdık. O zaman olabileceğimiz kadar güçlenemezdik. Asla uçamazdık.

Güçlü olmak istedim...

Ve Tanrı beni güçlendirmek için zorluklar yolladı.

Bilgelik istedim...

Ve Tanrı çözmem için sorunlar yolladı.

Başarı istedim...

Ve Tanrı bana çalışmam için zeka ve kas gücü verdi.

Cesaret istedim...

Ve Tanrı bana üstesinden gelmem gereken sorunlar verdi.

Sevgi istedim...

Ve Tanrı bana, yardımcı olmam için Sorunlu insanlar yolladı.

İyilik istedim...

Ve Tanrı bana fırsatlar yolladı.

"İstedğim hiçbir şeyi elde edemedim...

Ama ihtiyaç duyduğum her şeyi elde ettim."

Yaşamınızı korkusuzca yaşayın, zorlukların tümüne göğüs gerin ve onların üstesinden gelebileceğinizi açıkça gösterin.

Gitmeli buralardan

Gitmeli buralardan. Gitmeli! Denizin betonlar içine sıkıştırılmadığı yerlere gitmeli. Gökyüzünün sokak aralıklarına bölünmediği, "Kesintisiz Gökyüzü Diyarlarına" gitmeli. Küçük bir çantayla, her şeyi evde unutarak, kısa dönemli mülksüzleşerek, hafifleyerek denize inmeli.

Sabaha karşı bir gün bir arabaya atlayıp, hızla yola çıkmalı. Dağ yollarında çeşmelerde durup suları dirseklerden akıtmalı, boynu ıslatmalı, ıslak ıslak rüzgârda durmalı.

İlk kır kahvesi, bir yolculuk sürprizi olarak, civarın en güzel kahvaltısını hazırlayan yer olmalı. Domates güneşi kızıl yansıtırken, salatalıklar insanın içini genişleten kokusuyla kırıtdarken tepenizdeki ağaçtan yapraklar düşmeli tahta masaya.

Şehrin naylonlu ekmeklerinden değil, kol içi gibi beyaz ve yumuşak ekmeklerden getirmeli bir yaşlı, güleç kadın durmadan. Yumurtanın sarısı gün batımının şeker rengi gibi aniden ortaya çıkıvermeli.

Cemal Süreya'nın dediği gibi:

"Kahvaltının mutlulukla bir ilgisi olmalı." Sonra kekikli yollardan, dikenlerin üzerinde cırcır böceklerinin uyuklatan seslerinden geçmeli. Tuhaf tabelalara, komik kamyon arkası yazılarına gülünmeli.

Gevşek gevşek yol alınmalı.

Yol su gibi akmalı, şehir üstünüzden başınızdan su gibi... Akıta akıta iyice temizlenince beyaz boyalı bir pansiyona varmalı. Sabun kokmalı çarşafklar.

Her şeyi öylece bırakıp, plansız programsız denize "cup!" diye dalmalı. Cup! Denizin altına bakmalı. Denizin dibinde güler misiniz siz?

Balıklar yanağıınızdan geçince, yosunlar ayaklarınızı gıdıklayınca veya aklınıza şimdi şehirde olmadığınız, tam burada olduğunuz gelince... Gülümseyin.

Sanki denizin dibinde yasıyormuşsunuz gibi oluyor, nedense. Bir de şöyle tam dipteyken yüzünüzü suyun yüzüne döndürmeli. Denizin dibinden güneşe baktınız mı hiç siz? İnsan gümüşbalığı gibi oluyor, nedense. Pansiyon sahibi akşama ahtapot salatasıyla, zeytinyağı iç bakla yapmalı. Sarımsaklı yoğurdun üzerine, neşe olsun diye iki damla zeytinyağı dökmeli.

Nereden bulmuşsa sakız rakısı almış olmalı. Çam kokmalı içiniz; orman gibi bir şey olmalısınız. Eski bir radyo açık olmalı. Müzeyyen Senar "Kapıldım gidiyorum bahtımın rüzgârına" şarkısını söylemeli. Bütün sevdiğiniz şarkılar art arda gelmeli, ayıkken asla anlatamayacağınız o büyük coşkulu hüzün basmalı göğsünüze.

İki satır bir yere not almak gelmeli içinizden. Sanki peçeteye bir şeyler karalarsanız bugün hep elinizde tutabilecekmişsiniz gibi. Öyle tuhaf bir şey yani.

Yatağa tüy gibi düşmelisin sonra. Uyuduğunu bilmemelisin. Rüyana balıklar girmemeli; sen rüyanda kendini bir balık olarak görmelisin. Ertesi gün daha kim bilir neler yapacaksın? Uyurken sanki bu yüzden acele edersin.

Uyandığında ise bir an durursun kalkmadan önce, denizin sesini dinlersin.

"Buradayım" dersin, "Tam burada!" öyle kendi kendine gülersin. Yaa! İşte böyle.

Yalçın Ergir
www.ergir.com

Görebilmek

Adamın biri, ilk defa gittiği küçük bir kasabada şaşkın şaşkın gezindikten sonra yol kenarında duran bir arabanın yanına sokulmuş ve arka koltukta tek başına oturan çocuğa :

- Buraların yabancısıyım demiş.

Parkın hemen yanıbaşındaki fırını arıyorum, çok yakın olduğunu söylediler. Çocuk, arabanın penceresini iyice açtıktan sonra :

- Ben de buraya ilk defa geliyorum demiş.

Ama sağ tarafa gitmeniz gerekiyor herhalde. Adam, çocuğun da yabancı olmasına rağmen bunu nasıl anladığını sormuş ister istemez.

- İhlamur çiçeklerinin kokusunu duymuyor musunuz? diye gülümsemiş çocuk. Kuş cıvıltıları da oradan geliyor zaten.

- İyi ama, demiş adam, bunların parktan değil de tek bir ağaçtan gelmediği ne malûm ?

- Tek bir ağaçtan bu kadar yoğun koku gelmez, diye atılmış çocuk.

Üstelik, manolyalar da katılıyor onlara. Hem biraz derin nefes alırsanız, fırından yeni çıkmış ekmeklerin kokusunu duyacaksınız.

Adam, gözlerini hafifçe kısarak denileni yaptıktan sonra, teşekkür

etmek için döndüğünde farketmiş çocuğun kör olduğunu.

Çocuk ise, konuşurken bir anda sözlerini yarıda kesmesinden anlamış, adamın kendisini farkettiğini.

İşığa hasret gözlerini ondan saklamaya çalışırken:

- Üç yıl önce bir kaza geçirmişt看, demiş, görmeyi o kadar çok özledim ki. Sizinkiler sağlam öyle değil mi?

Adam, çocuğun tarif ettiğı yerde bulunan fırına yönelirken:

- Artık emin değilim, demiş. Emin olduğum tek şey, benden iyi gördüğündür.

Gösterdim.

Gördü anlamına gelmez.

Söyledim.

Duydu anlamına gelmez.

Duydu.

Doğru anladı anlamına gelmez.

Anladı.

Hak verdi anlamına gelmez.

Hak verdi.

İnandı anlamına gelmez.

İnandı.

Uyguladı anlamına gelmez.

Uyguladı.

Sürdürecekt anlamına gelmez.

Elde kalan

Yaşamak için zaman kalmıyor. Ölüm değil beni korkutan ! Boş bir yaşamın ardından varacağım yer olması sıkıyor canımı. Nedir ki? Kırk yıllar , elli yıllar, billahi çok değil!

Hele hele çizilen bu yolda, bize hiç gelir. Ne beklersin yaşamdan ÇORBACI?!

Ne bekler yaşam senden? İkiniz de tüketirsiniz hoyratça zamanı, işte geride kalanlar sıkar canımı... Yedi yaşında başlarsın okula, sayma ondan öncesini. Sonra, yıllar yılı gider gelirsın, kara tahtalı değirmene, berrak zamanını öğütmek için.

Yirmi iki civarı alırken diplomanı, tüketivermişsindir üçte birlik zamanını. Diploma yetmeez! diyor Topal Şarapçı; "İyi bir iş bul gel hele bakalım!

Askerliğini de yap birde, sonra evlen bakalım." İşte bir on yıl daha uçuveriyor ansızın. Yaş oluveriyor otuz beş!

Gerçekten yarısı mıdır yolun?! Belki de yarısından da yakın geriye bakma sakın küheylan! Kopuverir zincirleri yaşamın, bir iplik gibi ansızın."Hele bir borçlarımızı ödeyelim, sonra daha iyi yaşarız. Şimdilik biraz sabır" diyor karım Nazife!

"Hele bir başımızı sokacak yuva olsun da, gerisi kolay diyor. Eee..bu da doğru hani.. İşte böyle yitiyor hep on seneler, eriyen buzlar misali.

Karım, çocuklarım, kooperatif başkanım, yardımcım, tek tük arkadaşlarım..ve...TV'deki haber spikeri! Bu kadar çevremdekiler. Bunlara bakıyor yıllardır gözlerim. İşte bu yüzdendir ki (Miyopsun!) diyor doktorum. Tak gözüne iki numara.. Ellinci yaş günümü, kimse fark etmiyor bile. Ufaklığın diploma töreni var. Ne biçim alış veriş bu? Anlayamadım gitti!

Yapmak istediğim bir çok şey, özlem kapısında yitti.. Hırs ile mutfağa., ne varsa atıştırmak için, sıcacık bir el tutuyor elimi "Perhiz yapmalısın artık !" diyor Karım Nazife.

Eee..doğru da söylüyor hani. Kalan on yılımın birkaç yılı hastalıkla geçiyor. Gerisi de Torunların peşinde.. Eee, "Ulan hani yaşayacaktık!!! " diye bağıryorum. "Sakin ol ! Tansiyonun yükselecek" diyor karım Nazife. Eee.doğru da söylüyor hani.

Nedir yaşamın kısır döngüsü anlayamadım gitti. "İyi yaşadık, hoş yaşadık" diyor karım Nazife "Patronların da pek severlerdi çok da çalışırdın hani. Bak herşeyimiz var, büyüdü sayılır çocuklar da, daralacak ne derdin var?

Haydi neşelen artık.Eee.. Doğru da söylüyor hani Bir karı, birkaç çocuk, bir ev ve araba, işte yaşamın bilançosu.. Hayır hayır! Korkuyorum ölümden!!

Boşa geçen bir yaşamın ardından nasıl gidilir oraya?! Özgürce çizmeliydim yaşamımı zorda olsa, özgürce ulaşmalıydım sona. Yalnızlıkla yaşansa..kanaviçe gibi dokumalıydım, güzellikleri, gizemleri. Ter basıyor fırılıyor yataktan. "Dönüp durma" diyor, karım Nazife, yarı uykulu "Sıkıca örtün de uyu"

Tüketmek için bunca acele ettiğimiz takvim yapraklarına... Onca hızla çevirdiğimiz akreplere yelkovanlara... İçine gönüllü daldığınız o insafsız rutin çarkına... Söyle bir uzaktan baktığınızda, ne hissediyor-sunuz? "Ne kadarı benim hayatım diye" soruyor musunuz? Ne

kadarını başkaları yaşamış benim yerime... Ya da Ben başkalarının ?

"Aynadaki ne kadarı benim, ne kadarı oynadıklarım? "Sevgiyi koydum, kum saatının dolu dizgin akıp giden kumlarının her bir zerresine. Çünkü bir tek sevgi var elimizde; bunca yıldan damıtılıp gelen.. Yine bir tek o kalacak, yaşanacak yıllarından geriye.

Ötesi yalan...

Bardak

Profesör öğrencilerine “stres yönetimi” konusunda ders veriyordu. Su dolu bir bardağı kaldırıp öğrencilerine sordu, “Sizce bu su dolu bardağın ağırlığı ne kadardır ?” Cevaplar 200 gr ile 400 gr arasında değişti. Bunun üzerine profesör şöyle dedi; “Gerçek ağırlık farketmez. Fakat durum, bardağı elinizde ne kadar süreyle tuttuğunuza göre değişir. Eğer, bir dakikalığına tutarsam, Problem yok. Bir saatliğine tutarsam, sağ kolumda bir ağrı oluşacaktır. Eğer, bir gün boyunca tutarsam, ambulans çağırmak zorunda kalırsınız. Aslında ağırlık aynıdır ama ne kadar uzun tutarsanız size o kadar ağır gelir. Eğer sıkıntılarımızı her zaman taşırsak, er ya da geç taşıyamaz duruma geliriz, yükler gittikçe artarak daha ağır gelmeye başlar. Yapmamız gereken bardağı yere bırakıp bir süre dinlenmek ve daha sonra tutup tekrar kaldırmaktır. Yükümüzü araya bırakmalı, dinlenip tazelandikten sonra tekrar yolumuza devam etmeliyiz... İşten eve döndüğünüzde, iş sıkıntınızı dışarıda bırakın. Nasıl olsa, yarın tekrar alıp taşıyabilirsiniz.”

Gerektiğinde bırakmayı bilmek

Konfüçyus, bazı insanlara bir şey öğretmenin en iyi yolunun bunu örneklerle göstermek olduğunu biliyordu.

Bu yüzden sınıfın tam karşısına geçti.

Eline bir vazo aldı. Tüm öğrencilerin görebileceği şekilde vazoyu havada tuttu.

Diğer elinde bir elma vardı.

Öğrencilerin meraklı bakışları arasında, elmayı vazonun içinde bıraktıktan sonra, vazoyu yere koydu ve şöyle dedi;

"Elmayı vazodan çıkarmayı başaran öğrenci, elmayı yiyebilir."

Çocuklardan biri acıkmıştı, ilk o davrandı ve elini vazonun dar ağzından içeri soktu.

Elmayı yakaladı, çıkarmaya çalıştı ama başaramıyordu.

"Elimi çıkaramıyorum!"

Konfüçyus,

"Elmayı sıkı sıkı tutmaktan vazgeçmediğin sürece, elini çıkarman mümkün olmayacaktır," dedi.

Çocuk elmayı elinden bırakmak istemiyordu; ama sonunda zorunlu olarak bıraktı.

Elini vazodan çıkardığında, yüzünde şaşkınlık okunuyordu. "Elmanın vazodan nasıl çıkarılabileceği konusunda sizin bir fikriniz var mı?" diye sordu.

Konfiçyus, vazoyu yerden alıp ters çevirdi.

Elma vazonun içinden yuvarlanıp avucunun içine düştü. Çocukların hepsi gülmeye başladı. Aslında o kadar basit bir şeydi ki bu!

Konfiçyus, elmayı havada tutuyordu konuşurken.

"Bazen bir şeyi gerektiğinde bırakabilmek, zor bir iştir. Onu bırakabilmek de bir beceridir. Eğer bir şeyi zorla tuttuğunuzda, ulaşmak istediğiniz şeyi engellediğini görüyorsanız, o zaman onu özgür bırakmalısınız. Eğer yanlış bir şey yapıyorsanız, buna son vermelisiniz. Eğer kendinize ve başkalarınıza karşı dürüst davranmıyorsanız, bu hilekarlığı hemen durdurmalısınız. İşte, ancak o zaman hedefinize ulaşabilirsiniz."

Arkadaşlık

Kötü karakterli bir genç varmış. Bir gün babası ona çivilerle dolu bir torba vermiş. "arkadaşların ile tartışıp kavga ettiğin zaman her sefer bu tahta perdeye bir çivi çak" demiş. Genç, birinci gün tahta perdeye 37 çivi çakmış.

Sonraki haftalarda kendi kendine kontrol etmeye çalışmış ve geçen her gün daha az çivi çakmış.

Nihayet bir gün gelmiş ki hiç çivi çakmamış. Babasına gidip söylemiş. Babası onu yeniden tahta perdenin önüne götürmüş. Gence "bugünden başlayarak tartışmayıp kavga etmediğin her gün için tahta perdelerden bir çivi çıkar sök" demiş.

Günler geçmiş. Bir gün gelmiş ki her çivi çıkarılmış. Babası ona "aferin iyi davrandın ama bu tahta perdeye dikkatli bak. Artık çok delik var. Artık geçmişteki gibi güzel olmayacak" demiş.

"Arkadaşlarla tartışıp kavga edildiği zaman kötü kelimeler söylenilir. Her kötü kelime bir yara (delik) bırakır. Arkadaşına bin defa kendisini affettiğini söyleyebilirsin ama bu delik aynen kalacak (kapanmayacak). Bir arkadaş ender bir mücevher gibidir. Seni güldürür, yüreklendirir sen ihtiyaç duyduğunda yardımcı olur, seni dinler sana yüreğini açar" demiş.

Duman

Bir gün okyanusta yol alan bir gemi kaza geçirerek battı. Gemiden tek bir kişi sağ kurtuldu. Dalgalar bu adamı küçük ıssız bir adaya kadar sürükledi. Adam ilk günler kendisini kurtarması için Allah'a devamlı yalvardı, yakardı ve yardım bulurum umuduyla ufku gözledi ama ne gelen oldu ne giden.

Adayı mecburi mekan tutan adam, daha sonra rüzgardan, yağmurdan ve zararlı hayvanlardan korunmak için ağaç dallarından ve yapraklarından kendine küçük bir kulübe yaptı.

Sahilde bulunduğu, gemiden arta kalan konserve, pusula vs. gibi eşyaları bu kulübeye taşıdı. Günler hep aynı geçiyordu. Balık avlıyor, pişirip yiyor, ufku gözlüyor ve kendisini bu ıssız yerden kurtarması için Allah'a dua ediyordu. Bir gün tatlı su getirmek için yürüyüşe çıkmıştı. Geri döndüğünde kulübesinin alevler içinde yandığını gördü. Dumanlar döne döne göğe yükseliyordu. Başına gelebilecek en kötü şeydi bu. Keder ve öfke içinde donakaldı. Ne yapacağını, ne diyeceğini bilemedi. O geceyi tarifsiz bir keder içinde geçirdi. Feryat etti. Oysa o kadar dua etmişti.

Ertesi sabah erken saatlerde adaya yaklaşmakta olan bir geminin düdük sesiyle uyandı. Evet, evet onu kurtarmaya geliyorlardı! Hem de herşeyden umudunu kestiği bir anda. "Benim burada olduğumu

nasıl anladınız? diye sordu bitkin adam, kendisini kurtaranlara.

Aldığı cevap onu hem şaşırttı, hem de utandırdı:

"Dumanla verdiği işareti gördük!"

İbrahim Refik

Bilge ile köpek

Bir bilge, bir göletin başında oturmaktadır. Susuzluktan kırılan bir köpeğin devamlı olarak gölete kadar gelip, tam su içecekken kaçması dikkatini çeker. Dikkatle izler olayı. Köpek susamıştır ama gölete geldiğinde sudaki yansımasını görüp korkmaktadır. Bu yüzden de suyu içmeden kaçmaktadır. Sonunda köpek susuzluğa dayanamayıp kendini gölete atar ve kendi yansımasını görmediği için suyu içer.

O anda bilge düşünür:

"Benim bundan öğrendiğim şu oldu" der.

"Bir insanın istekleri ile arasındaki engel, çoğu zaman kendi içinde büyüttüğü korkulardır.

Kendi içinde büyüttüğü engellerdir. İnsan bunu aşarsa, istediklerini elde edebilir."

Ama biraz daha düşününce aslında gerçek öğrendiği şeyin bundan farklı olduğunu görür.

Asıl öğrendiği şey, insanın bir bilge bile olsa bir köpekten öğrenebileceği bilginin var olduğudur. Bu yüzden ne varsa paylaş, senden de öğrenilecek bir şeyler vardır diğerk insanlar için.

Her insanın bir hikâyesi ve söyleyecek bir sözü mutlaka vardır.

İlginç tez

ABD'de Massachusetts Institute of Technology'de okuyan bir öğrencinin tanık olduğu bu öykü, bir tez çalışmasının nelere yol açacağını göstermesi açısından ilginç bir örnek oluşturuyor:

Bir lisansüstü öğrencisi bir yaz mevsimi süresince her gün üzerine siyah-beyaz çizgili bir tişört giyerek Harvard futbol sahasına gider. 15 dakika boyunca sahayı bir baştan diğer uca yürüyerek yerlere kuş yemi serper. Bu arada cebinden bir hakem düdüğü çıkartıp öttürür. Yağmur, çamur demeden her gün aynı saatte aynı hareketleri törensel bir ciddiyetle yapar.

Derken sonbahar gelir, futbol mevsimi başlar. Harvard futbol takımının ilk maçı oynanacaktır. Siyah-beyaz tişörtlü hakem başlama düdüğünü çalar ve o anda olanlar olur. Yüzlerce kuş sahaya hücum eder ve doğal olarak maç ertelenir. Bu arada öğrenci tezini vermiş ve mezun olmuştur.

Zamanla değişen nedir?

"şunları bir araya toplayayım. Bir güzel muhabbet edelim" diye düşündüm. Mutfak içinden de anlarım. Donattım sofrayı. Bayağı uğraştım.

Hepsinin, ayrı ayrı ne yemekten, ne içmekten hoşlandığını iyi bilirim. Bayağı da para gitti. Birinin yediğini öbürü yemez. Ötekinin içtiğini beriki içmez. Dört kişilik sofrı kurdum. Mumları da yaktım. Bak hepsi, Erick Satie severdi. Hatırladım. Müziği de ayarladım. Geldiler. Yirmi yaşımı otuz beş yaşımın karşısına oturttum. Kırk yaşımın karşısına da, ben geçtim.

Yirmi yaşım, otuz beş yaşımı tutucu buldu. Kırk yaşım ikisinin de salak olduğunu söyledi. Yatıştırayım dedim. "Sen karışma moruk" dediler.

Büyük bir Hır çıktı. Komşular alttan üstten duvarlara vurdular... Yirmi yaşım kırk yaşıma bardak attı. Evin de içine ettiler. Bende kabahat. Ne çağırıyorsun tanımadığın adamları evine!

Ali Poyrazoğlu

Kişilik

Sınıf, öğrencilerin gürültü patırtısıyla sallanırken sert görünlü hoca kapıda beliriyor. Sınıfa bir bakış atıp kürsüye geçiyor. Tebeşirle tahtaya kocaman (1) bir rakamı çiziyor. "Bakın" diyor. "Bu, kişiliktir. Hayatta sahip olabileceğiniz en değerli şey..."

Sonra (1)birin yanına bir (0) sıfır koyuyor:

"Bu, başarıdır. Başarılı bir kişilik (1) biri (10) on yapar".

Bir (0) sıfır daha...

"Bu, tecrübedir. (10) on iken (100) yüz olursunuz".

Sıfırlar böyle uzayıp gidiyor: Yetenek... disiplin... sevgi...

Eklenen her yeni (0) sıfırın kişiliği (10) on kat zenginleştirdiğini anlatıyor hoca... Sonra eline silgiyi alıp en baştaki (1) biri siliyor.

Geriye bir sürü sıfır kalıyor ve hoca yorumu patlatıyor:

"Kişiliğiniz yoksa, öbürleri hiçtir".

Sınıf, mesajı alıp sessizliğe gömülür...

Hayatı, kafese koymayanlara!

Zamanların birinde, parlak tüyleri, rengarenk kanatları olan bir kuş varmış. Bakanları büyüleyen, yaşam sevinci veren göklerde özgürce uçmak için yaratılmış bir hayvanmış. Günün birinde kadının biri bu kuşu görüp ona aşık olmuş, Kalbi yerinden fırlarcasına, gözleri heyecandan parlayarak kuşun uçuşunu seyretmiş.

Kuş onu yanına çağırmış ve ikisi birlikte, anlatılamaz bir uyumla uçmuşlar. Kadın kuşa tapıyor, onu kutsal sayıyor, yüceltiyormuş.

Ama günün birinde düşünmüş kadın: "Belki de uzak dağları keşfetmek ister" diye korkuya kapılmış. Aynı duyguyu başka bir kuşla yaşamayacağından korkmuş. Ve kıskanmış -- kuşun uçabilme yeteneğini kıskanmış. Kendini yalnız hissetmiş. "Ona bir tuzak kurayım." diye geçirmiş içinden, "Bir dahaki sefer, kuş tekrar gelirse, artık gidemesin." demiş.

Kadın kadar aşık olan kuş, ertesi gün tekrar sevgilisini görmeye gelmiş. Ne var ki, tuzağa düşmüş ve bir kafese hapsedilmiş. Kadın her gün gelip, kuşu seyreliyormuş. Vurgunmuş ona ve onu gösterdiği arkadaşları, "Ne şanslı bir insansın!" diye haykırıyorlarmış. Ne var ki, duygularında alışılmadık bir değişim baş göstermiş. Artık sahibi olduğundan, kalbini çalmasına ihtiyaç kalmadığından, kadının kuşa olan ilgisi azaldıkça azalmış. Uçamayan, hayatının anlamını dile

getiremeyen hayvancık da sararıp soluyor, parlaklığını yitiriyor, çirkinleşiyormuş. Kadın da artık karnını doyurup kafesini temizlemekle yetiniyormuş.

Günlerden bir gün kuş ölmüş. Kadın son derece üzölmüş. O andan itibaren sevgili kuşunu bir an bile aklından çıkaramamış. Ama kafesi hatırlamıyormuş bile. Aklında hep onu ilk kez, mutluluk içinde bulutlarla yarışırken gördüğü an varmış sadece.

Kendinle başbaşa kaldığı yalnızlıkları artmış. Kuşun onu etkileyişinin, dış görünüşü ile değil, özgürlüğü, enerjisi ve sürükleyici tavrı ile olduğunu fark etmiş. Sevgilisinin yokluğunda kadının yaşamı da gitgide anlamını yitirmiş ve sonunda ecel gelmiş kapıyı çalmış.

"Niye geldin?" diye sormuş kadın, ölüme.

"Tekrar onunla birlikte göklere uçabilesin diye" yanıtlamış ölüm.

"Neden ama ölüm?" diyebilmiş kadın.

"Yaşamı özgür bırakabilseydin eğer, ona olan sevgin, bağlılığın ve hayranlığın artardı; ona kavuşabilmek ve onunla yine uçabilmek için, artık bana muhtaçsın."

Paulo Coelho

Zihinsel güç

İki çocuklu bir aile hafta sonunu piknik yaparak geçirmeye karar verirler. Piknik yerine vardıklarında anne yemeği hazırlarken, çocuklar babalarıyla birlikte yürüyüşe çıkar.

Uzun bir yürüyüşten sonra oldukça yorulan küçük çocuk yalvarırcasına bakan gözlerle, "Babacığım çok yorulдум. Lütfen beni kucağında taşıy mısın?" der.

Baba; "Ben de yorgunum oğlum" der, demez çocuk ağlamaya başlar. Baba tek kelime etmeden ağaçtan bir dal keser. Dalı bıçakla biçimlendirip, çocuğa zarar vermeyecek biçimde yontar. Sonra dalı oğluna verir. "Al oğlum, sana güzel bir at" der. Çocuk sevinçle dal parçasından yontulmuş ata biner ve sıçrayarak, ata vurarak annesinin yanına doğru gitmeye başlar. Babasını ve ablasını geride bırakmıştır bile...

Baba gülerек kızına: "İşte yaşam budur kızım. Bazen zihnen ya da bedenlen kendini çok yorgun hissedeceksin. İşte o zaman kendine değnekten bir at bul ve neşe ile yoluna devam et. Bu at bir arkadaş, bir şarkı, bir çiçek, bir şiir yada bir çocuğun tebessümü olabilir."

Değnekten atınız hiç eksik olmasın.

Hemen! Şimdi! Burada!

Siz siz olun, bugün aklınızdan geçen güzellikleri asla yarına bırakmayın.

Ne yapacaksanız, hemen, ama hemen şimdi yapın.

Çiçek mi sulayacaksınız? Sulayın.

Kitap mı okuyacaksınız? Okuyun.

Sinemada çok beğendiğiniz bir film mi var? Hemen gidin seyre-
din.

Sevgilinizi öpmek mi istiyorsunuz? Hemen öpün.

Bir yakınınızı aramak mı istiyorsunuz? Sarılın telefona ve hemen arayın.

Yiyin, için, şarkı söyleyin, dans edin.

Ama, ne yapacaksanız, hemen yapın.

Çünkü siz bugün, bugünü yaşıyorsunuz ve yarını da yaşayacağınıza dair hiç bir anlaşmanız yok. Arada sırada mezarlık ziyaret edin... Orada, aramızdan zamanlı veya zamansız ayrılan 7' den 70'e çok sayıda insanın sessizce yattığını biliyorsunuz.

Düşünün, orada yatanlar sadece bedenler değil. Orada ertelenmiş umutlar da yatıyor. Söylenmemiş sözler. Yarım bırakılmış işler yatıyor. Evet, kim bilir onlar hayata veda ettikleri sırada neleri yarım

bıramışlardı?

Kimisi, "Tamam, onun kalbini kırdım, ama yarın nasılsa gönlünü alırım" diyordu. Kimisi, "Adam sen de, bu konsere bir dahaki sefere giderim" demişti. Kimisi de "Tatile haftaya çıkarım, hele şu işi de halledeyim" diye düşünüyordu ve onların hiçbirini, düşündüklerini yapamadı.

Belki bir küçük çocuk babasından gelecek bisikleti bekliyordu... Adamsa, "Bu akşam yorgunum, yarın alır giderim" diye düşünmüştü ve o çocuk bisiklete binemedi. İtiraf etmeliyiz ki bizler belki iyi, belki kötü, ama çok yanlış yaşıyoruz. Hepimizin hayatı, yarınlara bırakılmış işlerle, ertelenmiş umutlarla dolu. Çalışıyoruz, çalışıyoruz. Hayatın tüm güzel renklerini ellerimizle itiyoruz ve sanki tüm yarınlar bizimmiş gibi, hayaller kurup duruyoruz.

Sevinçleri, mutlulukları, hep sonraya bırakıyoruz. Bizler. İnanın çok yanlış yaşıyoruz.

A. Kadir Bozkurt

Uzmanlık

Çoğu insan eksik düşündüğü yönlerini göstermek istemez. Eksikliklerini herkesten saklamanın daha büyük bir eksiklik olduğunu anlamaz. Aşağıdaki hikayeyi okuduğunuzda bir eksikliğin üstünlüğe nasıl dönüştüğünü göreceksiniz.

9 yaşındaki bir Japon çocuğun en büyük hayali günün birinde çok iyi bir judocu olmaktır. Fakat talihsiz bir trafik kazası sonucu sol kolunu tamamiyle kaybeder. Hem çocuk hem de ailesi yıkılır. Ailesi sırf çocuk oyalansın diye, Japonların en ünlü hocalarından birini tutarlar.

Hoca kolları sivar, çocuğa tek kolla yapabileceği yegane fırlatma hareketini öğretir. Gece gündüz çocukla beraber bu hareketi çalışırlar. Bir müddet sonra çocuk hareketi gayet iyi ve hızlı bir şekilde yapmaya başlar, fakat hocası çocuğa her gün saatler boyu aynı hareketi adeta ezberletir. Çocuk bu hareketten sıkılır ve yeni hareketler öğrenmek ister ancak hocası ona bu hareketi dünyada en hızlı yapana dek çalışmasını ve başka hareket öğretmeyeceğini söyler. Bir müddet sonra çocuk bu hareketi yıldırım hızıyla yapmaya alışır. Bunun üzerine hoca çocuğa artık bir turnuvaya katılma zamanının geldiğini söyler. Olacak şey değildir. Tek kollu bir judocu tek hareketle turnuvaya katılacak. Çocuk itiraz ettikçe hocası "Evlat;

sen öğrendiğin hareketi yap, gerisini merak etme" diye öğütte bulunur.

1. tur 2. tur derken çocuk turları gayet rahat geçer. En nihayet finale gelir. tek hareket bilgisi ile finale kadar gelen çocuğun finaldeki rakibi bölgenin en iyi judocusudur. Çocuk dev cüsseli rakibini görünce korkar. Hocası yine sakindir, "evlat sen bu harekette dünyada teksin, kendi oyununu yap yeter" der. Çocuk rakibine kendi hareketini şimşek hızıyla uygular, rakip kalktıkça aynı hareketi yineler. İnanılır gibi değildir, çocuk tek kolla tek hareket sayesinde şampiyon olmuştur.

Çocuk dayanamaz ve hocasına sorar "Hocam inanamıyorum, ben nasıl şampiyon oldum?"

Hocası yine sakın ifade ile söyle cevaplar, "Bu zaferin iki sırrı var oğlum. Birincisi judonun en güç hareketlerinden birini çok iyi yapabilmendir. İkincisi bu harekete karşı tek bir savunma vardır. O da hareketi yapanın sol kolunu tutmak!"

Hayat ıskalamamaktır

DAHA ÇOK SEVİN!

Daha çok hayat enerjisi üretmenin en kolay yolu daha çok sevmektir. Sınırsız, karşılıksız sevmektir. Sevgi oktanı en yüksek, fiyatı en ucuz yakıttır. Bagajınıza daha çok sevgi yükleyin.

BAZEN BOYUN EĞİN!

Kabul edin! Gerektiğinde direnmelisiniz. Ama uzun süreli dirençlerin, beyhude karşı gelmelerin, uzamış streslerin adrenalin, kortizon ve ensülin gibi fazlası can yakan hormonları artırdığını bilmelisiniz. Biraz şans, kader, kısmet ve biraz da ilahi takdir hayatın içinde mutlaka yer almalıdır. Böyle durumlarda Nehru'dan yararlanın: "Hayat iskambil oyununa benzer. Elinize gelen kartlar gerçekliği temsil eder. O kartlarla oyunu nasıl oynadığınız ise özgür iradenizi." Elinize iyi kartlar gelmediğinde, mevcut kartlarla yetinin. Bekleyin, kabul edin, 'Bu da geçer' deyin.

"Yorgunluğunuz, durgunluğunuz, bitkinlik, halsizlik ve isteksizliğinizin, uyku bölünmeleri, çarpıntılar yürek sıkışmalarınızın, sırt-bel-boyun-göğüs ağrılarının, kaşıntı ve egzamalarınızın kaynağını ruhsal elektriğinizdeki kontak atmalarında aramalısınız."

HAYATIN KENDİSİ ENERJİDİR

Vücudunuz yetenekli bir enerji dönüşüm merkezidir. Taşıdığınız trilyonlarca hücre, besinlerle aldığınız gücü enerjiye çevirebilen organcıklarla donatılmıştır. Yiyecek ve içeceklerle aldığınız gücü kullanılabilir enerjiye çeviren süreçler, müthiş bir düzen içinde tıkr tıkr işler. Bu süreçleri etkileyen pek çok faktör var. Yalnız, cinsiyetiniz, hormonal metabolik yetenekleriniz, genetik mirasınız ve kişisel sağlık hikayeniz bunlardan bazılarıdır.

Hayat bir enerjidir. İhtiyacı olan enerjiyi beden ve ruhun o müthiş işbirliğinden alır. Yürümek, koşmak, konuşmak, duymak, uyumak, gülmek, kızmak, yazmak gibi hayata ilişkin pek çok şey bu enerjiyi kullanır. Ne vücudunuzun bol bol enerji üretmesi, ne de kalorileri yüklenmesi kendinizi canlı ve güçlü hissetmenize yetmez. "Enerji" ve "canlılık hissi" arasındaki ilişkiyi sadece kaloriler belirlemez. Canlılık hissinde, biraz ruh sağlığının ve biraz da duygusallığın yeri olması gerekir.

COŞKUYA ÖNEM VERİN

Enerjik ve canlı kalmayı, eskilerin deyiği ile 'taş gibi olmayı' istiyorsanız, hayatın gücünü sadece yediklerinizde, içtiklerinizde aramayın. 'Hayat çorbası'nın içine birer tutam huzur, coşku, sevinç ve birer parmak keyif, heyecan ve ümit katmaya bakın!

Hayat enerjisinin sadece yedikleriniz, içtiklerinizde gizli olmadığını farkına varmalısınız. Sağlığın 'bedensel ve ruhsal tam bir iyilik hali' olduğunu unutmayıp fiziksel metabolik süreçlere takılıp kalmamalısınız.

Yorgunluğunuz, durgunluğunuz, bitkinlik, halsizlik ve isteksizliğinizin, uyku bölünmeleri, çarpıntılar yürek sıkışmalarınızın, sırt-bel-boyun-göğüs ağrıların, kaşıntı ve egzamalarınızın kaynağını? ruhsal elektriğinizdeki kontak atmalarında aramalısınız.

Saydığımız bu ve benzeri sorunlar, çoğu kez bedenden kaynaklanmıyor. Biraz korku, endişe, üzüntü veya güvensizlik dolu olan tabancayı bir anda patlatıyor. Eğer ruhsal enerji üretiminizin yeterli olmasını istiyorsanız şu önerileri bir kenara not alabilirsiniz.

ACELECİ OLMAYIN

Yavaşlayın. Sağlıklı bir ruh, bedeni ile yan yana yürüyen, ona gecede gündüzde, korkuda sevgide, tasada, endişede e?lik edenidir. Ruhunuzu bedeninizden ayırmayın, onu koşturup yormayın. İşe 'yavaşlayarak başlayın'. Ruhunuzu hayatın doğal hızına, olağan ritmine bırakın. Yemenizi içmenizi, aşık olup sevmenizi, yürümenizi, düşüncelerinizi, mümkün olduğu kadar yavaşlatın. Acele etmek için çok da acele davranmayın. Beden ve ruhunuza baş başa kalmaları, konuşup anlaşmaları için zaman bırakın. Daha yavaş yemeye, dinlenmeye, uyumaya, zamanı uzatıp daha fazla yaşamaya, hayatı daha çok paylaşmaya bakın. Eğer hayata daha çok değmek, huzur, keşif, neşe eklemek, hayatı geçmemek istiyorsanız birinci adımın hep aynı olduğunu unutmayın. İşe yavaşlayarak başlayın.

DİRENÇLİ OLUN

Size daha çok sağlık veren şeyin yalnızca pasta, börek, hamburger ve kurabiyelere gösterdiğiniz direnç olduğunu sanmayın. Kaliteli ve formada bir hayat istiyorsanız direnmeniz gereken çok şey var: Karamsarlık, korku, endişe, panik, hiddet, kızgınlık, kabalık, kin ve nefreti hayatınıza sokmayın.

KIZIP SINIRLENMEYİN

Kızmayın, sinirlenmeyin. Her şey, her zaman daha önce hesaplanan, Ölçölüp biçilenden farklı boyutlar kazanabilir. Çevrenizde

sizi üzen, bunaltan şeyler bazen yoğunlaşabilir. Bunları 'çevresel kirlenme' gibi algılayın. Huzurlu olmak, içe dönük yaşamda daha önceden örgütlü olmaktır. Kafa karışıklığı, güçlük, çatışma ve karşıtlıklar hep olacaktır. Marifet, bu durumlarda da sinirlenmemek, kızmamaktır. İç sükuneti, 'olabildiğince korumaktır' diyor Vincent Peale. Huzur ve sükunetin ürettiği enerji, temiz ve organik bir enerjidir. Kızgınlık, öfke, nefret gibi zararlı katkıları ihtiva etmez.

Hayat sonsuz bir enerjidir. Bu enerjiyi sürekli olarak üretmek, üretirken tükenmemek, tüketmemektir. Kirlenmemek ve iyi yönetmek gerekiyor. Marifet hayatı uzatmakta değil, hayatı mutlu kılmakta, ona yeni ve farklı hayatlar ekleyip ritmini ve hızını bozmamaktır.

İnsanlar şişirilen kasları, silinen kırışıklıkları ile genç kalmıyor. Genç kalmak, yaşadığıyla övünebilmek, istediğinde başını alıp gidebilmek, istediğinde kaldığı yerden ya da sil baştan başlayabilmektir.

Hayata taraf olmaktır.

Hayatı ıskalamamaktır.

Hayatın içinde kalmaktır.

Prof. Dr. Osman Müftüoğlu

Ağaca asılan zekat parası

Unutmayalım:

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde bir Müslümanın günlerce dolaşıp yıllık zekatını verebileceği fakir birini arayıp bulamadığını, bunun üzerine zekatının tutarı olan parayı bir keseye koyarak Cağaloğlu'ndaki bir ağaca asıp, üzerine de:

"Müslüman kardeşim, bütün aramalarıma rağmen memleketimizde zekatımı verecek kimse bulamadım. Eğer muhtaç isen hiç tereddüt etmeden bunu al" diye yazdığını ve bu kesenin üç ay kadar o ağaçta asılı kaldığını.

Onlarla gurur duyuyoruz

2. Dünya Savaşı yıllarında Gazi Lisesi'ni bitiren 2 genç, okulu bitirir bitirmez yurt dışında okumak için, gençlerden birinin babası olan, Milli Eğitim Bakanına gitmişler. Bakan, çocukları dinlemiş ve oğlunu dışarı çıkartıp, arkadaşına şunu demiş: "Ben Milli Eğitim Bakanayım, eğer oğlumu yollarsam bu yakışık almaz, ama seni yollayacağım."

Bu çocuk savaş yıllarında Alman elçisinin uçağıyla Almanya'ya okumaya uçarken, Bakanın oğlu olan arkadaşı da onu uğurlamaya gelmiş ve bütün lise boyunca yurt dışında okumak hayaliyle biriktirdiğı harçlığını da çıkarıp vermiş arkadaşına :

"Buna benim artık ihtiyacım olmayacak, sen kullan" diye.

Uçağı binen çocuğun adı - Gazi Yaşargil.

Bakanın oğlu ise - Can Yücel.

Metrekareye 6 bin mermi

Turgut Özal Başbakan, Vehbi Dinçerler'in Milli Eğitim Bakanlığı zamanında Türkiye'ye Japonya'dan bir eğitim heyeti gelir. Temas ve incelemeler yapacak, neticeyi yetkililere aktaracaklar. Gerektiği kadar da ikili işbirliği gerçekleştirecekler. İşler buraya kadar çok iyi.

Japon heyeti yurdumuzun bazı bölgelerinde gerekli incelemelerini yapar. Sonra Bakanlıkta toplanırlar. Heyetin tespiti ilginç: "Sizin çocuklarınızda Milli Şuur yok" Bizimkiler şaşırır! Bizim çocukların damarlarındaki kan milli duygumuzun kaynağıdır.

Yine de fazla ses çıkarmazlar! Ne de olsa misafirdir! Bizimkiler sorar, "Sizin gençlerinizde milli şuur var mıdır? Neler yapılması gerekir?" Japon uzmanları anlatmaya başlar:

"Biz gençlerimize ilk mektebe başlamadan "şok testler" uyguluyoruz. Mesela uçak gibi hızlı giden trenlerimize bindirir, bir tur yaptırırız. Çok katlı yollardan da geçen tren, onları şöyle bir sarsar. Mini mini çocuklarımız teknolojinin bu baş döndürücü neticesini görerek bir şok olurlar. Sonra... Bu şoktan sonra Hiroşima'ya götürürüz. Bölgeyi aynen koru-yoruz. Bombalanmış bu bölge hakkında bilgilendirir; değil hayvan, bitkinin bile yeşermediğini gösteririz ve deriz ki "Eğer sizler alışmaz, sizden öncekileri geçmezseniz vatanınız, işte böyle düşmanlar tarafından bombalanır. Hiç bir canlı yaşamayacak

biçimde size bırakıp giderler. Çalışırsanız, bindiginiz hızlı trenleri bile geçecek yeni vasıtalar yaparsınız. Gerisi sizin bileceğiniz iş." Çocuklarımız bununla ikinci bir şok daha yaşarlar. Sizlere sunu hatırlatalım ki,Türkiye'de birçok teknik elemanlarımız bulunmaktadır. Bunların herhangi birine bu konuyu sorabilirsiniz.

- Peki Türkiye için tespitiniz var mı? Gözlemleriniz nedir?

- Japonlar "elbette var"derler. "Bizimkinden çok daha önemli. Bir tanesi Çanakkale Savaşları 'nın olduğu bölge. Bu bölümü gençlerinizin şok olması için yeter de artar bile. Bir metrekareye altı bin merminin düştüğü savaşta, Türkler her şeye rağmen galip çıkıyor, olamayacağı olur hale getiriyorlar. En son teknolojiye ve donanıma meydan okuyarak, inancın galip geldiğinin ıspatını yapıyorlar. Üstelik karşılarında tek bir düşman değil, müttefik güçler; sizin tabirinizle yetmiş iki millet var."

Evet metrekareye 6 bin Mermi!...

Siz neredeydiniz?

Atatürk, İstiklal Savaşı'nın kazanılmasından sonra Adana'ya gitmişti. Yanındaki kurmaylarıyla birlikte şehri geziyordu ve dikkatini çeken güzel binalarla ilgileniyordu. Kendisine Adana'yı tanıtan vatandaşa bu güzel binaların sahiplerini sordu.

-Bu villa kimin?

-Kirkor Efendi'nin Paşam!

-Şu Köşk?

-Dimitri Efendi'nin Paşam!

-Ya şu ilerideki konak?

-Salamon Efendi'nin!

Atatürk bu kez, az ötedeki toprak damlı, virane bir evin sahibini öğrenmek için sorunca, Adanalı gazi cevap verdi:

-Recep Çavuşun Paşam!

Atatürk bu duruma biraz üzölmüş, biraz da sinirlenmiş idi.

Yanındakilere emir verdi:

-Çağırın şu Recep Çavuşu !

Recep Çavuş gelince bir asker selamından sonra, "Emredin Paşam" demişti. Ata, bu kez Recep Çavuş'a sormaya başladı:

-Bu villa Kirkor Efendinin, bu köşk Dimitri Efendinin, şu konak Salomon Efendinin, o virane de senin! Bu Ermeniler, Rumlar, Yahudiler şu binaları dikerken sen neredeydin? Recep Çavuş yıllarca savaş meydanlarında koşturmanın verdiği gönül yorgunluğuyla cevap verdi:

-Sizinle beraberdim Paşam! Trablusgar'ta, Çanakkale'de, Sakarya'da!..

Mustafa Kemal Atatürk, bu cevap karşısında gözyaşlarını yanaklarına değil, yüreğinin derinliklerine akıtır! Recep Çavuş haklıdır. Trablusgarp'ta, Çanakkale'de, Sakarya'da TÜRK'ÜN istiklalini korumak için savaşırken Adana'da toprak damlı bir kulübe yapmayı ancak becerebilmiştir.

Açlık sınavı

Dünya çapında bir anket yapılmış. Sadece bir soru sorulmuş: "Lütfen dünyanın geri kalan kısmındaki yiyecek eksikliğine bir çözüm ile ilgili kişisel görüşünüzü dürüstçe belirtiniz." Anket büyük bir başarısızlıkla sonuçlanmış. Çünkü;

- Afrikada insanlar "yiyecek" kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyorlar.
- Batı Avrupa'da insanlar "eksiklik" kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyorlar.
- Doğu Avrupa'daki insanlar "kişisel görüş"ün ne anlama geldiğini bilmiyorlar.
- Orta Doğu'da insanlar "çözüm"ün ne anlama geldiğini bilmiyorlar.
- Güney Amerika'daki insanlar "lütfen" kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyorlar.
- Ve Amerikada'ki insanlar "dünyanın geri kalan kısmı"nın ne anlama geldiğini bilmiyorlar.

İyilerin sessizliği

-Son ırmak kuruduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde; beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak. (Kızılderili Atasözü)

-Özgürlük için gökyüzünü satın almanıza gerek yok. Ruhunuzu satmayın yeter! (Nelson Mandela)

-Beni kötülerin zulmü değil, iyilerin sessizliği korkutuyor. (Martin Luther KING)

Güneş parlıyor, hava güzel, ayakların dans etmek istiyor; ama yine de aklının bir kenarında dursun: Birileri şu an acı çekiyor. (Bob Marley)

“Dünyadaki açlık ve sefaletin nedeni yoksulları doyuramadığımızdan değil, zenginleri doyuramadığımızdandır.”

İçi yivli toplar ve ecdadımızın sızlayan kemikleri

Unutmayalım:

Yavuz Sultan Selim Han'ın Ridaniye Savaşı'nda, ileri görüşlü babası Sultan II. Bayezid'in icadı olan içi yivli topları kullanarak büyük başarılar elde ettiğini.

Bugün ise bizlerin hala II. Bayezid'in bu büyük icadını tarih kitaplarımızda, "Yivli top 1868 de Almanlar tarafından icad edildi" diye okutma gafletini göstererek ecdadımızın kemiklerini sızlattığımızı.

Öldürmeyeceksin

Semavi Kitapların Emri : “Öldürmeyeceksin!”

Hıristiyan Avrupa, en sefil çıkarları için dünyanın bütün Mandarenlerini öldürdü ve öldürmeye hazır.

Goethe “Ya örs olacaksın, ya çekiç!” diyor.

Şarkta ise Sadi'den Gandi'ye kadar aksi kanaatte: “Yemin ederim ki, dünyanın bütün toprakları bir tek insanın kanını akıtmaya değmez.”

Kim haklı?

Cemil Meriç “Bu Ülke” kitabından...

İnsanlığın en muhteşem harikası

Unutmayalım:

Osmanlı içtimai yapısı üzerine uzman olan Erlangen Üniversitesi profesörlerinden Hutterrohta :

"Osmanlı Devleti, geniş topraklarını ve üzerindeki çeşitli kavimleri, Topkapı Sarayı'ndan mükemmel bir şekilde idare ediyordu. O saray da batıdaki en mütevazı bir derebeyinin sarayı kadar bile büyük değildi. Bu nasıl oluyordu?" diye sorulduğunda, Profesör Hutterroht'un:

"Sırrını çözebilmiş değilim. 16. asırda Filistin'in sosyal yapısı üzerinde çalışırken öyle kayıtlar gördüm ki hayretler içinde kaldım. Osmanlı, üç yıl sonra bir köyden geçecek askeri birliğin öğle yemeğinden sonra yiyeceği üzümün nereden geleceğini planlamıştı. Herhalde Osmanlı, devlet olarak insanlığın en muhteşem harikasıdır." diye cevap verdiğini.

Bunları aklından çıkartma!

Denizde bulunan şişe ya da lamba ve içinden çıkan cin hakkında sayısız masal, hikâye vardır. Bunlardan bazıları çok bilinir. Bilinmeyen bir tanesi, "zekâ" hakkındadır.

Balıkçının ağına bir eski şişe takılır. Balıkçı şişenin kapağını açar açmaz içinden cin çıkar ve bütün hikayelerde olduğu gibi balıkçıya sorar:

"Sen beni yüzlerce yıllık mahpusluğumdan kurtardın. Benden üç şey isteyebilirsin. Bunlar ne olursa olsun, üçünü de yerine getireceğim. Dile benden ne dilersen." Balıkçı biraz düşünür, sonra kendisini bekleyen cine dönüp cevap verir:

"İsteyecek bir şey bulamadım, daha doğrusu birçok şey arasında kararsız kaldım. Birinci isteğim şu: Beni zeki bir insan yap ki, sonra isteyeceğim iki şeyi bulabileyim."

Cin "tamam" der ve balıkçının isteğini yerine getirir. Sonra diğer isteklerini söylemesini bekler ama bir süre sonra bakar ki balıkçı hâlâ diğer isteklerini söylemiyor, "Haydi diğer iki isteğini söyle" der.

Balıkçı bir an düşünür, cevap verir:

"Sağol, başka bir şeye ihtiyacım yok."

Ateş dünyadan gidiyor

Abbasi'lerin ünlü halifesi Harun Reşid zamanında yaşamış olan Behlül Dana (VIII. yüzyıl) dönemin evliyasındandı.

Zaman zaman aklından zoru olan kimselere has tavırlar takınır, herkes de bundan dolayı kendisini deli sanırdı ama bunu maksatlı yapardı. Behlül daima Harun Reşid'in yakınında bulunur, çeşitli sebepler hasıl ederek onu uyarırdı. Bir gün Behlül, üstü başı toz toprak içinde uzun bir yolculukdan gelmiş olmanın belirtileri ile Harun Reşid'in huzuruna çıktı.

Harun Reşid sordu:

- Be ne hal Behlül, nereden geliyorsun?
- Cehennemden geliyorum ey hükümdar.
- Ne işin vardı cehennemde?
- Ateş lazım oldu da ateş almaya gittim.
- Peki, getirdin mi bari?
- Hayır efendim getiremedim. Cehennemin bekçileriyle görüştüm, onlar "Sanıldığı gibi burada ateş bulunmaz, ateşi herkes dünyadan kendisi getirir" dediler.

Göz çukuru

Halinden fakir olduğu anlaşılan bir adam, deniz kenarında oltayla balık tutuyordu. Tesadüfen oradan geçmekte olan ülkenin padişahı bu gariban adamla ilgilendi ve ona, "Oltana ben burada iken ilk takılan şey ne olursa sana onun ağırlığına altın vereceğim" dedi. Biraz sonra oltaya takıla takıla ortası delik bir kemik takıldı. Hükümdar balıkçıya, "Ne yapalım, şansın bu kadar, oltana ağır bir şey takılmadı" diyerek alıp sarayına götürdü.

Saraya varınca adamlarına, balıkçıya elindeki kemiğin ağırlığına altın vermelerini emretti. Kemiği terazinin kefesine koydular, öbür kefesine de altın koymaya başladılar. Beş, on, yirmi, elli diyerek altınları koydular ama kemik yerinden oynamıyordu. Görünüşte dört beş altını zor tartar görüldüğü halde, tahminlerin on misli üzerinde altın koydular, kemik bana mısın demedi Altını doldurmaya devam ettiler, terazinin kefesi doldu taşı, ama kemik tarafı yerinden kımıldamıyordu. Bunda bir sır olduğunu anladılar.

Bir bilgeyi çağırıp bu sırrın ne olduğunu sordular Bilge kemiği eline alıp şöyle bir baktıktan sonra şu açıklamada bulundu:

"Bu kemik açgözlü bir insanın göz çukurudur. Siz bunu tartmak için bütün hazineyi koysanız yine yerinden oynamaz. Çünkü doymaz. Ama bir avuç toprak bunu doyurur" Nitekim bir avuç toprak alıp terazinin kefesine koydu ve kemik yukarı kalkıverdi.

Ne olmak istiyorsunuz?

Düş gücü, bir insanın en yükseklerle uçurabildiği bir uçurtmadır.

Birkaç hafta önce başıma çok değişik bir şey geldi.Yatak odamda bebeklerden birinin altını değiştirirken, beş yaşındaki kızım Alyssa yanıma geldi ve kendisini yatağa attı.

"Anneciğim, büyüdüğün zaman ne olmak istiyorsun?" dedi.

Önce bir tür oyun oynadığını düşündüm ve oyunu sürdürmek için, "Hımmm. sanırım büyüdüğüm zaman anne olmak istiyorum." dedim.

"O sayılmaz,çünkü zaten annesin. Ne olmak istiyorsun?"

"Peki, belki büyüdüğüm zaman papaz olurum." dedim bu kez.

"Anneciğim, o da olmaz, zaten öyle sayılırsın!"

"Bağışla ama hayatım" dedim "ne söylemem gerektiğini anlamadım."

"Anneciğim, sadece büyüdüğün zaman ne olmak istediğini soruyorum sana. Ne olmak istiyorsan o olabilirsin!"

O anda o kadar şaşırmıştım ki, hemen bir yanıt bulamadım. Alyssa da bunaldı ve odadan çıktı.

O birkaç dakikada yaşadığım deneyim beni çok derinden etkiledi.

Çok etkilenmişim, çünkü kızımın gözünde ben hâlâ istediğim bir şey olabilirdim! Yaşım, kariyerim, beş çocuğum, kocam, üniversite diplomam, master derecem; hiçbirinin önemi yoktu. Onun gözünde ben hâlâ düşler kurabilir ve yıldızlara uzanabilirdim. Onun gözünde benim hâlâ bir geleceğim vardı. Onun gözünde ben hâlâ astronot, piyanist, hatta opera sanatçısı bile olabilirdim. Onun gözünde ben hâlâ büyüyecek ve bir şeyler olacaktım.

Çok dürüst ve masum olduğunu anladığım zaman, yaşadığım o olayın gerçekten çok güzel olduğunu fark ettim; aynı soruyu büyü-kannelerine ve büyükbabalarına da sorabilirdi. O kadar içtendi.

Bir yerlerde okumuştum: "Yıllar sonra olacağım yaşlı kadın, şimdiki benden çok farklı olacak. İçimde bir başka benin varlığını hissetmeye başladım."

Evet... siz büyüdüğünüz zaman ne olacaksınız?

Lauren Bacall

(Tavuk Suyuna Çorba adlı kitaptan.)

Bir yudum sevgi

Teşvikiye'de dolaşıyordum. Yarım saat bos vaktim vardı. Hava çok güzeldi. Kısacası pırıl pırıl keyifli bir gündü. Yürüdüğüm kaldırımın karşısındaki kaldırımda yaşlı bir beyefendi dikkatimi çekti. İleri yaşına rağmen şık giyimli ve bakımlıydı. Seksen yaşlarında olmalıydı. Oldukça zor yürüyordu. Şık bir baston ona yürürken destek oluyordu. Birden içimde önüne geçilmez bir istek uyandı. Zor yürüdüğü için yardım etmek istedim. Sanırım büyükbaba ve dedemi çok erken yaşlarda kaybetmiş olmak ve onlarla dede-torun birlikteliğini, paylaşımını hiç yaşayamamış olmak içimde ukde kalmış. Hemen karşı kaldırıma geçtim ve onu ürkütmeden koluna girdim.

Böyle güzel bir havada sizin gibi yakışıklı bir beyefendiyle biraz yürümeme izin verir misiniz? Çok şaşırdı. Durdu ve bana dikkatlice baktı. Bunun üzerine, ona şanslı gününde olduğunu, bir Pazar öğleden sonrasında benim gibi hoş bir hanımla kol kola dolaşmayı reddetmeyeceğini düşündüğümü söyledim. Gülümsedi ve bana;

- Sen gerçek misin? Yoksa gökten mi indin? Malum yaşımla ilerledi. dedi.

Sonra o benim koluma girdi. Birlikte çok yavaş adımlarla yürümeye başladık. O kadar şeker, o kadar hoşsohbet bir insandı ki anlata-mam. 96 yaşında olduğunu söylemekle başladı sohbete. O andan itibaren araya girmeye çalışsam da hiçbir şey söyleyemiyordum. Sanki uzun zamandır konuşmuyordu. Büyük bir keyifle anlatıyordu.

Atatürk'le başladı söze. Onun ne kadar özel, ne kadar kıymetli bir insan olduğundan, inönü ile silah arkadaşı olduğuna, İstiklâl madalyalarına kadar anlattı. Ara ara durup bana gülümsüyordu. Sonra dedi ki;

- Eskiden mümkün müydü böyle bir kızla kol kola sokakta yürüyelim? Türk kızlarıyla asla. Ancak yabancı kızlarla olurdu. Ve başladı daha keyifli bir ses tonuyla anlatmaya. Eskiden çok büyük işler başardığını, tanınmış ve başarılı bir işadami olduğunu ama tüm bunlara kendini kaptırmadan çalışırken aynı zamanda da hayatını yaşadığını anlattı.

- Hayat keyiftir. dedi. Bu hayatın sadece kendimizin olduğunu, başkalarının hayatlarını aşmanın veya başkaları için yaşamının yanlış olduğunu söyledi;

- Ben dışa dönük bir insan oldum hayatım boyu. Dans benim için çok önemliydi. Eşim evinde yaşamayı severdi. O böyle diye ben isteklerimden vazgeçmedim. Onu da bana uymak için zorlamadım. Çünkü o da onun tercihiydi ve kendi hayatıydı. Birlikte mutluyduk ama kendi hayatlarımızı yaşadık. Ben hep dansa gittim arkadaşlarımla. Çok gezdim, çok eğlendim. Laf aramızda çok yakışıklıydım.

Ben de kendisine hâlâ yakışıklı bir beyefendi olduğunu söyleyince elimi öptü. Gözlerim doldu o anda. Hemen sonra bana Fransızca bir şarkı söylemeye başladı. Nasıl hayat dolu, nasıl kendi kendini mutlu edebilmiş bir insan diye düşünürken durdu ve;

- Hayatta mutlu olacak hep birşeyler bulmuştumdur. Zorlukların üstesinden dertlenerek değil, kabul ederek, onu geride bırakarak ve böylece daha kolay çözerek gelmişimdir. 96 yaşındayım ama kalbim hâlâ çok genç, dedi.

Bayıldım bu yürüyüşe, 3 dakikalık yolu 20 dakikada geldik ama birçok hayat dersi aldım. Koca bir hayatı sadece çalışarak ve savaşıarak geçirmemiş, her anından mutlu olacak bir şeyler bulmuş.

Keyif almış. Anlatacak ne çok güzel hikâyesi var.

Böyle yaşadığı için de genç kalmış. Yaşıtları hayatta değil. O hâlâ yalnız başına yürüyüşe çıkıyor. Teşvikiye Karakolu'nun önüne geldik. Muhitinde herkes bu beyefendiyi tanıyor ve hürmet diyordu. Nöbetçi polisler döndü ve övünerek beni gösterdi.

- Bakın ne buldum. Bugün şanslı günümdeyim. Evine kadar götürdüm. İstiklâl madalyalarını ve gençlik yıllarına ait birkaç fotoğrafı göstermek için çok ısrar etti. Vaktim kalmamıştı ama onu kıramadım. Peki dediğimde gözlerin deki ışıltıyı görmeliydiniz. Keyifle ve özenle açtı kutuları ve paylaştı yıllarını benimle. Telefonlarımızı verdik birbirimize. Beni manevi torunu kabul etmesini ve onun da benim manevi dedem olmasını istedim. Beni kucakladı. Ayrıldık. İki gün geçti ve beni telefonla aradı.

- Hayal mi gördüm, sen gerçek miydin diye kontrol etmeye aradım, dedi. Benim onu çok mutlu ettiğimi, beni çok sevdiğini ve özlediğini söyledi. "Bir gün buluşup bir kahve içelim" dedim. "Bana yetmez, dansa gidelim." dedi. Kahkahalarını ve onun kahkahalarını duymalıydınız. İki-üç güne kadar kendisini arayacağımı söyledim. Bu iki-üç günün hayatının en uzun zamanı olacağını söyledi. Bu son cümlesi kalbime yapıştı. Böylece,

Öğrendim ki; Paylaşmanın sevgi alışverişinin yaşı yokmuş. Benden 62 yaş büyük biri ile de arkadaş olunabilirmiş.

Öğrendim ki, pozitif düşünce gücü bastonla yürüyen birine bile dans etme isteği verebilirmiş.

Öğrendim ki, çalışmak amaç değil, daha iyi, daha keyifli yaşam için bir araçmış.

Öğrendim ki, bir insanı iyi hissettirmek çok kolaymış.

Öğrendim ki, birbirimize vereceğimiz minicik bir sevgi, biraz ilgi bize kocaman bir şekilde geri dönüşüyormuş.

Simurg Kim?

Rivayet olunur ki, kuşların hükümdarı olan Simurg Anka, bilgi ağacının dallarında yaşar ve her şeyi bilirmiş...

Kuşlar Simurg'a inanır ve onun kendilerini kurtaracağını düşünürmüş. Kuşlar dünyasında her şey ters gittikçe onlar da Simurg'u bekler dururlarmış. Ne var ki, Simurg ortada görünmedikçe kuşkulanır olmuşlar ve sonunda umudu kesmişler.

Derken bir gün uzak bir ülkede bir kuş sürüsü Simurg'un kanadından bir tüy bulmuş. Simurg'un var olduğunu anlayan dünyadaki tüm kuşlar toplanmışlar ve hep birlikte Simurg'un huzuruna gidip yardım istemeye karar vermişler.

Ancak Simurg'un yuvası, etekleri bulutların üzerinde olan Kaf Dağı'nın tepesindeymiş. Oraya varmak için yedi dipsiz vadiyi aşmak gerekirmiş. Kuşlar, hep birlikte göğe doğru uçmaya başlamışlar...

Yorulanlar ve düşenler olmuş.

Önce bülbül geri dönmüş, güle olan aşkını hatırlayıp.

Papağan o güzelim tüylerini bahane etmiş (oysa tüyleri yüzünden kafese kapatılmış).

Kartal, yükseklerdeki krallığını bırakamamış.

Baykuş, yıkıntılarını özlemiş, balıkçıl kuşu bataklığını.

Yedi vadi üzerinden uçtukça sayıları gittikçe azalmış ve nihayet beş vadiden geçtikten sonra gelen altıncı vadi “Şaşkınlık” ve sonuncusu yedinci vadi “Yokoluş”ta bütün kuşlar umutlarını yitirmiş.

Kaf Dağı’na vardıklarında geriye otuz kuş kalmış. Simurg’un yuvasını bulunca öğrenmişler ki; Sultanları Simurg orada yoktur...

Sonunda sırrı, sözcükler çözer: Farsça “si”, “otuz” demektir. “.murg” ise “kuş”. “30 kuş” anlar ki, aradıkları sultan, kendileridir ve gerçek yolculuk, kendine yapılan yolculuktur.

Simurg Anka “Otuz Kuş” demekmiş.

Onların hepsi Simurg’muş. Her biri de Simurg’muş. Simurg Anka’yı beklemekten vazgeçerek, şaşkınlık ve yok oluşu da yaşadktan sonra bile uçmayı sürdürerek, kendi küllerimiz üzerinden yeniden doğabilmek için kendimizi yakmadıkça, her birimiz birer Simurg olmayı göze almadıkça bataklığımızda, tüneklerimizde ve kafeslerimizde yaşamaktan kurtulamayacağız. Şimdi kendi gökyüzünde uçmak zamanıdır.

Budist rahip

Budist rahipler, artık yetiştiklerini düşündükleri bir öğrencilerini, yola çıkmadan önce çağırdılar.

Başrahip öğrenciye tek bir soru sordu:

"20 yıldır buradasın, neler öğrendin?"

"Yedi gerçek öğrendim" dedi öğrenci.

"Yirmi yıldır buradasın, sadece yedi gerçek mi öğrendin?"

"Evet, yedi gerçek öğrendim."

"Say" dedi başrahip, "birincisi."

"Dostluklar ikiye ayrılır: Kalıcı dostluklar ve geçici dostluklar.

Hayatta bir zorluk ortaya çıktığı anda bozulan dostluklar daha çoktur, kalıcı dostluklar çok azdır."

"İkincisi" dedi Başrahip.

"İnsanların çoğunluğu kalplerini ve beyinlerini geçici değerlere ayırmışlar. Bu değerler uğruna kendi gerçek niteliklerinden taviz vermekten, kötü şeyler yapmaktan çekinmiyorlar."

"Üçüncüsü" dedi Başrahip.

"İnsanlar, amaçlarına ulaşmak için birbirlerini ezmekten çekinmiyorlar. Oysa başkasına kötülük yaparak elde edilen her şeyin geldiği gibi ellerinden gideceğini anlamıyorlar."

"Dördüncü" dedi Başrahip.

"İnsanlar gerçekte bir anlamı ve önemi olup olmadığını hiç düşünmedikleri fakat değerli ve anlamlı saydıkları şeyler yüzünden birbirlerine zarar veriyorlar. Bu şekilde hayatı birbirlerine zehir etmeye alışmışlar."

"Beşinci" dedi Başrahip.

"Herkes yanlışın nedenini, başarısızlığın nedenini başkalarında arıyor." Kimse, başına ne geldiyse aslında kendi yüzünden geldiğini anlamıyor, kendi suçunu, yanlışını kabul edip düzeltmiyor."

"Altıncı" dedi Başrahip.

"İnsanlar helal lokmanın ve bölüşmenin değerini bilmiyor. En lezzetli lokmanın helal lokma olduğunu unutuyorlar. Vicdanları ve mideleri arasında kaldıkları zaman midelerini tercih ediyorlar."

"Yedinci" dedi Başrahip.

"İnsanlar bir şeye dayanmadan yaşama gücünü bulamıyorlar. Bu yüzden çoğu zaman anlamsız şeylere sarılıyor, güveniyorlar. Asıl sarılmaları ve güvenmeleri gereken belki de tek duygunun sevgi olduğunu anlamamakta ısrar ediyorlar."

"Güle güle" dedi Başrahip.

Merdivenleri Tekmeleyenler

Bugün şüphesiz ki zengin ülke mensupları arasında, fakir ülkelerdeki pazarlarının büyük kısmını ele geçirmek ve ortaya çıkacak muhtemel rakiplerin önüne geçmek amacıyla serbest piyasayı ve serbest ticareti telkin eden bazı kişiler vardır. Bu kişiler "Söylediğimizi yapın, yaptığımızı değil!" diyorlar ve başı belada olanların durumundan yararlanan "Kötü Samiriyeliler" gibi davranıyorlar. Fakat çok daha fazla endişe verici olan, zamanımızın Kötü Samiriyelileri'nin kendi politikaları nedeniyle gelişmekte olan ülkelere zarar verdiklerinin farkında bile olmamalarıdır. Kapitalizmin tastamam yeniden yazılan tarihi nedeniyle zengin dünyadaki pek çok kişi, gelişmekte olan ülkelere tavsiye edilen serbest ticaretin ve serbest piyasanın ortaya çıkarttığı tarihsel çifte standardı kavrayamaz.

Bir yerlerde, fotoğraftakileri istenmeyen kişilerin üstünü kapatan ve tarihsel olayları sistematik biçimde yeniden yazan bir gizli fesatlık komitesinin bulunduğunu ileri sürmüyorum. Lakin tarih, zafer kazananlar tarafından yazılır, tabii geçmişi bugünün bakış açısıyla yorumlamanın insan doğasına ilişkin olduğu da unutulmamalıdır. Nihayetinde zengin ülkeler, büyük ölçüde bugün bazılarının Rönesans "İtalya"sı (1871'e kadar var olmayan bir ülke' hakkında yazdıkları veya Fransızca konuşan Norveçlileri (Fetihçi Norman Kralları) İngiliz Kral ve Kraliçelerinin listelerine dâhil ettikleri gibi, kendi tarihlerini

zaman içinde tedricen, genellikle farkında olmadan ve kendilerine dair bugünkü görüşleriyle daha tutarlı olabilecek biçimde yeniden yazılır.

Sonuçta, fakir ülkelere dürüst, ama yanlış bir inançla tavsiyelerde bulunan pek çok kötü Samiriyeli, zengin olmak için geçmişte kendi ülkelerinin de izlediği serbest ticaret ve serbest piyasa yollarını tavsiye ediyor olabileceklerdir. Fakat gerçekte yardım etmeye çalıştıklarının hayatlarını daha da zorlaştırıyorlar. Bazen bu kötü Samiriyeliler kasten “Merdiveni Tekmeleyenlerden” daha büyük sorun olabilirler. Çünkü kendisini haklı görenler kendi menfaatleri peşinde olanlardan genellikle daha inatçı olurlar.

O halde niyetleri ne olursa olsun Kötü Samiriyelileri, fakir ülkeleri incitmekten nasıl vazgeçirebiliriz?

‘İyi Samiriyeliler’ hikâyesinin aslı İncil’den dir. Hikâyede, Samiriyeliler acımasız ve başı belada olanların durumundan faydalanmaktan bile kaçınmayan kişiler olarak tiplendirilmelerine rağmen, eşkıyalar tarafından soyulmuş bir adama bir ‘İyi Samiriyeli’ tarafından yardım edilir.

Ha-Joon Chang, “Sanayileşmenin Gizli Tarihi”

Ahmet Selçuk İlkan'dan günün özeti

Sevgili oğlum;

Bugün tam on yedi yaşındasın görüyorum ki artık her şeyin farkındasın Ama ne zaman ararsam seni ya diskoda ya barda ya da televizyon karşısındasın.

Haklısın oğlum devir artık bu devir sen de çemberini çağına göre çevir. Senin neyine resim, roman, şiir, senin neyine sanat ve şair. Ne diyor meşhur televizyon büyükleri vur patlasın çal oynasın devir artık bu devir nasılsa son düğmesi de koptu insanlığın. Vefa can çekişiyor arka sokaklarda umut mendil sallıyor giden trenlerin ardından. Onur, adres arıyor mezarlıklarda. Dostluklar çöp tenekelerinde sahipsiz ve anahtar teslimi aşklar satılık köşe başlarında hem de üç kuruş mutluluklara.

Ama sen de haklısın. Sana mı kaldı kurtarmak vatani? Sana mı kaldı uyandırmak yatani? Sana mı kaldı duvara yapıştırmak bu memleketi satanı, anasını ağlatanı.

Gel gör ki oğlum senin de kurtuluşun yok bu gidişten Ne etsen ne yapsan bir düğün bir bayram bir lale devri. Hangi ekrana baksan kim kiminle evleniyor, kim kiminle çıldırıyor kim kime daldan dala gelinim olur musun diyor.

Kimisi sahte gelin kimisi zengin bir prens, kimisi de insanlıktan

bir yudum bir nefes bekliyor da bekliyor.

Bak her gün ayrı bir kanalda bambaşka bir 'ünlüler çiftliği' her kanalda şöhret olmanın dayanılmaz hafifliği ve işte böyle pazara dökülüyor bir bir herkesin yumak yumak ipliği. Yıllar var ki oğlum birileri işte bizi hep böyle gözetliyor ve sen de görüyorsun ki bu sahneler bizi ne de güzel özetliyor.

Kimin umurunda yarınlr? Kimin umurunda çocuklar? Kimin umurunda bu isyankar çığlıklar? Bir kavgadır bir yarışır bir rezalettir gidiyor. Kime sorsan cevaplar dünden hazır halk böyle istiyor oğlum halk böyle istiyor. Gel gör ki Bir reyting uğruna ne 'güneşler batıyor' oğlum ne güneşler batıyor.

Ahmet Selçuk İlkan

Caydırıcılık hakkında bir ders

Almanya'da bir dost ziyaretinden dönüyorduk. Arabayı ben sürüyordum. Yolun ilerisinde bir kaza olduğunu gördüm. Ne olmuş diye bakarken, birden dört yol ağzında olduğumuzu fark ettim. Işık kırmızıya dönmüş ve ben geçmiştım. Yapacak bir şey yoktu, olan olmuştu. Duramazdım, yola devam ettim. Gece yarısından sonraydı. Saat 2 gibiydi. Allah'tan, çevrede polis falan da yoktu.

Bu olayın üstünden bir hafta kadar geçmişti. Bir mektup aldım; karakola çağırıyorlardı. Gittim. Beni bir odaya aldılar. "Bir konuda bilginize başvuracağız. Size bir fotoğraf göstereceğiz. Bu araba sizin şirkete ait. Geçen hafta, şu gün, saat 02:12'de şu kavşakta kırmızı ışıkta geçerken kameraya yakalanmış. Bakın bakalım, direksiyondaki kişiyi tanıyor musunuz?" Fotoğrafa baktım, "Pek tanıyamadım bu kişiyi" dedim. Bunun üzerine bir fotoğraf daha çıkardılar. Bu benim fotoğrafiimdi. "Bu sizin fotoğrafınız, bunu yabancılar şubesinde bulduk. Biz, otomobildeki kişi ile bu fotoğraftaki kişinin aynı olduğunu düşünüyoruz? Ne dersiniz?" dediler. "Cevap vermeden önce, isterseniz avukatınızla görüşünüz" diye de eklediler. "isterseniz size prosedürü anlatalım. Eğer bu arabayı süren ben değilim derse-niz, sizi mahkemeye vereceğiz. Mahkeme uzmanlara başvuracak. Eğer resimdeki kişi olduğunuz ispat edilirse para cezası alacaksınız. Bu ceza, eğer arabayı sürenin siz olduğunu kabul ederseniz

vereceğiniz cezanın birkaç katı olacak. Bir de resmi makamları oyalamaktan dolayı ayrı bir cezaya maruz kalacaksınız." Düşündüm. Avukatıma soracak bir şey yoktu. "Verin, bir daha bakayım fotoğrafa" dedim. Sonra da "Evet, bu arabadaki kişi benim" dedim. Memnun oldular, "Doğru seçim yaptınız" dediler. Yüklü bir ceza ödedim ama ehliyetime el koydular. "Ne zaman alırım ehliyetimi geri?" diye sordugumda "Bizden haber bekleyiniz" dediler.

Hastane faslı:

Aradan bir hafta geçti. Bir hastaneden davet aldım. Beni göz kliniğine çağırıyorlardı. Gittim. Sıkı bir göz muayenesinden geçtim. Sonra beni bir grup doktorun karşısına çıkardılar. Her biri benim raporu eline alıp, "Renk körü değilsiniz. Gözünüzün sağlam olduğunu biliyor musunuz? Ama kırmızı ışıktan geçmişsiniz" dediler. Artık bana ehliyetimi geri verecekler diye düşündüm. Ama vermediler. Aradan bir hafta, on gün geçti. Yine hastaneden bir davet aldım; bu kez psikiyatri bölümünden. Verilen tarihte hastaneye gittim. Beni bir odaya aldılar. Odada dört doktor vardı. İlk doktor, "Raporunuza bakıyorum. Gözleriniz sağlammış. Ama trafik ışıkları kırmızıya döndükten tam 58 saniye sonra geçmişsiniz. Bunun yanlış olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu. Ben de "Evet, yanlış bir davranış" dedim. Aynı şeyi, diğer doktorlar da aynen tekrarladı. Ben de "Evet, yanlış bir davranış" diye aynı cevabı verdim. Artık bana ehliyetimi geri verecekler diye düşündüm. Ama vermediler.

Trafik ışıklarını öğrenelim:

Aradan bir hafta, on gün gibi bir süre geçti. Bir mektupla karakola davet aldım. Gittim, sanırım artık ehliyetimi geri alacaktım. Ama düşündüğüm gibi olmadı. "Sizi, trafiğe çıkaracağız" dediler. Bana bir program verdiler. Bu, günde iki saatlik, dört günlük bir programdı. İlk gün gittim. "Arabaya binin. şehir içinde dolaşacağız"

dediler. Benimle birlikte üç kişi daha bindi arabaya. Hareket ettim. İlk trafik ışıklarında durdum. Yanımdaki görevli "Buna, trafik ışığı denir. Kırmızıda durulur. Sarı ışık, kırmızıya dönüşü gösteren uyarıdır. Anladınız değil mi?" dedi. Ben de tekrarladım "Evet, kırmızı da durulur. Sarı ışık, kırmızıya dönüşü gösteren uyarıdır." Işık yeşile döndüğünde kalktım. Görevli, "Yeşil ışıkta da kalkılır. Değil mi?" dedi. Ben de tekrar ettim, "Evet, yeşil ışıkta kalkılır." Yolda bir süre sonra kırmızıya dönen bir ışığa rastladık. Bu kez arkadaki görevlilerden birisi, "Buna, trafik ışığı denir. Kırmızıda durulur. Sarı ışık, kırmızıya dönüşü gösteren uyarıdır. Anladınız değil mi?" dedi. Ben de tekrarladım, "Evet, kırmızı da durulur. Sarı ışık, kırmızıya dönüşü gösteren uyarıdır." diye tekrar ettim. Bu sahneyi iki saat süresince her ışıkta tekrarladık. O günden sonraki üç günde de, yine arabama üç görevli bindi. Her ışıkta aynı sahne usanılmadan tekrarlandı. Ama sonunda ben de ehliyetimi geri aldım.

Yukarıdaki öyküyü Almanya'da yaşayan bir Türk işadamından dinledim. "Sonuç ne oldu?" dedim. Çok ciddi biçimde cevap verdi, "Ben artık kırmızıda hep duruyorum."

Yarın kimseye vaad edilmemiştir

Önce evlendiğimizde hayatın daha iyi olacağına inandırırız kendimizi. Evlendikten sonra, bir çocuğumuz doğduktan hatta ardından bir tane daha olduktan sonra hayatın daha iyi olacağına inandırırız kendimizi. Sonra çocuklar yeterince büyük olmadıkları için kızar, onlar büyüyünce daha mutlu olacağımıza inanırız. Bundan sonra, ergenlik dönemlerinde çocuklarla uğraşmamız gerektiği için öfkeleniriz. Kendimize, çocuklarımız bu dönemden çıkınca daha mutlu olacağımızı, yeni bir araba alınca, güzel bir tatile çıkınca, emekli olunca, yaşantımızın dört dörtlük olacağını söyleriz. Gerçek ise şu andan daha iyi bir zaman olmadığıdır. Eğer şimdi değil ise ne zaman? Hayatınız her zaman mücadelelerle dolu olacaktır. En iyisi bunu kabul edip her ne olursa olsun mutlu olmaya karar vermektir.

En sevdiğim sözlerden biri Alfred D. Souza'ya aittir. Der ki; "Uzun zamandan beridir hayatın -gerçek hayatın- başlamak üzere olduğu izlenimine kapılmıştım. Fakat her zaman yolumun üzerinde bir engel, öncelikle erişilmesi gereken birşey, bitmemiş bir iş, hizmet edilecek zaman, ödenecek bir borç oldu. Sonra hayat başlayacaktı. Sonunda anladım ki bu engeller benim hayatımdı." Bu görüş açısı, mutluluğa giden bir yol olmadığını gösterdi. Mutluluk yoldur, öyleyse sahip olduğunuz her anın kıymetini bilin ve mutluluğu, vaktinizi

harcayacak kadar özel biriyle paylaştığınız için, ona daha fazla değer verin. Unutmayın, zaman hiç kimse için beklemez.

Öyleyse; Okulu bitirene kadar, 100 milyar kazanana kadar, çocuklarınız olana kadar, Çocuklarınız evden ayrılana kadar, ise başlayana kadar, evlenene kadar, Cuma gecesine kadar, Pazar sabahına kadar, Yeni bir araba, ya da ev alana kadar, Borçları ödeyene kadar, ilkbahara kadar, yaza kadar, sonbahara kadar, kışa kadar, Maaş gününe kadar, şarkınız söylenene kadar, emekli olana kadar, ölene kadar.

Mutlu olmak için içinde bulunduğunuz andan daha iyi bir zaman olduğuna karar vermek için beklemekten vazgeçin. Mutluluk bir varış değil, bir yolculuktur. "Pek çokları mutluluğu insandan daha yüksekte ararlar, bazıları da daha alçakta. Oysa mutluluk insanın boyu hizasındadır.

Unutmayın "YARIN KİMSEYE VAAD EDİLMEMİŞTİR".

Deyimlerden öyküler

KABAĞIN SAHİBİ RAZI DEĞİL

Eskimiş külâhını bir mezarlığa gömüp başı açık gezmeye başlayan bir Derviş'in, saçsız başı güneş vurdukça parıl parıl parlarmış. Onu gören, insanları işkenceden zevk alan zalim bir külhanbeyi, arkasından koşup Derviş'in başına bir tokat vurmuş. Sonra da: "Ne güzel kabak" demiş. Derviş hiç sesini çıkarmamış. Külhanbeyi bakmış, Derviş'ten ses çıkmıyor; bir tane daha vurayım diye adım atmış. Ancak ikinci tokadı vuracağı sırada ayağı sürçüp düşmüş ve dizi, sivri bir taşla çarparak kırılmış. Bu kazanın yaptığı zulmün cezası olduğunu anlayan Külhanbeyi Derviş'ten af ve helallik dileyince, Derviş şu cevabı vermiş:

- Oğul, ben başıma gelene razıydım; fakat ne yapayım, kabak sahibi razı olmadı. Git ondan af dile!

Bu deyim, haksız yere zulme uğrayanlar Allah korur manasında kullanılır.

TEPEDEN İNME

Büyük balıklardan biri etrafına yavrularını toplamış. Onlara olası tehlikeleri anlatıyormuş:

- İşte yavrularım... demiş. Buna olta derler, sakın ucundaki yeme aldanıp da ağzınıza almayın. Buna zoka derler, sakın bunu yutmayın.

Buna ağ derler. Sakın içine düşmeyin.

Bu sırada balıkçının birisi ani olarak serpmeye ağ yukarıdan aşağıya atıvermiş. Anabalık ortada, yavruları etrafında, hepsi birden ağın içinde kalınca şaşırılmışlar. Bu tehlikeden kurtuluş yolunu sormuşlar.

- Yavrularım demiş Ana balık, buna da tepeden inme derler. Hiç çaresi yoktur.

Bu deyim, layık olmadığı bir makama kural dışı yoldan çıkanlar için kullanılmaktadır.

BALTA KOYMAK

III. Selim ve II. Mahmut zamanlarında Yeniçeriler öylesine azgınlaşmışlar ki, yollarda kadınlara sarkıntılık eder, her tarafı haraca keser olmuşlar. İstanbul limanına gelen ticaret gemilerinin yükü ne olursa olsun, satış işine ancak Yeniçeri zorbaları karışır, elde edilen kardan dilediği miktarını komisyon olarak kendilerine ayırırlarmış. Gemi limana gelir gelmez, ilk davranan zorba kendi nişanı olan 'balta'sını geminin burnuna asarmış. Bu, geminin haracının ancak baltayı asana ait olduğu anlamını ifade edermiş. Bunu gören diğer Yeniçeriler, "bu gemiye balta konmuş" der ve dokunmazlarmış.

Bu deyim birinin yapacağı işe engel olmak anlamına gelir.

İrfan Tatlı

Zemzem suyunun esrarı

- * Avrupa'da laboratuvarlarda yapılan araştırmaya göre zemzem suyu diğer sulara göre çok daha az kükürt taşımaktadır.
- * Yine aynı araştırmaya göre diğer sulara göre çok daha besleyicidir ve çok daha fazla mineral barındırmaktadır.
- * Kaynağı henüz bulunamamıştır. Nereden geldiği şu anki teknolojiye göre bile bilinmiyor. Yakınlarında hiçbir kuyu yok ve denize de 80 km uzaklıkta. Bu şartlarda suyunu denizden veya başka bir kuyudan alması imkansız. Nasıl oluyor da yıllardır suyu bitmiyor, bunu kimse bilmiyor.
- * Açlığını gidermek için içen kişinin açlığını, susuzluğunu gidermek için içenin susuzluğunu giderir.
- * Sadece 1,5 metre derinliğindeki ufacık bir kuyudan çıkan su, hac mevsimi boyunca milyonlarca hacının tüm su ihtiyacını karşılamaktadır ve hiçbir zaman ne azalma ne de kuruma göstermemektedir.
- * Dünya Sağlık Örgütü'nün raporlarına göre dünyadaki en içilebilir ve sağlıklı sulardan biri.
- * Amerika'da yapılan test sonuçlarına göre Dünya'da içinde mikro-organizma ve bakteri bulundurmayan tek su zemzem suyudur.

Allah insanların duasını işitir

Ruhunun nefes aldığını hissettiği sohbetlerden birisinden çıkmıştı. Apartmandan çıkar çıkmaz soğuk hava yüzüne çarptı, ama onun zihni hâlâ az önce okudukları bir cümleye takılı kalmıştı; "Allah insanların duasını işitir ve onlara cevap verir, onlarla konuşur." Dalgın bir halde arabasına bindi. Anahtarı kontağa sokmadan önce, soğuğa aldırmadan, birkaç dakika daha bu konuyu düşündü. Nasıl? Bu soru ruhunun derinliklerinden gelip zihnini bir bulut gibi kaplıyordu.

Nasıl? Onun herşeyi duyabileceğinden zerre kadar şüphesi yoktu, ama yine de dualara nasıl karşılık verdiğini zihni kavrayamıyordu. Sonunda, cevabı bulmayı zamana bırakmayı düşünüyordu ki, birden içinden bir ses "Bunu neden bir dua vesilesi yapmıyorsun?" dedi. Sahi ya, onun elinden gelen dua etmekten başka ne olabilirdi? Yüksek sesle Rabbine seslendi:

"Allahım! Senin her kulunun kalbinden geçen arzulardan bile haberdar olduğunu biliyorum. Benim bu dileğimi de elbette duyuyorsun. Lütfen, duaları nasıl duyduğunu ve onlara nasıl cevap verdiğini bana öğret!"

Arabayı çalıştırdı ve ruhen rahatlamış bir halde evine gitmek üzere yola koyuldu. Ana caddede ilerlerken, birden garip bir duygu

doğdu kalbinde. Bu duygu arabayı durdurup bir kutu süt almasını söylüyordu. Önce kulak asmadı ve arabasını sürmeye devam etti. Ama aynı duygu bu defa daha güçlü bir şekilde benliğini sardı. Bunun Rabbinden kendisine gönderilmiş bir işaret, bir mesaj olabileceğini düşünerek; "Pekala Rabbim, sütü alacağım" dedi.

Bu, çok da zor bir sınav gibi görünmüyordu zaten. Arabadan inip bir kutu süt alacaktı o kadar. Öyle de yaptı ve yeniden yola koyuldu. Ana caddeden arabasını sürmeye devam ederken, bir ara sokağın ağzından geçiyordu ki, içindeki ses bu defa ona "O sokağa sap" diye emretti. Önce sokağı geçti, ama duygu kuvvetlenince peki diyerek geri dönüp o sokağa girdi.

Sokaktan ilerledikçe binaların görünümü değişiyor ve iki katlı binalar yerlerini tek katlı derme-çatma barakalara bırakıyordu. Birkaç ev daha geçtikten sonra, ses durmasını söyledi. Arabayı sağa çekti ve etrafına bakındı. Burası tam anlamıyla bir gecekondu mahallesiydi. Ve evlerin çoğunun ışığı sönmüştü. Belli ki, sabah erkenden işe gidecek insanlar yataklarına girmişti bile. O bunları düşünürken, yüreğinin sesi bu defa ona şu emri verdi:

"Git ve sütü sokağın karşısındaki yeşil evde yaşayan insanlara ver." Genç adam eve baktığında onun pencerelerinden de diğerleri gibi ışık gelmediğini gördü. Bu anlamsız birşey diye düşündü bir an kendi kendisine.

Bu evin insanları yataklarında uyuyorlar ve onları uyandırdığım takdirde aptal durumuna düşeceğim. Ama o ses "Git ve sütü ver!" dedi yine ona. Tereddüt etti uzunca zaman. Sonra aynı akşam ettiği duayı hatırladı. Ve bunun Ondan bir işaret olabileceğine kanaat getirdi. Arabasından çıktı. İsterlerse bana aptal gözüyle baksınlar. "Bu Rab'bimden gelen bir emirse eğer ona uyacağım" dedi kararlılıkla.

Sokağın karşısındaki eve gitti ve zili çaldı. İçerden koşuşturmalar,

gürültüler geldi. "Kimsin? Ne istiyorsun?" dedi içerden bir erkek sesi. Aksanı farklıydı, ama söyledikleri anlaşılabilirdi.

"Buyrun?" diyen ev sahibine sütü uzattı. "Bunu size getirdim" Adam sütü aldığı gibi içeri koştu. Daha sonra koridorun öteki ucundaki odadan çıkan bir kadın mutfığa doğru seğırtti hızla. Onu izleyen adamın kucağında ise bir bebek vardı. Ağlayan bir bebek. Adam yarı ağlayarak yarı konuşarak şunları söyledi:

"Şehre geleli iki ay oluyor. Hâlâ iş bulamadım. Dostun ahababın yardımlarıyla bugüne kadar geldik. Ama bugün bebeğimize süt alacak paramız yoktu. Sürekli dua ediyordum Allah'a bize süt göndermesi için" Mutfaktan kadının sesi geldi bu sırada. Onun söylediklerini anlayamadı, çünkü başka bir dil konuşuyordu. Kocasının sözlerini genç adama tercüme etti:

"O'ndan bize bir meleğiyse süt göndermesini istiyordum. Sen bir melek misin yoksa?" Genç adam cüzdanındaki bütün parayı çıkarıp zorla adamın eline tutuşturdu. Adama bundan sonra onun için hep dua edeceğini, ve bir iş bulabilmesi için elinden geldiğince yardımcı olacağını söyledi. Kelimeler boğazında düğümленince, döndü ve arabasına bindi. Bu defa onun gözlerinden yaşlar dökölüyordu.

Artık Allah'ın kullarının dualarını nasıl duyduğunu, onlara nasıl cevap verdiğini daha iyi anlamıştı!

Deyimlerden öyküler

KOZUNU PAYLAŞMAK

Koz, ceviz anlamındadır. Eskiden Kastamonu ilinin iki köyü arasında, köylerin ortak malı olan büyükçe bir cevizlik varmış. Ceviz toplama mevsimi gelince, gün belirlenir: iki köy halkı bir araya gelerek, cevizleri paylaşırlarmış.

Ceviz paylaşılması sırasında mutlaka kavga çıkar halk birbirine girermiş. İki köyün eli sopa tutan delikanlıları, koz paylaşma günü için önceden kavgaya hazırlanmış. Bir ana, oğlunun delikanlılık yaşına geldiğini belirlemek için “benim oğlum artık büyüdü, kozunu paylaşacak yaşa geldi.” dermiş. Bu deyim bir anlaşmazlığı güç kullanarak sona erdirmek manasında kullanılır.

İrfan Tatlı

*Bir sır daha var çözdüklerimizden başka!
Bir ılık daha var, bu ııklardan başka.
Hiçbir yaptığınla yetinme, geç öteye:
Bir şey daha var bütün yapıtlardan başka.*

Hayyam'dan

Hayata Dair Düşünenlerden

Şu kısa hayat için “kısa kısa”

Duvarı aşmak

Yaşamımızda birer engel olarak karşımıza çıkan duvarlara tırmanabilmek için önce, sıkıntıların, dertlerin, düşmanların ve ihanetin karşısında dimdik durabilmek, sonra da bir kez daha, ikinci kez, üçüncü kez ve dördüncü kez çaba göstermek gerekir.

Kimi kişiler, karşılarına çıkan ilk duvarın önünde yollarının bittiğine inanırlar. Kimi kişiler ise, duvarın öte yanına geçerler ve... Hiç bir duvarı umursamaksızın, yollarını sürdürürler.

- * DAHA FAZLASINI YAPACAĞIM
- * Ait olmaktan daha fazlasını yapacağım, katılacağım.
- * İlgilenmekten daha fazlasını yapacağım, yardımcı olacağım,
- * Düş kurmaktan daha fazlasını yapacağım, çalışacağım.
- * Öğretmekten daha fazlasını yapacağım, ilham vereceğim.
- * Kazanmaktan daha fazlasını yapacağım, hizmet edeceğim.
- * Yaşamaktan daha fazlasını yapacağım, büyüyeceğim.
- * Arkadaşlıktan daha fazlasını yapacağım, dost olacağım.
- * Denemekten daha fazlasını yapacağım, başaracağım.

Dr. Charles C. Lever

Pendname

Derler ki, adil hükümdar Anüşirevan devrinde hikmetten daha değerli bir şey yoktu. O asrın bütün mütefekkirleri dindar ve nefislerini dizginleyen kimselerdi. Bir gün Anüşirevan, Buzurcmihr'i çağırdı ve dedi ki:

"Kısa fakat mana dolu, öz, ama maksadı tam olarak ifade eden bir kaç söz derlemeni istiyorum. Bu sözler her iki cihanda benim işime yarasın ve geriye kalanlar için de fayda sağlasın; onlar bu sözlerle amel edince bütün düşmanlarına galip gelsinler ve bunlar, bizden sonra bütün dünyaya armağan olsun."

Bunu üzerine Buzurcmihr bir yıl süre istedi. Bu sözleri üstadından derleyerek ZAFERNAME diye isimlendirdi ve Anüşirevan'a sundu.

Buzurcmihr dedi ki: Üstadıma şu soruları sordum ve o da şu cevapları verdi:

Kimden emin olabilirim?

- Kıskanç olmayan dosttan.

İnsanların söylemekle kendi değerlerini düşürdükleri şey nedir?

- Kendi meziyetlerini söylemek

Uygunsuz davranışta bulunan bir dosttan nasıl ilgi kesilir?

- Üç şekilde: onun yanına az uğramak, halini hatırını az sormak ve ondan ihtiyacını giderecek bir şey istemekle.

Gençlere uygun olan nedir? İhtiyarlara ne yakıştır?

- Gençlere haya ve cesaret, ihtiyarlara ise ilim ve ağırbaşlılık.

Huzurlu olmak için kimden kaçınmak gerekir?

- Dalkavuk ve sonradan görmüş kişiden.

Cömert kimdir?

- Bağışlayan ve bağışından dolayı da sevinç duyan kimsedir.

İnsanların arayıp da hiç kimsenin tam olarak elde edemediği şey nedir?

- Üç şey; sıhhat, mutluluk ve can yoldaşı bir dost.

Zamanla ayıp sayılacak bir iyilik var mıdır?

- Başa kakılarak yapılan cömertlik.

Yiğitliğin alameti nedir?

- İntikam almaya gücü yeterken bağışlamak.

İnsanların kusurlarından hangisi daha zararlıdır?

- Kendisinin farkında olmadığı ayıbı?

Hayatta hangi "zaman" büsbütün boşa harcanmıştır?

- Bir kimse için iyilik yapabileceğin halde yapmadığın zaman.

Bir yerde ekilip de iki yerde hasat edilen tohum hangisidir?

- Arif kişilere iyilikte bulunmak; zira bu dünyada onlardan karşılık görülür, öteki dünyada da Allah'tan mükafat alınır.

İnsanlığı mahveden şeyler nelerdir?

- Dört şeydir: Büyükler için cimrilik, alimler için büyükmek, kadınlar için hayasızlık ve erkekler için yalan.

Alim kimselerin yaptıklarını boşa çıkaran şey nedir?

- Zalimleri övmek.

Bir meselenin hallini kimden sorayım?

- Dinde samimi, iyilerle dost ve tam bir bilgiye sahip olandan.

Kişinin iyiliğinin alameti nedir?

- Bir kimsenin hatasını örtüp aklına getirmeyerek ifşa etmemek ve iş işten geçince bir daha onu anmamaktır.

Bir kimseden bir şey istemenin şartları nelerdir?

- İstekte bulunduğu kişinin güzel ahlakı olması ve istediği şeyin kendi durumuna uyması.

İnsanları sevdiren şeyler nelerdir?

- İki şey: Beşeri münasebetlerde zulmetmemek ve diliyle kimseyi incitmemek.

*Pendname: Farsça kökenli olup, öğüt, nasihat kitabı anlamına gelmektedir.

Lehçet-ül Hakayık'tan

Ali Bey, 1844-1899 yılları arasında yaşamış Tanzimat dönemi Türk edebiyatının, saklı kalmış önemli şahsiyetlerinden biridir. Aşağıda bazı örneklerini verdiğimiz LEHÇET-ÜL HAKAYIK kitabı her biri içinde ince ve alaylı manalar barındıran 361 kelimeden oluşan bir şaheser. Ali bey'in bu kıvrak zeka ürünü kelimelerini okudukça aradan geçen bunca yıla rağmen hala canlılığını koruduğunu ve geçerliliğini muhafaza ettiğini göreceksiniz.

Af	Güzel intikam
Aferin	Ucuz ihsan(iyilik)
Alim	Bir şey bilmediğini bilen
Bahşış	İhsan-ı cebri (zoraki bağış)
Barbar	Barutu icat edemeyenler
Batıl inanç	Zihin kanseri
Cesaret	Korktuğunu belli etmemek
Cüce	Bazı büyük adamların yakından görünüşü
Diken	Gül bekçisi
Dost	Bize yardıma hazır zannettiğimiz kişi
Eczahane	İçindeki ilaçların faydasını, alandan çok satanın gördüğü işyeri
Falci	istediğimiz söyleyen

Gaflet	Taahhüt altına girmek; kefil olmak
Haydut	Dağ bankeri
Hırsızlık	Ekmek mi? Vay, utanmaz herif! Milyon mu? Aşk olsun!
İhtiyarlık	Delilik ettirmeyi arzu ettiren yaş
İhtiyat	En çok gençlikte hazım oluyor, ama ancak ihtiyarların nasibi
İlim	Açlıktan ne haber
İnsan ömrü	Dönüş bileti satılmayan yolculuk
İnşallah	Nezaketle verilen ret cevabı
Kefen	Moda dergilerine müracaat edilmeden biçilen elbise
Kibir	Ahmakların vakarı
Kitap	Fikirler, düşünceler kutusu
Kurşun	Muharebe şekerlemesi
Lisan	Çok uzağı (bile) vuran silah
Maharet	Çamur içinde para toplayıp ellerini kirletmemek
Mahkeme	Adalet pişirilen yer
Mecnun	Bizim gibi düşünmeyen
Mücellit	Kitap terzisi
Saadet	Başkalarının bahtiyar olmasına çalışma
Saçma	Daima karşımızdakinin fikri
Sancak	Vatana giydirilen en güzel kaftan
Sükût	Belagat, dehşetli söz
Şair	Söz kantarcısı
Şiir	Darası alınmış söz
Timsah	Tohuma kaçmış kertenkele
Top	Medeniyetlerin son sözü
Vakit	Adamına göre, en ucuz veya en pahalı meta.

İlaç

Bir gün âbid bir genç ile Basra çarşılarında beraber gezerken aniden bir tabibe rastladı, tabip bir kürsüye oturmuştu. Yanında, erkek, kadın, çocuk, birçok kişi vardı. Her biri elinde su dolu bir kap tutuyor, hastalığına deva olacak bir ilaç soruyordu;

Yanımdaki genç ileri geçerek:

- Ey tabip! Dedi. Yanınızda günahları yıkayıcı, kalp hastalıklarına şifa verici bir ilaç bulunur mu?

Tabip "Evet" deyince, genç:

- Getir görelim! dedi.

Tabip:

- Benden on şey al; fakirlik ağacının köklerini, tevazu ağacının kökleriyle birlikte al, içine tövbe eriği kat. Rıza havanına koy, kanaat tokmağı ile döv. Üzerine haya suyunu dök. Muhabbet ateşi ile kaynat, şükür kadehine dök. Reca yelpazesi ile soğut ve hamd kaşığı ile iç.

Söylediklerimi yaparsan, dünya ve ahretin musibet ve hastalıklarına karşı korunursun.

Doğudan Batıya Düşünce Atlası

Lokman Hekim diyor ki

Ulemanın yanında dilini koru!
Evliyanın yanında gönlünü koru!
Namazdayken kalbini koru!
Yemekten mideni koru!
Başkasının evinde gözünü koru!
Halkın arasında dinini koru!

İki şeyi unutma;
Allah'ı ve ölümü!
İki şeyi unut:
Başkasına yaptığın iyiliği,
başkasının sana yaptığı kötülüğü!

Ne kadar küçük şeyler için ağladık.
Bir tutam saç, bir oyuncak araba, bir bebek...
Şimdi büyüdük...
Çok büyük olaylar bile ağlatamıyor bizleri.
Ölümler, iflaslar, savaşlar...
Şimdi daha mı güçlüyüz
Yoksa daha mı alışkın?
Hayatı öğrenmek
Alışmak mı acaba?

Mevlana'nın 7 öğüdü

1. Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
2. Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
3. Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
4. Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
5. Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
6. Hoşgörölölükte deniz gibi ol.
7. Ya olduğün gibi görün, ya göründüğün gibi ol.

Hz. Mevlana

O'nun sayesinde

Dua edenin, 'Rabbim' demesi,
Allah'ın 'efendim' demesinin ta kendisidir.
Birisi her gece kalkıp Allah'ı anıyor, O'na dua ediyordu.
Şeytan ona dedi:
Ey Allah'ı çok anan kişi!
Bütün gece Allah deyip çağırmana karşılık seni buyur eden var mı?
Sana bir tek cevap bile gelmiyor, daha ne zamana kadar dua edeceksin?
Adamın gönlü kırıldı, başını yere koydu ve uyudu.
Rüyasında ona şöyle dendi:
Kendine gel uyan!
Niye duayı, zikri bıraktın? Neden usandın?
Adam: Buyur diye bir cevap gelmiyor ki, kapıdan kovulmaktan korkuyorum dedi.
Bunun üzerine dendi ki ona:
Senin Allah demen, O'nun buyur demesi sayesinde.
Senin yalvarışın, Allah'ın senin ruhuna haber uçurmasındandır.

Senin çabaların, çareler araman, Allah'ın seni kendine yaklaştırması, ayaklarındaki bağları çözmesindendir.

Senin korkun, sevgin, ümidin Allah'ın lütfunun kemendidir.

Senin her Yarabbî demenin altında, Allah'ın buyur demesi vardır.

Gafilin, cahilin canı, bu duadan uzaktır.

Çünkü Yarabbî demeye izin yok ona.

Ağzında da kilit var, dilinde de.

Zarara uğradığı zaman, ağlayıp, sızlamasın diye Allah ona dert, ağrı, sızı, gam, keder vermedi.

Bununla anla ki, Allah'a dua etmeni, O'nu çağırmanı sağlayan dert,

Dünya saltanatından daha iyidir.

Dertsiz dua soğuktur.

Dertliyen yapılan dua gönülden kopar.

Mesnevi

Yaşam için 13 ifade

1. Seni sen olduğun için değil, senin yanında olduğum zaman, ben olduğum için seviyorum.
2. Hiç kimse senin gözyaşlarını haketmez, ve onu hakeden seni asla ağlatmayacak olandır.
3. Birinin seni senin istediğin gibi sevmemesi onun seni tüm varlığıyla sevmediği anlamına gelmez.
4. Gerçek dost, elini tuttuğunda kalbine de dokunandır.
5. Birini özlemenin en kötü yolu, yanyana oturduğun halde onu hiçbir zaman elde edemeyeceğini bilmendir.
6. Üzüntülü olduğun zamanlarda bile gülümsemeyi asla bırakma, biri gülümsemene aşık olabilir.
7. Bu dünyada bir insan olabilirsin ama birisi için bir dünya olabilirsin.
8. Zamanını seninle geçirmekle ilgilenmeyen biriyle zamanını harcama.
9. Belki de Allah doğru kişi ile karşılaşmadan önce yanlış insanlarla karşılaşmamızı istemiştir, böyle olunca minnettar olacağız.
10. Bir sona geldiğin için ağlama, Onu yaşadığın için gülümse.
11. Seni kıracak insanlar her zaman olacaktır, öyleyse güvenmeye ihtiyacın var, sadece dikkatli ol.

12. Daha iyi bir insan ol ve yeni bir insanla karşılaşmadan o kişinin de senin kim olduğunu bildiğini ümit etmeden önce kendinin kim olduğunu bildiğinden emin ol

13. Çok fazla uğraşma, en iyi şeyler ummadığın zamanlarda olur.

Bunu, çok sık görüşmeseniz de, çok fazla aramasanızda, her ne sebeple olursa olsun arkadaşınız olanlara gönderin, hatırlatın.

"OLAN HERŞEYİN ARKASINDA BİR SEBEP VARDIR."

Güzel sözler

* Kendinizi yönetebilmek için beyninizi kullanın, başkalarını yönetmek içinse kalbinizi.

* Eğer birisi size bir kez ihanet ederse bu onun hatasıdır ama ikinci kez ihanet ettiyse bu sizin hatanız olur !

* Genç güzel insanlar doğanın hediyesidir, yaşlı ve güzel insanlarsa doğanın sanat eseri. Başkalarının hatalarından ders alın. Hepsini yaşayıp öğrenecek kadar zamanınız olmayabilir.

* Nezaket taşınması zor bir lüktür. Taşıyabilene asla zarar vermez taşıyamayanları ise sinirlendirebilir.

* Bir işi doğru olarak yapmaktan daha önemlisi, doğru işi yapmaktır.

* Bir düşmanı affetmek bir dostu affetmekten daha kolaydır.

* Akıl bulunduğu bedene fayda sağlayamadıysa değeri yoktur. Hiç bedensiz bir beyin çalışabilir mi?

* Geleceği en iyi tahmin etmenin yolu, onu yaratmaktır.

İkilem

Gölmek, aptal görünme riskini göze almaktır.

Ağlamak, duygusal görünmeyi göze almaktır.

Birine ulaşmak, ona bağlanmayı göze almaktır.

Duyguları açıklamak, reddedilmeyi göze almaktır.

Hayalleri açıklamak, alay edilmeyi göze almaktır.

Sevmek ,sevilmeme riskini göze almaktır.

Tüm zorlukların üzerine gitmek, başarısız olma riskini göze almaktır.

Fakat bu riskler göze alınmalıdır, çünkü hayattaki en büyük tehlike hiç risk almamaktır.

Hiçbir şeyi göze alamayan kişi, hiçbir şeye sahip değildir ve kendisi de bir hiçtir.

O, acı ve kederden kendisini sakınabilir, ama hiç bir zaman, hissetmeyi, değişmeyi, büyümeyi veya sevmeyi öğrenemeyecektir.

O, kaidelere prangalanmış bir köledir.

Yalnızca risk alan kişi özgürdür.

Bir hayat kuralı

Hiç bir şey için "benimdir" deme
Sadece de ki "yanımdadır";
Çünkü ne altın,
Ne toprak,
Ne sevgili,
Ne hayat, ne ölüm,
Ne huzur,
Ne de keder
Daima seninle kalmaz.

H. Lawrence

Asaf Tanır

YAŞ 5 Anne ve babamın birbirlerine bağrımlarının beni ne kadar korkuttuğunu öğrendim.

YAŞ 7 Meşrubat içerken gülersem içtiğimin burnumdan geleceğini öğrendim

YAŞ 12 Bir şeyin değerini anlamanın en iyi yolunun bir süre ondan yoksun kalmak olduğunu öğrendim.

YAŞ 13 Annemle babamın el ele tutuşmalarının ve öpüşmelerinin beni daima mutlu ettiğini öğrendim.

YAŞ 15 Bazen hayvanların kalbimi insanlardan daha fazla işittiğini öğrendim.

YAŞ 18 İlk gençlik yıllarımda keder, şaşkınlık, ıstırap ve aşktan ibaret olduğunu öğrendim

YAŞ 24 Aşkın kalbimi kırabileceğini ama buna değer olduğunu öğrendim.

YAŞ 33 Bir arkadaşı kaybetmenin en kestirme yolunun ona ödünç para vermek olduğunu öğrendim.

YAŞ 36 Önemli olanın başkalarının benim için ne düşündükleri değil, benim kendi hakkımda ne düşündüğüm olduğunu öğrendim.

YAŞ 38 Eşimin beni hala sevdiğini, tabakta iki elma kaldığında küçüğünü almasından anlayabileceğimi öğrendim.

YAŞ 41 Bir insanın kendine olan güveninin, başarısını büyük oranda belirlediğini öğrendim.

YAŞ 44 Annemin beni görmekten her seferinde sonsuz mutluluk duyduğunu öğrendim..

YAŞ 46 Yalnızca minik bir kart göndererek bile birinin gönlünü aydınlatabileceğimi öğrendim.

YAŞ 49 Herhangi bir işi yaptığımdan daha iyi yapmaya çalıştığımda, o işin yaratıcılığa dönüştüğünü öğrendim.

YAŞ 50 Sevgi, evde üretilmemişse, başka yerde öğrenmenin çok güç olabileceğini öğrendim.

YAŞ 53 İnsanların bana, izin verdiğim biçimde davrandıklarını öğrendim.

YAŞ 55 Küçük kararları aklımla, büyük kararları ise kalbimle almam gerektiğini öğrendim.

YAŞ 64 Mutluluğun parfüm gibi olduğunu, Kendime bulaştırmadan başkalarına veremeyeceğimi öğrendim.

YAŞ 70 İyi kalpli ve sevecen olmanın, mükemmel olmaktan daha iyi olduğunu öğrendim.

YAŞ 82 Sancılar içinde kıvransam bile başkalarına baş ağrısı olmam gerektiğini öğrendim.

YAŞ 90 Kiminle evleneceğin kararının hayatta verilen en önemli karar olduğunu öğrendim.

YAŞ 95 Öğrenmem gereken daha pek çok şeyler olduğunu öğrendim.

"Dün sabaha karşı kendimle konuştum. Ben hep kendime çıkan bir yokuştum. Yokuşun başında bir düşman vardı. Onu vurmaya gittim kendimle vuruştum." **Özdemir Asaf**

Affetmek

Nefreti aşmanın tek yolu!

- * Başkalarını affettiğimizde biz özgürleşiriz.
- * Nefret yaşamdan zevk almamızı, insanların güzel yanlarını görmemizi engeller.
- * Nefret dolu bir yaşam, mutsuz bir yaşamdır.
- * Affetmek insanı derinleştirir.
- * Affetmek bir seçimdir.
- * Kimsenin zorlamasıyla affetmek mümkün değildir.
- * Affetmek bir süreçtir.
- * Birdenbire affedişler bile bir sürecin ürünüdür.
- * Affetmek, bir seçimdir. Amacı sizin rahatlamanızdır, Sizin özgürleşmenizdir.
- * Affetmek kolay değildir. Fakat özgürleşmek için gereklidir.
- * Çoğu insan affetmenin nefret ettiği kişiyi suçsuz ya da haklı bulduğu anlamına geleceğini sanır.
- * Aslında affetmek; geçmişteki anıların boyunduruğundan kur

tulmak, yaşamımızı kontrol altında tutmasına son vermek demektir.

- * Affetmek, o kişiyi sevmek değil.
- * Affetmek, o kişiyle konuşmak zorunda olmak değil.
- * Affetmek, o kişiyle ilişkiyi sürdürmek değil.
- * Affetmek, o kişinin beklentileri doğrultusunda davranmak değil.
- * Affetmek, o kişiyi kucaklamak değil.
- * Affetmek, o kişiyi suçsuz bulmak değil.
- * Affetmek, o kişiyi haklı bulmak değil.
- * Affetmek, o kişinin verdiği zararları telafi etmek için çaba göstermemek değil.
- * Affetmek kırılgınlığın, küskünlüğün, nefretin hapisanesinden özgürlüğe kavuşmak affetmek artık acıyı hissetmemektir.

Sen unuttuğunda, onun unutmadığını da unut ki, affetmenin sonsuzluk denizinde özgürce yürüyebilesin! "duygusal unutma" affetmenin diğer adıdır.

Zihin açıcı

Richard Wilkins İngiltere’de piyasaya çıkan ‘Mental Tonic’(Zihin Açıcı) adlı kitabında hayat felsefesinden süzdüğü ilkeleri sıralıyor. İşte onlardan birkaçı:

1. Gerçek değişim kimi eski şeyleri farklı görmeye başlamaktır.
2. Pencerenizin camı kirliyse dışarı çıkıp manzarayı parlatmanız boşunadır.
3. Eğer siz kendinizi sevmiyorsanız başkası neden sevsin?
4. Ana babanız doğumunuzdan sorumludur, hayatınızdan değil.
5. Eğer kendinize yön arıyorsanız yolunu kaybetmiş birine sormayın.
6. Dostluk, ayrı oldukları zaman insanları birlikte tutar.
7. Fedakarlık çiçeğin köküdür.
8. Geçmiş bir kitap gibi kullanın, eviniz gibi değil.
9. Birçok insan hayatının büyük bölümünü olduğundan farklı görünebilmek için heba eder.
10. İlerlemenizin önündeki en büyük engel kendinize güvensizliğinizdir.

11. Acı, mutluluğa göre daha çok şarkı bestelemiştir.
12. Her davranışında başkalarının onayını arayan kimseler hayatın birçok güzelliğini ıskalar.
13. Yüzeyde hazine bulamazsınız.
14. Kahkaha ruhun dansıdır.
15. Mucize, enerjinizi korkularınıza değil rüyalarınıza verdiğiniz zaman başlar.
16. Karşınızdakini dinliyor musunuz, yoksa konuşmak için sıra mı bekliyorsunuz?
17. İkiyüzlülük sahibi tarafından görülemez.
18. Hayatınızı bir para kazanma denemesi olarak kullanmayın.
19. Cennete gitmenin iki yolu vardır:
  - 1) Gerçekten öldüğünüz zaman
  - 2) Gerçekten yaşadığınız zaman
20. Gerçek zenginlik vaktinizi insanlara vermektir, para karşılığı satmak değil.
21. Müziği notaların arasındaki sessizlik meydana getirir.

Kızılderili atasözleri

* Arkamda yürüme, ben öncün olmayabilirim. Önümde yürüme, takipçin olmayabilirim. Yanımda yürü, böylece ikimiz eşit oluruz.
(Ute Kabilesi)

* Ölüler güç ve bilgilerini beraberinde götürmez, yaşayanlara ilave eder.

(Hopi Kabilesi)

* Düşmanımı cesur ve kuvvetli yap! Eğer onu yenersem utanç duymayayım.

(Apache Kabilesi)

* Şeytan hakkında konuşmayın. Gençlerin kalbinde merak uyandırır.

(Siyu Kabilesi)

* Bir kere al şunu demek, iki kere ben vereceğim demekten iyidir.

(Kabilesi bilinmiyor)

* Su gibi olmalıyız. Her şeyden aşağıda, ama kayadan bile kuvvetli.

(Siyu Kabilesi)

* Bir başkasının kabahati hakkında konuşmadan önce daima kendi makoseninin içine bak

(Sauk Kabilesi)

* Bir düşman çok, yüz dost azdır.

(Hopi Kabilesi)

* Kehanet, muhtemel bir olayı kesin bir bakış ile görmekten başka şey değildir. Hava ya bulutlu olacaktır, ya da güneş açacaktır.

(Cherokee Kabilesi)

* Komşun hakkında hüküm vermeden önce, iki ay onun makosenle-riyle yürü!

(Cheyenne Kabilesi)

* Doğum yapan herşey dışıdır. Kadınların ezelden beri bildiği kainatın dengelerini erkekler de anlamaya başladıkları zaman, dünya daha iyi bir dünya olmak üzere değişmeye başlamış olacaktır.

(Mohawk Kabilesi)

* Unutmayın çocuklarınız sizin değildir. Onu Yaratıcı'dan ödünç aldınız.

(Mohawk Kabilesi)

* Günümüzde insanlar bilgiyi arar oldu, hikmeti değil. Halbuki bilgi mazidir, hikmet ise istikbal!

(Lumbee Kabilesi)

* Aşkı tanıdığında, Yaratıcı'yı da tanırsın.

(Fox Kabilesi)

Sözün filtresi

Eski Yunan'da , Sokrat bilgiyi saklaması sebebiyle saygıdeğer bir ün yapmıştı. Birgün tanıdığı büyük bir filozofa rastladı ve filozof dedi ki: "Arkadaşınla ilgili ne duyduğumu biliyor musun?" "Bir dakika bekle." diye cevap verdi Sokrat. "Bana birşey söylemeden evvel senin küçük bir testten geçmeni istiyorum. Buna Üçlü Filtre Testi deniliyor." "Üçlü Filtre?" "Doğru," diye devam etti Sokrat. "Benimle arkadaşım hakkında konuşmaya başlamadan önce, bir süre durup ne söyleyeceğini filtre etmek, iyi bir fikir olabilir."

Birinci filtre: Gerçek Filtresi "Bana birazdan söyleyeceğin şeyin tam anlamıyla gerçek olduğundan emin misin?" "Hayır," dedi adam. "Aslında bunu sadece duydum ve ...." "Tamam," dedi Sokrat. "Öyleyse , sen bunun gerçekten doğru olup olmadığını bilmiyorsun. Şimdi ikinci filtreyi deneyelim."

İkinci Filtre: İyilik Filtresi "Arkadaşım hakkında bana söylemek üzere olduğun şey, iyi birşey mi?" "Hayır, tam tersi..." "Öyleyse," diye devam etti Sokrat. "Onun hakkında bana kötü birşey söylemek istiyorsun ve bunun doğru olduğundan emin değilsin. Fakat yine de testi geçebilirsin, çünkü geriye bir filtre daha kaldı."

Üçüncü Filtre: İşe Yararlılık Filtresi

"Bana arkadaşım hakkında söyleyeceğin şey benim işime yarar

mı?" "Hayır, gerçekten değil."

"İyi" diye tamamladı Sokrat. "Eğer, bana söyleyeceğin şey doğru değilse, iyi değilse ve işe yarar ya da faydalı değilse bana niye söyleyesin ki?" Bu Sokrat'ın iyi bir filozof olmasının ve büyük saygı görmesinin sebebiydi. Yakın ve sevdiğiniz herhangi bir arkadaşınız hakkında başıboş konuşmalar duyduğunuz her sefer bu Üç Filtre Testi'ni kullanmanız, sizler için çok yararlı olacaktır.

Damlalar

- ✓Alem üç şeyin toplamından ibarettir:
Varlık, düşünce ve hareket.
- ✓Bunların hepsini kendinde toplayan insan, üç şeyin peşinde olmak için yaratılmıştır:
Hakikatin, hayrın, güzelliğin.
- ✓İnsan ruhunda bu üç şeye götüren üç yeti vardır:
Zeka, duygu, irade.
- ✓Zeka üç yerde kullanılır:
Kazanmada, hilede, ilimde.
- ✓Duygunun üç dünyası vardır:
Sanatın, rüyanın ve sevdanın.
- ✓İrade, üç aleme sığınma kuvvetidir:
Hemcinsine, kendi samimiyetine ve Allah'a.
- ✓Bu üç yetinin birlikte ve ahenkli olarak barındığı kalp, üç şeyin mahfazasıdır:
Aşkın, ümidin, imanının.
- ✓Üç şeyi sevmeyen ruh,ölü odaları gibi karanlıktır:

Çocuğu, tabiatı, zalimle kaviden başkasına itaati.

✓Üç kişiye acıyınız:

Zenginlikten sonra fakir düşene, şerefli iken zelil olana, cahiller arasında kalan alime.

✓Üç nesneden her yerde kaçmalıyız:

Yersiz şiddetten, açık bırakmayan tatminden, kendimize çevrilmeyen tehditten.

✓Üç kişiden korkunuz:

Merhametsizden, müraiden, mürtekipten.

✓Üç musibetten uzaklaşınız:

Zulümden zelzeleden bilirim iddiasında olan cahilden.

✓Üç kişiye el uzatınız:

Hastaya, garibe, muhitinde anlaşılmayan bedbahta. (Bu yüzden kalabalığın arasında yalnız yaşayana.)

✓Üç türlü davranış kaba ve sahtedir:

Kendini belli eden sanat, nümayişçi ahlak, kendine güvenen dindarlık.

✓Üç şey saadetin sırrıdır:

Tevazu kanaat ve ölümün eşiğinde sık sık dinlenme zevki.

✓Dünya üç şeyle cennet olur:

Elden, dilden ve gönülden vermekle, Allah kullarını ta'n etmeyip affetmekle, zalime zulmetmeyip hidayet yolunu göstermekle.

✓Üç kişi karanlıkta kalmıştır:

Aşkından çok talakatını kullanan, imanını iddia yapan, aklın meyvesinden lezzet almayan.

✓Üç hakimin hükmünde hata aranmaz:

Kalbin, kaderin, ölümün.

✓Üç yerde insan kendini tanır:

Tövede, zalimin kahrı altında, son nefesinde.

✓Gözyaşının üç yerde lezzetine doyulmaz:

Vuslatta, mağfirette, merhamette.

✓İnsanlar içinde kendini bilenler şu üç kişidir:

Rüzgarı bile incitmeyenler, kendi adlarını söylemekten utananlar, Allah emaneti olan insanlara katı gözlerle bakmayanlar.

✓Üç türlü insan Allah'tan uzaktır:

Rahatlarını hesaplayarak hizmetten kaçınanlar, duygulu olduklarını ileri sürüp de sefalet sahnelerinden uzak duranlar, sefil ruhlarda feyz arayanlar.

✓Üç türlü insan Allah'ı göreceğinden müjdelenmiştir:

Saf kalpler, gecenin karanlığında güneşi bulanlar, ölümü hayatta iken bütün hareketleriyle birleşmiş olanlar.

✓İnsan üç şeyin hududunda durmasını bilmelidir:

İsteklerin, aklın, hayatın.

Nurettin Topçu

Etmeyin - Edin

ETMEYİN

Emanete ihanet etmeyin.
Halinizden şikayet etmeyin.
Büyüğünüze emretmeyin.
Boş şeylerde ısrar etmeyin.
Cahillerle sohbet etmeyin.
Nefesinizi boşa tüketmeyin.
İnsanları bekletmeyin.
Etrafınızı kirletmeyin.
Kimseye lanet etmeyin.
İmanınızdan şüphe etmeyin.
İnsanları katletmeyin.
Hayatınızı mahvetmeyin.
Kimseye minnet etmeyin.
İnsanları yüzüne karşı methetmeyin.
Kimseye küfretmeyin.
Kötülüğe meyil etmeyin.
Malınızı boşa sarf etmeyin.
Kimseye beddua etmeyin.

Sırrınızı açık etmeyin.
Her şeyi merak etmeyin.
Suçunuzu inkar etmeyin.
Şerefınızı kaybetmeyin.
Vatanınızı terk etmeyin.

EDİN

İyiliğe niyet edin.
Büyükklere hürmet edin.
Sıkıntıya sabredin.
Aza kanaat edin.
Sözünüzde sebat edin.
Bildiğinizle amel edin.
Hatanızı kabul edin.
Daima ibadet edin.
Yaramaz ise def edin.
Varken tasarruf edin.
Alimlerle sohbet edin.
Nefsinizle inat edin.
Sofranıza davet edin.
Zararlıysa men edin.
Seviyorsanız ifade edin.
Kalpleri fethedin.
Misafire ikram edin.
Muhtaca yardım edin.
Bilseniz de istişare edin.
Tehlikeye dikkat edin.

Hakkı teslim edin.
Unutacaksanız kaydedin.
Esirgemeyin lütfedin.
Gariplere merhamet edin.
Kazanmaya gayret edin.
Müminlere dua edin.
Çalışanı takdir edin.
Başarıyı tebrik edin.
Mazereti kabul edin.
Her an tevekkül edin.
Hastaları ziyaret edin.
Çocuğunuzu terbiye edin.
Herkese tebessüm edin.
Güvenseniz de kontrol edin.
İnanmayana ispat edin.
Fakirleri gözetin.
Hayır için sarf edin.

Sevginin bin “bir” hali...

Sevilmeye bırakmak

Eflatun'a iki soru sormuşlar;

Birincisi, insanoğlunun sizi en çok şaşırtan iki davranışı nedir?

Eflatun tek tek sıralamış;

Çocukluktan sıkılırlar ve büyümek için acele ederler. Ne var ki çocukluklarını özlerler. Para kazanmak için sağlıklarını yitirirler. Ama sağlıklarını geri almak için de para öderler. Yarınlarından endişe ederken bugünü unuturlar. Sonuçta, ne bugünü, ne de yarını yaşarlar. Hiç ölmeyecek gibi yaşarlar. Ancak hiç yaşamamış gibi ölürler.

Sıra gelmiş ikinci soruya;

"Peki sen ne öneriyorsun?"

Bilge yine sıralamış,

Kimseye kendinizi "sevdirmeye" kalkmayın! Yapılması gereken tek şey, sadece kendinizi "sevilmeye" bırakmaktır. Önemli olan; hayatta,"en çok şeye sahip olmak" değil, "en az şey'e ihtiyaç duymaktır.

Bencilin hikayesi

Bencil "yalnız" olarak doğmuştu. Çok büyük sıkıntıları vardı yaşama gözlerini açarken. Aç, güçsüz ve çaresizdi. Lakin, elinde bunu anlatacak çok güçlü bir silahı vardı "gözyaşları", sadece kendini düşünmeliydi çünkü sadece o vardı ve tek başınaydı.

Derken önce "şefkat" daha sonra da "sevgi" ile tanıştı. Onu hemen kollarına almışlar, giydirip ısıtmışlar, karnını doyurmuşlar, şarkılar söyleyip uyutmuşlardı. Onun bütün kaprislerine içten bir sıcaklıkla gö-ğüs geriyordu onlar. Birde kalplerindeki en güzel duygularla sarıp sarmalıyorlardı onu. Büyürken Bencil şımarıktı.

Onu dizginleyip uslandırmak oldukça güçtü. Bu yüzden bir süre sonra "Eğitim" devreye girdi. "Bencil" oldukça asiydi. Bir süre dirense de eğitimin tatlı dili ve nezaketi onu gitgide eğitime doğru çekti. Ama genede bencil arasıra ortadan kaybolup "oyun" denen eğlenceye kendini atıyordu artık ona benzeyen diğer "Benciller" de tanışıp arkadaşlık etmeye başlamıştı. Küçük Bencil, diğer bencillerle zaman geçirdikçe birlikte "neşe" yi ve "paylaşma" yı tanımaları fazla zaman almadı böylece. Aradan yıllar geçtikçe eğitimle daha sıkı fıkı oldular. Bencil, sevgi, şevkat, eğitim ve paylaşımın arasında büyümeye devam ediyordu. Onlarsa aralarında hep "mutluluk" denen birinden bahsediyorlardı. Dayanamadı bir gün sordu eğitime :

"Neydi mutluluk?"

"Mutluluk senin içinde" dedi. "Yeter ki onu hisset. Öyle bir hisset ki çevrendekilere de yayılsın. Yalnız unutma onu korumak biraz da senin elinde. Mutluluk birazda çaba ve özveri ister. Ama inan Bencil bu hepsine değer."

Bencil o anda içinde "mutluluğu" hissetti. Sımsıcaktı ve hiç de sandığı kadar uzakta da değildi. Mutluluk kendi içinde ve yanbaşıdaydı. Başından beri hep tek başına olduğunu sanıyordu ama aslında hiç yalnız değildi. Özellikle sevgi ve şefkat onu hiçbir zaman yalnız bırakmamış her zaman destek olmuşlardı. Gözleri yaşardı "Bencilin" Nasıl olupta bunları şimdiye kadar düşünememişti. Şimdi sevgi ve şevkati içinde ta derinden hissediyordu. Öyle güzel bir duyguydu ki bu.

Daha sonra diğer bencilleri ve paylaştıklarını düşündü. Neşelenmişti işte o an eğitimle göz göze geldiler.

Eğitim ona gülümseyerek dedi ki "Artık senin benimle bu en son günün" Bencil ağlamaklı oldu birden ne kadar da alışmıştı ona.

"Bencil, herşey için teşekkür ederim eğitimini başarıyla tamamladın Sen tanıdığım en başarılı öğrencimdin. Keşke herkes senin gibi olsa idi. Bundan sonra seni YAŞAMIN kollarına atıyorum artık sana "İNSAN" diyeceğiz."

İnsan hiç bir zaman eğitimi ve onun ona verdiklerini unutmadı. Yaşama koştu ve ona kucak açtı artık aldıklarını tek tek yaşama verme zamanı gelmişti, artık paylaşma zamanıydı.

Sevgi ve şevkat ise onunla birlikte mutlulukla yaşamdaki diğer insanlara gülümsüyordu.

Brooklyn köprüsü

New York'ta Manhattan ile Brooklyn arasına kurulmuş olan Brooklyn Köprüsü genç aşıkların özel mekânlarından biridir. Bu zarif köprünün yapılış öyküsü aşıkların mekân olarak burayı seçmelerini açıklar gibidir. Brooklyn Köprüsü'nün zarif kavsinde saklı sessiz aşk öyküsünün kahramanları birbirlerine sabırla eşlik eden, şefkatle seven bir çifttir: Roebling çifti.

Roebling ailesi mühendis bir ailedir. Babaları John Roebling yetenekli ve yetenekli olduğu kadar idealist bir mühendistir. 1883 yılında Manhattan ile Brooklyn'i birbirine bağlayacak bir köprü projesi yapar. Ancak köprü inşaat uzmanları bu projeyi oldukça hayali bulurlar, böyle bir köprünün inşaatının mümkün olmayacağını söylerler. John Roebling, kendisi gibi mühendis olan oğlu Washington'u bu köprünün inşa edebileceğine ikna eder. Çok geçmeden, baba-oğul birlikte bazı bankacıları da projeye sponsor olmaya ikna ederler. İnşaat başlar. Ne yazık ki, inşaatın ikinci ayında, şantiyede meydana gelen kazada baba Roebling hayatını kaybeder, oğlu Washington da ciddi biçimde yaralanır. Washington'un beyni hasar gördüğü için konuşma yeteneğini kaybeder. Bu arada inşaat tamamen durur, işçiler dağılmaya başlar. Bankacıları kaybetme telaşı alır. Köprünün nasıl inşa edileceğini yalnız baba oğul bildiği için projenin

yattığını düşünürler.

Washington Roebling bir gün hastanede yatağına mahkum halde yatarken aklına bir iletişim yöntemi geliştirme fikri gelir. Her yanı felçlidir ancak sadece tek parmağını oynatabilmektedir. Yanında sabırla bekleyen, ideallerini paylaşan sevgili karısına dokunur tek parmağıyla. Uzun uğraşlar sonunda parmak işaretleriyle karısına köprü inşaatının detaylarını anlatmaya başlar. Sevdığı adamın ideallerine derinden inanan kadın sabırla, şefkatle projenin detaylarını hecelemeye başlar. Ve bu tam 13 yıl sürer. Sonunda altında nice aşkların aşklarını tazelediği Brooklyn köprüsünün inşaatı tamamlanır.

Kemanın sol teli

Hayat bir fincan kahve gibidir; bazen acı, bazen tatlı olur. Önemli olan kahvenin tadı değil, onu kiminle birlikte içtiğinizdir.

Niccolo Paganini ondokuzuncu yüzyılda yaşamış yetenekli bir müzisyendir. Herkesin hayran olduğu ünlü kemancı kalabalık bir dinleyici önünde önemli bir konser veriyordu. Bütün orkestra Paganini'nin içli keman sesine ustalıkla eşlik etmek üzere pürdikkat çalışıyordu. Derken beklenmedik bir şey oldu. Paganini'nin kemanının tellerinden biri 'çat' diye kopuverdi. Kemanın orta teli herkesin göreceği biçimde havada sallanmaya başladı.

Usta müzisyenin alnına ve yüzüne bir anda terler hücum etti. Hayli zorda kaldığı belliydi. Ancak hiçbir şey olmamış gibi kalan üç telle kemanı aynı güzellikte çalmayı sürdürdü. Fakat çok geçmeden olabilecek en kötü şey oldu. Orkestrayı yöneten şefin şaşkın bakışları arasında ikinci tel de koptu.

Paganini buna rağmen yine çalmaya devam etti. Müziğin güzelliğinden ve kemanın sesinden eksilen birşey yoktu hala. Fakat birkaç dakika sonra üçüncü tel de koptu. Orkestranın icra ettiği parçanın sonlarına gelinmişti. Şimdi ustanın kemanından kopmuş üç tel avare avare sallanıyordu. Usta sanatçı herkesin şaşkın bakışları arasında tek telli kemanla müziğin güzelliğinden hiçbir şey eksiltmeden parçayı bitirdi.

Dinleyiciler ayağa kalkıp görülmemiş bir coşkuyla uzun uzun alkışladılar. Alkış sesleri kesilmek üzereyken, Paganini dinleyicilerden koltuklarına yaslanmalarını istedi. Konserin kaçınılmaz olarak biteceğini düşünen dinleyiciler çaresiz oturdular. Paganini kemanını herkesin göreceği biçimde kaldırdı. Başıyla orkestra şefine ' başla ' işareti yapıp tekrar dinleyiciye döndü. Gözlerini hafifçe kısıp gülümsemi ve bağırdı: "Paganini ve bir tek tel!" sonra tek telli Stradivarius marka kemanını çenesinin altına alıp son parçayı mükemmel bir performansla icra etti.

Evlilik de kalabalıklar karşısında verdiğimiz bir konser gibi değil midir? Başlangıçta her şey mükemmeldir. Eksikimiz, gediğimiz, kusurumuz yok gibidir. İlişkinin de kusursuz gideceğini düşünürüz. Ahengin hiç pürüzsüz süreceğini hayal ederiz.. Sonra Paganini'nin kemanı gibi bizim de zamanla tellerimiz kopmaya başlar. Eksiklerimiz ortaya çıkar. Ahenk bozulur gibi olur. Böyle zamanlarda çoklarının yaptığı gibi bizim de yaptığımız kopan tellere odaklanıp illa da eksik yanlarımızı görmektir. Paganini gibi pek az insanın yapmayı göze aldığı ise kalan tek tele odaklanıp aşkımızın sesini bir keman gibi yüreğimizde sürdürmeye devam etmektir. Şimdi sorun kendinize: Bir tek teliniz bile kalmadı mı konseri sürdürmek için?

Cevabı biliyorsunuz: "Her şey bitse de aşkımız kemanımızda kalan tek tel!" Konser devam ediyor.

Senai Demirci
"Aşka Dair Öyküler"

Eğe kemiği

Bir rivayette Hazreti Havva'nın Hazreti Adem'in eğe kemiğinden yaratıldığı haber verilir.

Eğe kemiği, erkeğin göğüs kafesinde yer alır; akciğeri çevreler, kalbi darbelerden korur. Bu konumuyla eğe kemiği, ne kadar da kadına benzer. Kadın da tıpkı eğe kemikleri gibi erkeğine nefes alacak bir yuva sunar, onun hayatına genişlik, göğsüne ferahlık kazandırır. Eğe kemikleri akciğeri çevreleyerek kalbe giden hayat yollarını açık tuttuğu gibi, doğrudan kalbi de korur. Bir kadının aşkı erkeğinin kalbine bu dünya da hayat suyu taşır, onu sancılı sevmelerden uzat tutar. Öyle ki, eğe kemiği kırılmadıkça kalbe zarar gelmez. Kadın da erkeğinin kalbini kırmamak adına kırılmayı, ezilmeyi göze alır. Eğe kemiğinin yapısı da kadına benzer. Güçlü fakat ince ve narindir. Kadın da sabırlıdır, acıya, ayrılığa ve vefasızlığa sabreder. Bununla birlikte, kolayca kırılıverecekmiğ gibi inceciktir, tatlı bir kavisle erkeği saran zarif bir biçimi vardır. Eğe kemiğe erkeğin yan tarafında yer alır. Kadın da varlığını ve koruduğunu hissettirmeden sessizce ve gizlice yanında durur erkeğinin.

Ağaca bağırmak

Solomon adalarında yaşayan yerlilerin ilginç bir ağaç kesme yöntemi olduğunu biliyor muydunuz? Elektronik testere gibi teknolojik nimetlerden mahrum olan yerliler, baltayla kesemeyecekleri kadar kalın bir ağacı üfleyerek deviriyorlarmış.. Evet, yanlış duymadınız, üf-le-ye-rek. Baltayla deviremeyeceklerini düşündükleri ağacın karşısına hep birlikte dizilip bir ağızdan ağaca kötü sözler fısıldıyorlarmış. Bunu yaparken her bir ağacın içinde bir ruh taşıdığına inanıyorlarmış. Kötü fısıltılarının bu ruhu güçlendirip ağacı terk etmesini bekliyorlarmış. Ve haklı da çıkıyorlarmış. Bir süre sonra ağaç kurumaya yüz tutuyor, ardından da devriliyormuş.

İnanmayabilirsiniz. Ancak Solomon adası yerlilerinin ağacın içinde farz ettiği ruhun insanlarda da olduğuna bir inanabilirsek. Ve onları baltadan çok kötü sözlerin devireceğine.

Söz baltadan daha yaralayıcı olmalı.

Sandığınızda sandığınızdan fazlası var

Yıllardır aynı mahallede bir eski sandığın üzerinde dinlenmekte olan dilenci, uzaktan gelen yabancıyı görünce umutlandı. Yüklüce bir sadaka alma ihtimali vardı. Her halinden bilge biri olduğu anlaşılan yabancı yaklaşıncı, dilenci yalvardı: "Allah rızası için bir sadaka." Yabancı kendinden emin bir tavırla cevap verdi: "Senin benim vereceğim sadakaya ihtiyacın yok!" Hayal kırıklığına uğrayan dilenci haliyle yoksul olduğunu anlattığını düşünüyordu. Bilge, dilencinin üzerinde oturduğu eski püskü sandığı göstererek sordu: "Kaç yıldır bu sandığın üstünde oturuyorsun?" "Galiba 20 yılı geçti" dedi dilenci. "Peki hiç sandığın içinde ne olduğunu merak ettin mi?" Bilge bu sözleri söyledikten sonra arkasını dönüp uzaklaştı. Dilenci, hemen sandığın üzerinden indi. Yıllardır açılmadığı için paslanmış kilidi kurcaladı. Bir süre uğraştıktan sonra sandığı açtı. Sandığın içinde kendisine bir ömür boyu yetecek servet duruyordu.

Biz de bu dilenci gibi çok sıklıkla yanımızda olanı unutuveririz. Eşimiz olur bu çoğunlukla. "Eski püskü" sandığımız gibidir o. Sırf yanımızda diye içinde sakladığı cevherleri merak etmekten vazgeçeriz. Onun varlığına karşı köreliriz garip biçimde. Eşimizin de bize verilenler arasında olduğunu unuturuz. "Sıradan" günlerin içinde "olağan" sıkıntıların kısılcığında, "günübirlik" telaşların girdabında ögütürüz yanımızda ve yakınımızda olanı.

Tıpkı üzerinde yıllar boyu oturup dilendiği sandığın kapağını kaldırmayı aklına getirmeyen dilenci gibiyiz. İçi mücevher dolu bir sandık var yanımızda, ancak dönüp bakmadığımız için yoksul belliyoruz kendimizi, sandığı boş sanıyoruz.

İşte bu sabah aynı yastığı paylaştığınız insanın yüzü ne kadar tanıdıksa, o kadar çok keşfe muhtaçtır. Onun yüzü en çok size baktı. Özel olarak sizin için güldü, sizin için hüznüldü. Bu sabah yanınızda, özel olarak sizin için yaratılmış "bir"i olduğunu görün.

Yüzünün tüm detaylarıyla size yönelen sevginin işaretlerini okuyun ve şöyle deyin: "Gözleri yalnız bana bakıyor. Kulakları en ince dertlerimi dinlemeye hazır. Dili yalnız bana sevgi sözleri söylüyor. İki dudağının arasında kıvranıp saklanan sade ve içten tebessümü en çok benim hak ettiğimi düşünüyor."

Unutmayın, sandığınızda sandığınızdan fazlası var.

Körebe

Yaşlı kadın sallanan koltuğuna oturmuş, yakın gözlükleri gözünün önünden yanaklarına sarkmış halde elindeki örgüsüne konsantre olmuştu. Pencereden süzülen hafif esinti beyaz yaşmağını okşuyor, yanağına taşmış birkaç saç teliyle oynayıyordu. Biraz uzakta ödevini hazırlayan torununu unutmuş gibiydi. Lise öğrencisiydi. Taze açmış bir bahar çiçeği gibi, beyaz gömleğinin içinde pamuk prenses gibi duruyordu.

"Babaanne, neden herkes gerçek aşkı bir türlü bulamıyor?" Torununun sesiyle irkilir gibi oldu. Yüzünden tatlı bir tebessümle örgüsünü bir kenara bıraktı. Genç kızın yanına vardı. Uzun sarı saçlarını okşadı şefkatle. Yüzünü avuçlarının içine aldı.

"Dinlemek istiyor musun?" diye sordu.

Kız başını babaannesinin kucağına bıraktı. "Evet" anlamına geliyordu bu.

"Yüzyıllar önce, dünya henüz çok gençken, gerçek aşk varmış, her yerde hemen bulunabiliyormuş. Su gibi. Hava gibi. Böyle kolayca bulunduğu için kadınlar ve erkekler pek peşine düşmezlermiş gerçek aşkın. Kıymetini de bilemezlermiş..."

Bir süre durdu. Torununun henüz hayat yüküyle yorulmamış genç omuzlarını okşadı.

"Bunun üzerine Yaratıcımız iki meleği görevlendirip aşkı gizlemelerini istemiş. Melekler aşkı önce yerin dibine saklamışlar. Fakat kadınlar ve erkekler toprağı kazıp kolayca bulmuşlar aşkı. Bunun üzerine melekler yüksek dağların zirvelerine kaldırmışlar aşkı. Fakat kadınlar ve erkekler dağlara kolayca tırmanıp bulmuşlar aşkı. Sonra, melekler aşkı okyanusların dibine gömmüşler. Erkekler ve kadınlar denizlere dalıp kolayca su yüzüne çıkarmışlar aşkı."

"O halde, gerçek aşkı bulmak çok zor değil. Çünkü kadınlar ve erkekler kazabiliyor, tırmanabiliyor ve dalabiliyorlar" diye tamamlamış genç kız.

"Fakat," diye devam etmiş babaanne, "melekler sonunda gerçek aşkı kadınların ve erkeklerin kalbine saklamışlar. İşte o günden beri kadınlar ve erkekler gerçek aşkı kolayca bulamamışlar. Çünkü gerçek aşkın saklanabileceğı her yere bakıyorlar, ancak hemen göğüslerinin içinde olabileceğı akıllarına hiç gelmiyormuş."

"Bunu bildikleri halde neden hâlâ dönüp kalplerine bakmıyorlar?" diye sordu genç kız.

Babaanne derin bir nefes aldı.

"Saklambaç oynadığın günleri hatırla," dedi, "ebe herkesi sobeler ama hep bir kişiyi unuttur: kendisini. Oyundakileri hep bir eksik sayar o yüzden. Aşk da öyle işte.. Kalbimizin orta yerinde duruyor, ama kendini hiç aramıyor."

Komşu

Bir isticiridye komşu isticiridyeye dedi: "İçimde cidden büyük bir sancı var. Ağır ve yuvarlak. Ondan dolayı eza ve cefa içindeyim."

Diğer isticiridye böbürlenmeyle karışık bir hoşnutlukla ona cevap verdi: "Gökler ve denizler şahit olsun ki, içinde bir sancı hissetmiyorum. İçeride de dışarıda da sıhhat ve afiyetteyim."

O sırada bir yengeç oradan geçiyordu. Her iki isticiridyeyi de konuşurken duymuştu. İçeride ve dışarıda sıhhat ve afiyette olan isticiridyeye dedi: "Tamam! Sen sıhhat ve afiyettesin. Ancak komşunun içinde hissettiği sancı, gerçekte sınırsız bir güzelliğe sahip bir inci."

Güzelliğin tarifi

Ünlü film yıldızı Audrey Hepburn'e güzelliğinin sırrını sordular. Sinema oyunculuğunun yanı sıra iyilikseverliği ile de tanınan Hepburn bu soruya karşılık aşağıdaki makyaj tarifini verdi:

Çekici dudaklara sahip olmak istiyorsanız, dudağınıza tatlı sözden başkasını dokundurmayın.

Güzel gözleriniz olsun istiyorsanız, güzel insanlarla göz göze gelin, gerçek dostlar edinip sık sık görüşün.

İdeal beden ölçülerine sahip olmak ve hep zayıf kalmak istiyorsanız, yemeğinizi yoksullarla ve açlarla paylaşın.

Alımlı saçlara sahip olmak istiyorsanız, çocuğunuzun günde en az bir kere onu okşamasına izin verin.

Dikkat çekici pozlar vermek istiyorsanız, yanınıza bilgelik ve tevazuyu alarak yürüyün; asla cahilce ve gururla yürümeyin.

İnsanların da tıpkı elimizin altındaki eşyalar gibi, hatta onlardan çok daha fazla onarılmaya, yenilenmeye, bakım görmeye, gözden geçirilmeye ihtiyaçları vardır. Hiçbir insanı eskidi, bozuldu, işe yaramıyor diye elinizden çıkarma hakkınız yoktur.

Hatırlayın, bir yardım eline ihtiyaç duyarsanız, kendi omzunuzdan kolunuza doğru göz gezdirin, dirseğinize ve bileğinize varın, işte tam orada bir yardım eli bulacaksınız.

Yaşlandıkça, iki elinizin olduğunu, birinin kendinize, diğerinin de başkalarına yardım etmek üzere yanınızda hazır beklediğini fark edeceksiniz.

Bir kadının güzelliği giydiği elbisede, beden ölçülerinde ya da saçını tarayış stilinde değildir.

Bir kadının güzelliği gözlerinden okunmalı, çünkü gözler kalbe, yani aşkın yaşadığı ülkeye giden kapıdır.

Bir kadının güzelliği yüzündeki benlerden değil, içinde sakladığı ruhundan okunur.

Audray Hepburn, güzel kalmak adına ömrünün son yıllarını dünya çocuklarına iyilik etmeye harcadı. UNICEF temsilcisi olarak çocukların iyiliği için dünyayı dolaştı.

Dua ve aşk

Moses Mendelssohn yakışıklı bir adam değildi. Boyu kısa olduğu gibi, çok garip de bir kamburu vardı. Moses Mendelssohn, günün birinde Hamburg'da yaşayan bir işadamını ziyarete gitti. İşadamının Frumtje adında, çok güzel bir kızı vardı. Moses, bu güzel kısa umutsuz bir aşkla tutuldu. Fakat güzel kız onun çirkin görüntüsünden ürkmüştü. O nedenle, değil onun sevgisine karşılık vermek, yüzüne bile bakmak istemiyordu. Ayrılma zamanı geldiğinde, Moses güzel kızın karşısına çıktı ve tüm cesaretini toplayarak sevgisini anlatmayı denedi.

Kızın güzelliği öylesine olağanüstüydü ki, bir an için onun cennetten geldiğini bile düşündü. Fakat kızın başını kaldırıp da yüzüne bakmamaktaki direnci Moses'i çok üzdü. Güçlülkle başarabildiği konuşması sırasında çirkin aşık bu güzel kıza bir soru sordu: "Evlilikleri kaderin belirlediğine inanır mısınız?" dedi."Elbette!" diyerek cevapladı genç kız, gözlerini kaldırmadan.

Moses'in yüzüne bakmamaya çalışarak bir soru da o sordu: "Peki ya siz?" dedi, "Siz inanır mısınız buna?" Moses bir an bile duraksamadan cevap verdi: "Evet ben inanırım." ve sözlerine şöyle devam etti: "Biliyor musunuz, annem bir erkek çocuğu doğuracağını hissettiğinde şöyle dua etmiş: "Rabbim, hiç şüphesiz benim oğlum için bir kız belirledin kaderinde. Eğer oğlumun evleneceği kızda bir

sakatlık olacaksa, bu sakatlık benim oğlumda kalsın, evleneceği kız güzel olsun.

Sakat ve çirkin bir kadın, sakat ve çirkin bir erkekten daha çekilmez olur." Moses'in bu sözlerinden sonra Frumtje gözlerini yeniden kaldırdı, onun gözlerinin içine baktı, elini uzatıp Moses'in elini tuttu ve daha sonra Moses'in sevgili eği oldu.

*Bu öykü "peri masalı" değil. Ünlü Alman besteci Mendesshon'un büyükbabası ile büyükannesinin evlenmelerinin öyküsüdür.

Ölümüne sevmek

Genç adam, evinin alt katında marangozluk yapıyordu. Kapı ve pencere konusunda uzmandı. Fakat plâstik pencereler yaygınlaşınca, ahşap olanlara rağbet azaldı. Bu yüzden işler iyi gitmiyordu. Üstelik de çocukları büyümüş, biri hariç okula başlamıştı. Masrafları artınca, yanındaki kalfasına yol verdi. İşe biraz daha erken koyulur, yardımcıya ayırdığı parayı, çocukların harçlığına katardı.

Adam, bir gün çalışırken, elektrik kesildi ve uzun süre beklediği halde gelmedi. Aksi gibi, o akşam üzeri teslim etmesi gereken birkaç pencere vardı. Boş kalmayı sevmezdi. Planyayı yağladı, talaşları süpürdü. Biraz dinlenmek için eve çıkarken, sigortaya göz attı.

Eğer yanılmıyorsa, bu iş normal değildi. Biri gelip sigortayı kapatmış olmalıydı. Şalteri kaldırınca, atölye aydınlandı. Tahminleri doğru çıkmıştı ama, bu işe bir anlam veremiyordu. Şaka dese, böyle bir şaka yapılmazdı. Kendisini kıskanacak bir düşmanı da yoktu.

İşe koyulduğunda, yine aynı şey oldu. Ama bu sefer suçluyu görmüştü. Oğlu, evden atölyeye bağlanan merdiveni sessizce inmiş ve sigortayı kapattığı sırada, babasını karşısında bulmuştu.

Adam, on yaşına gelmiş bir çocuğun böyle bir haylazlığını affedemezdi. Bütün günü, onun yüzünden mahvolmuştu. Bir kere yapmış olsa, ses çıkartmazdı. Ama tekrarlaması, hangi yönden

bakılırsa bakılsın, büyük hataydı. Saçlarından yakalayıp sıkı bir tokat attı. Her şey onun iyiliği içindi. Belki vurduğu tokat, serseri olmasını engellerdi.

Adam, oğlunun gözyaşlarını görmezden geldi ve eve çıktıktan sonra, eşine dert yanarak:

- Bu çocuğun, okulda kimlerle düşüp kalktığını bilmemiz lazım!.. dedi. Eğer serbest bırakırsak, başımıza büyük dertler açacak!..

Adam, bir süre düşündü. Sonunda da en kolay yolu buldu. Oğlunun hiç aksatmadan tuttuğu günlüğünde, arkadaşlarına ait ip ucu olmalıydı.

Eşi istemese de, ona kulak asmadı ve çocuğunun günlüğünü okumaya başladı.

Oğlu, en son sayfada:

"Bu gece kötü bir rüya gördüm!.." yazmıştı. "Atölyede çalışırken, babamı elektrik çarptıyordu. Allah'ım onu koru!.. Ben elimden geleni yapacağım!"

Gözyaşı

Küçük bir erkek çocuk, annesine sordu: "Niçin ağlıyorsun?"

"Çünkü ben kadınıam." diye cevapladı annesi.

"Anlamadım!" dedi çocuk. Annesi, çocuğu kucaklayıp

"Hiç bir zaman anlayamayacaksınız!" dedi.

Babasına "Baba, annem niçin ağlıyor?" diye sordu.

Babanın cevabı: "Bütün kadınlar sebepsiz ağlayabilen yapıdadır" oldu.

Küçük çocuk büyüdü, yetişkin adam oldu, halâ kadınların niçin ağladıklarını keşfedemedi.

Nihayet öldükten sonra cennete gittiğinde Allah'a sordu.

"Allahım!" dedi: "Kadınlar niçin bu kadar kolay ağlayabiliyorlar?"

Allah:"Ben kadınları özel yarattım! Tüm yaşamın ağırlığını taşıyabilecek kuvvette olmasına rağmen başkalarına teselli verecek kadar yumuşak omuzlar, doğumun acısına olduğu kadar doğurdukları evlatlarının nankörlüğüne dayanabilecek iç kuvvetini verdim.

Başkalarının kuvvetinin kalmadığında; devam edecek azmi, ailesinin hastalığında yorgunluğa pabuç bıraktırmayacak kudreti verdim.

Her türlü şart altında, hatta kendilerini çok kötü incitseler de, çocuklarını sevmek duygusallığını verdim.

Bu duygusallık her yaştaki çocuklarının yaralarını sarmalarına, sorunlarını dinleyip paylaşımlarına yardım ediyor.

Kocalarını tüm kusurlarıyla sevmek kuvvetini verdim. Onlara iyi bir kocanın eşini asla incitmeyeceğini fakat bazen destek ve kuvvetini deneyecek davranışlarda bulunacağını anlayacak duyarlı bir zeka verdim.

Tek zayıflık olarak kadınlara bir gözyaşı verdim... Tamamen kendilerinin sahip oldukları, ihtiyaçları olduğunda kullanmak üzere. İnsanlık için bir gözyaşı..." diye cevapladı.

Beklemek

Hayatımıza geldiği gibi giden insanlar vardır.
Geldiği gün bizi sevince; gittiği gün ise hüzne boğar.
İçimiz kararır, hayata küseriz
Fırtına öncesi sessizlik gibidir aslında yaşadığımız.
Bir gölün yüzeyi gibi sakinizdir.Hatta dingin ve umarsız.
Sonra yavaş yavaş dağılır bulutlar, gün ışığı tekrar içimizi ısıtmaya
ve buz tutmuş üreklerimize işlemeye başlar.
Bu bir şanstır seven ve sevilen için,
Bir kısmet belkide bir daha bulunamayacak;
El ele tutuşmanın coşkusunu tekrar yaşama şansı
Belki; belki de bir hayal. Kurmanın bile insanı mutlu ettiği, eskiyi
yaşayıp acı çekmeyi göze alabildiği,acı çekmenin bile güzel geldiği.
Hepimiz hayallerimiz kadar varoluruz; ve hepimiz söylediğimiz
kadar değil hissettiğimiz kadar severiz...
Ve bir gün anlarsınız ki sevgilerde gurur olmaz,gururun olduğu
yerde zaten sevgi barınamaz.

Mumların öyküsü

Dört tane mum usul usul yanıyordu. Ortalık öylesine sessizdi ki mumların konuşmalarını duyulabiliyordunuz.

Birinci mum dedi ki:

"Ben BARIŞ' ım!

Ama kimse benim yanmama yardımcı olmuyor.

Sanırım yakında söneceğim ."

Alevi hızla azaldı ve sonunda tamamen söndü.

İkinci mum:

"Ben VEFA'yım!

Ne yazık ki artık vazgeçilmez değilim .Onun için bundan sonra yanıp durmamın bir anlamı kalmadı "

Sözlerini tamamladığında esen hafif bir rüzgar onu söndürdü.

Sırası geldiğinde üçüncü mum hüzünlü bir sesle dedi ki:

"Ben SEVGİ' yim!

Yanacak gücüm kalmadı . İnsanlar beni unuttu, değerimi anlamıyorlar. En yakınlarını sevmeyi bile unuttular."

Ve daha fazla beklemeden sönüp gitti.

Ansızın.

Odaya bir çocuk girdi ve 3 mumun da yanmadığını gördü.

"Neden yanmıyorsunuz? Sizin sonsuza kadar yanmanız gerekmiyormuydu?" dedi ve ardından ağlamaya başladı.

O zaman dördüncü mum konuşmaya başladı:

"Korkma ben yandığım sürece öteki mumları da yeniden yakabiliriz, ben

UMUT'um!"

Çocuk parıldayan gözleriyle UMUT mumunu aldı ve öteki mumları birer birer yaktı.

UMUT ışığı yaşamımızdan hiç eksik olmamalı ki hepimiz onunla birlikte Vefa'yı, Barış'ı ve Sevgi'yi yaşatabilelim!

Gününüz aydınlık olsun.

Ruhumuz

Bir zamanlar, büyük ve güçlü bir ülkeyi yöneten kralın 4 eşi varmış. Kral en çok 4. eşini severmiş, bir dediğini iki etmez, her şeyin en güzelini en iyisini ona verirmiş.

Kral 3. eşini de çok severmiş. bu güzelliğin bir gün kendisini terk edebileceğinden korktuğu için, onu çok kıskanır, üzerine titirmiş.

2. Eşini de severmiş kral. kendisine karşı her zaman iyi ve sabırlı davranan eşi, kralın ne zaman bir derdi olsa daima onun yanında bulunur sorunun çözümünde ona destek verirmiş.

Kraliçe olan 1. eşiymiş kralın. Onu en çok seven, karşılık beklemeden seven, sağlığına ve hükümrancılığına en büyük katkıyı sağlayan bu eşi olmasına rağmen kral 1. eşini sevmezmiş ve onunla hiç ilgilenmezmiş.

Bir gün kral ölümcül bir hastalığa yakalanmış. yakında öleceğini anladığı ve öldükten sonra yapayalnız kalmaktan çok korktuğu için, eşlerinden hangisin ölüm yalnızlığını kendisi ile paylaşmak isteyebileceğini öğrenmek istemiş.

En çok sevdiği 4. eşine ölüm yolculuğunda kendine eşlik etmek ister mi diye sorduğunda aldığı yanıt kalbine bıçak gibi saplanan kısa ve net "mümkün değil " olmuş.

"Hayatım boyunca seni sevdim sen benimle birlikte ölmeyi kabul eder misin" sorusuna 3. eşı "hayır, hayat çok güzel. sen ölünce ben yeniden evleneceğim" diye yanıtlamış. Kral bir kez daha yıkılmış.

"Her sorunumda her zaman yanımda olan bana yardım eden sendin, bu sorunumda da bana yardımcı olur musun" talebine karşı 2. eşinden; "Bu sorunun için hiç bir şey yapamam, olsa olsa sana mezarına kadar eşlik eder, güzel bir cenaze töreni yaptırır ve yasını tutarım" karşılığını almış.

Büyük bir hayal kırıklığı yaşamakta olan kral 1. eşinin sesi ile irkilmiş. "nereye gidersen git seninle olurum, seni takip ederim" ah diye inlemiş kral; "keşke bir şansım daha olsaydı."

Hayatta hepimiz 4 eşliyiz aslında:

4. Eşimiz vücudumuz; Onun güzel görünmesi için ne kadar zaman, kaynak ve çaba harcarsak harcayalım öldüğümüzde bizi terk edecektir.

3. Eşimiz sahip olduğumuz servetimiz ve statümüzdür ölür ölmez başkalarına yâr olacaktır.

2. Eş ailemiz ve dostlarımızdır. Bütün sıkıntımızı paylaştığımız bu kişilerin en son yapabilecekleri şey bu dünyadan gözleri yaşlı bizi uğurlamak olacaktır.

1. Eş ise ruhumuzdur.

Korku ve sevgi

Her türlü seçiminiz ya sevgi ya korku düşüncesinden kaynaklanıyor. Korku; daraltan, kapayan, içe hapseden, kaçan, gizleyen, biriktiren, yığan, zarar veren enerjidir.

Sevgi; genişleten, açan, yayılan, kalan, açık olan paylaştan, iyileştiren enerjidir.

Korku bedenleri giysilerle sararak gizler.

Sevgi çıplak olmaya izin verir.

Korku sahip olduklarına sımsıkı yapışır.

Sevgi sahip olduklarını paylaşır.

Korku zorba yakınlık ister,

Sevgi sevecen yakınlık.

Korku sımsıkı sarar, bırakmak istemez,

Sevgi özgür bırakır.

Korku kurutur,

Sevgi yumuşatır.

Korku saldırır,

Sevgi bağrına basar.

Her insan düşüncesi, sözü, davranışı bu duyguların birinden kaynaklanır. Bu konuda başka bir seçiminiz yok, çünkü seçeceğiniz başka bir şey yok.

Ama bu iki duygudan hangisini seçeceğiniz konusunda özgürsünüz.

Bisiklet

Küçük kız, annesiyle yürürken birden durdu. Yağmur damlacıklarıyla ıslanan gözlüğünü çıkartarak baktığı şey, babasıyla birlikte bisiklette giden bir başka kız çocuğuydu. Bisiklettaki kız, düşmemek için babasına sıkı sıkı sarılmış ve soğuktan pembeleşen yanaklarını, onun sırtına dayamıştı.

Adamın ara sıra yana dönerek söylediği sözler, küçük kızı kıkır kıkır güldürüyordu. Kaldırımdaki kız, bisikletin arkasından bakarken; annesi durumu fark edip:

- Baban, günde on dakikasını ayırıp seni okula bırakıyor, dedi. Hemde mersedesiyle. İstersen seni bisikletle götürsün ha, ne dersin?

Küçük kız, buğulanan gözlerini annesinden saklarken:

Çok isterdim, diye karşılık verdi. Belki de böylelikle, babama sarılırdım.

Üç ihtiyar misafir

Bir kadın, kapıdan dışarı çıktığında, bembeyaz sakallı üç ihtiyarın kendi evinin önünde oturduklarını görür.

“Ben sizi hiç tanımiyorum. Ama aç ve susuz olmalısınız. Lütfen içeriye gelin de sizlere bir şeyler ikram edeyim.” der.

“Evin erkeği içerde mi?” diye sorar adamlar.

“Hayır, der kadın. Şu an evin dışında.”

“O evde olmadığı sürece bizim bu eve girmemiz mümkün değil.” diye cevap verirler.

Akşam olup kocası eve döndüğünde kadın olanları anlatır.

“Peki, onlara söyleyebilir misin, der adam. Ben evdeyim artık, bu eve gelebilirler.” Kadın dışarı çıkıp bu kişileri içeri davet eder.

Ama bu defa da; “Hepimiz aynı anda içeri girmeyiz” der yaşlı adamlar.

Kadın öğrenmek ister; “Niye giremezsiniz?”

İhtiyarlardan biri açıklar: “Onun adı Zengin, der bir arkadaşını göstererek. Diğerleri Başarı. Ben ise Sevgi.” Sonra ekler; “Şimdi içeri gir ve kocanla konuş. Hangimizi evinizde istersiniz?”

Kadın içeri girip söylenenleri kocasına anlatır.

Adam duyduklarıyla neşelenerek;

"Ne güzel, der. Madem öyle, Zengin'i içeri çağıralım ve evimizi zenginlikle doldursun." Karısı itiraz eder;

"Canım, niçin Başarı'yı çağırıyoruz?" Bu sırada, evin diğer köşesinde bulunan gelinleri konuştuklarını duyar. Koşarak gelir ve kendi fikrini söyler; "Sevgi'yi çağırsak daha iyi olmaz mı? Evimiz sevgiyle dolar!" "Gelinimizin teklifini dikkate alalım" der adam karısına. "Dışarı çık ve bizim misafirimiz olması için Sevgi'yi davet et."

Kadın dışarı çıkar ve yaşlı adamlara sorar; "Hanginiz Sevgi idi? Lütfen içeri gel ve misafirimiz ol." Sevgi ayağa kalkar ve eve doğru yürümeye başlar. Fakat diğer iki yaşlı adam da onu takip ederler... Kadın şaşırmış bir halde Zengin ve Başarı'ya sorar; "Ben sadece Sevgi'yi davet ettim, siz niye geliyorsunuz?"

Zengin ve Başarı bir ağızdan cevap verirler:

"Eğer Zengin'i ya da Başarı'yı davet etmiş olsaydın diğer ikisi dışarıda kalırdı. Ama sen Sevgi'yi davet ettin. O nereye giderse biz de ardından oraya gideriz. Çünkü nerede Sevgi varsa, orda Başarı ve Zenginlik de vardır!"

Hayatınızın biraz değişmesi için bir yk: EMILY

"Bizim kentimiz" isimli bir oyun vardır.

Bu oyundaki en dokunaklı sahnelerden biri küçük Emily'nin ls, mezarlığa gtrls ve orada Tanrının ona bir gün için yaşıma geri dönebileceğini syleyişidir.

Kız geriye dönüşünde on ikinci yaşı gnn yeniden yaşımayı ister.

Evinin merdivenlerinden doğum günü elbisesini giymiş olarak iner. Saçları bukle bukledir. Pek mutludur. Annesi ona pasta yapmakla meşguldür ve dönüp kızına bakmaz. Baba eve girer. O anda elindeki defter, kağıt ve kazandığı paralarla meşguldür. O da Emily'e bakmaz. Erkek kardeşi de sahnededir, o da Emily'i grmmez.

Sonunda Emily sahnenin ortasında doğum günü giysileriyle yapayalnız kalır ve şöyle der; "Lütfen biriniz bana bakın" Annesinin yanına gider ve, "Anne, lütfen yalnız bir dakika bana bak" der.

Ötekilere de yalvarır.

Kimse onu duyup bakmaz. O zaman kız Tanrıya döner ve şna benzer bir şeyler söyler;

"Beni alıp götürün. İnsan olmanın bu denli güç olduğunu unutmuşum ben. Hiç kimse çevresindekilere bakmıyordık"

Ŗimdi birbirimizi dinlemenin tam zamanı.
İŖitilmeye muhtacız biz!

Ana kucağı

Şehrin en modern kreşine bebeğiyle birlikte gelen genç anne, masasının üzerindeki süslü yazıdan müdür olduğu anlaşılan adama:

- Çocuğumu buraya vermek istiyorum, dedi. Duyduğuma göre en bilimsel bakım sizinki imiş.

Müdür Bey, hafifçe kasılarak:

- Doğru duymuşsunuz, dedi. Baştan sona herşeyimiz öyledir. Genç kadın, duyduklarından çok mutlu olmuştu. Bebeği göstererek:

- Bilimsellik gerçekten güzel şey, dedi. Bu haylazı uslandırır inşallah. Müdür bey, annesinin kucağında kıpırdanan yavruya göz gezdirip:

- Kız herhalde, öyle değil mi? dedi yaşı da bir buçuk iki olmalı.

Kadın:

- Evet evet, tam üstüne bastınız, diye atladı. Akıllanmaya başladığı için fazla ilgi bekliyor.

- Sosyal bir insan olduğum için eve bağlanmak mahvetti beni.

Müdür bazı evraklar çıkartarak:

- Anlaşmayı aylık dönemler halinde yapıyoruz, dedi. Bilimsel çalışmalar bunu gerektiriyor. Ücreti de peşin vermelisiniz.

Genç kadın, adamın uzattığı kağıdı inceleyip:

- Para önemli değil dedi. Hemen takdim ederim. Fakat en alt satırı anlamadım.

Adam koltuğundan doğrularak:

- Haa! Evet, o çok önemli dedi. Bir giyim eşyanızı istiyoruz. Kazak veya hırkanız olabilir.

- Hırka mı? Diye afalladı kadın. O da nereden çıktı?

Müdür bey büyük bir ciddiyetle:

- Sadece bilimsel bir netice efendim, dedi. Sadece bilimsel...
Uyurken bebeklere onları örtüyoruz. Ana kucağı gibi oluyor da.

İman, aşk ve barış

Son derece güzel tablolar yaratmış bir ressam, en önemli eserini henüz çizmemiş olduğunu sezdi. Aradığını bulmak için tozlu bir yoldan ilerlerken, kendisine nereye gittiğini soran yaşlı bir adama rastladı. Ressam:

* Arzum dünyanın en güzel şeyinin resmini yapmak ama ne yapacağımı bilemiyorum. Belki bu konuda bana bir yol gösterebilirsiniz."

Adam: "Çok basit" dedi.

* Aradığını herhangi bir Tanrı evinde, bir mabette bulabilirsin."

Ressam yoluna devam etti. Daha sonra bir gün, çiçeği burnunda bir geline rast gelip dünyada en güzel şeyin ne olduğunu sordu.

Kadın: "Aşk" diye cevap verdi.

"Aşk fakirliği zenginlik haline getirir. Göz yaşlarına tatlılık verir, azı çok yapar .Onsuz güzellik olmaz."

Ressam yine dünyanın en güzel şeyini aramaya devam etti. Yoluna yorgun bir asker çıktı. Ona da aynı soruyu sorunca şu cevabı aldı:

* Dünyada en güzel şey barış, en çirkin ise savaştır. Sulh bulduğun yerde güzelliği mutlaka bulursun."

Ressam kederli kederli:

* İman Aşk ve Barış, bunları nasıl çizeyim ben?" diye hayıflanarak evine doğru yollandı.

Evin eşiğinden girer girmez dünyanın en güzel şeyini buluverdi. Çocuklarının bakışları iman doluydu. Karısının gülümseyişi aşkla aydınlanmıştı. Evinde ise, askerin sözünü ettiği barış, huzur vardı.

Ressam böylece dünyanın en güzel tablosunu yarattı.

Bitirince de onu " YUVAM " diye isimlendirdi.

W.O. Goodwin

Dostu kaybettiğinde

Hayatta pek çok insanla karşılaşırısın.
Ama sadece gerçek dostlar senin kalbinde bir iz bırakır.
İstenmeyen şeyler bir tehlikeyle ilgilidir.
Eğer birisi seni aldatmışsa bu onun suçudur.
Eğer o kişi seni pek çok kere aldatmışsa bu senin suçundur.
Akıllı insanlar yeni fikirleri tartışır.
Normal insanlar sonuçları tartışır.
Küçük insanlarsa başka insanları tartışır.
Kim para kaybederse çok şey kaybetmiştir.
Kim bir dost kaybetmişse daha fazlasını kaybetmiştir ve kim inancını kaybetmişse her şeyini kaybetmiştir.
Başkalarının hatalarından öğren,kendi hatalarından öğrenemeyecek kadar kısa bir ömrün var.
Dostum, sen ve ben, eğer yeni birisini getirirsen üç kişiyiz demektir.
O zaman bir grubu oluştururuz.
Ve bir arkadaş çevresi.
Hiç bir zaman bir başlangıç ya da son yoktur
Dün geçmişti, yarın bir bilmece, bugün ise bir hediye

Öğretmen

Öğretmenin adı bayan Thompson'du ve 5.sınıf öğrencilerinin önünde ayakta durduğu ilk gün onlara bir yalan söyledi. Çoğu öğretmen gibi, onlara baktı ve hepsini aynı derecede sevdiğini söyledi. Bu mümkün değildi, çünkü orada en önde, sırasına adeta çökmüş gibi oturan küçük bir öğrenci vardı. Adı Teddy Stoddard. Bir önceki yıl, bayan Thompson, Teddy'i gözlemiş, onun diğer çocuklarla oynayamadığını; giysilerinin kirli ve kendinin de hep banyo yapması gereken bir halde olduğunu görmüştü ve Teddy mutsuz da olabilirdi. Çalıştığı okulda bayan Thompson, her öğrencinin geçmişteki kayıtlarını incelemekle de görevlendirilmişti ve Teddy'nin bilgilerini en sona bırakmıştı.

Onun dosyasını incelediğinde şaşırdı. Çünkü; birinci sınıf öğretmeni: "Teddy zeki bir çocuk ve her an gülmeye hazır. Ödevlerini düzenli olarak yapıyor ve çok iyi huylu... Ve arkadaşları onunla olmaktan mutlu..." diye yazmıştı. İkinci sınıf öğretmeni: "Mükemmel bir öğrenci, arkadaşları tarafından sevilen, fakat evde annesinin amansız hastalığı onu üzüyor ve sanırım evdeki yaşamı çok zor.." diyordu.

Üçüncü sınıf öğretmeni: "Annesinin ölümü onun için çok zor oldu. Babası ona yeterince ilgi gösteremiyor ve eğer birşeyler yapılmazsa evdeki olumsuz yaşam onu etkileyecek." diye yazmıştı.

Dördüncü sınıf öğretmenine gelince: "Teddy içine kapanık ve okula hiç ilgi göstermiyor, hiç arkadaşı yok ve bazen sınıfta uyuyor." demişti.

Şimdi bayan Thompson sorunu çözmüştü ve kendinden utanıyordu.

Öğrenciler ona güzel kağıtlara sarılmış süslü kurdelerle paketlenmiş yeni yıl hediyeleri getirdiğinde kendini daha da kötü hissetti. Çünkü Teddy'nin armağanı kaba kahverengi bir kese kağıdına beceriksizce sarılmıştı. Bunu diğer öğrencilerin önünde açmak ona çok acı verdi. Bazıları, paketten çıkan sahte taşlardan yapılmış, birkaç taşı düşmüş bileziği ve üçte biri dolu parfüm şişesini görünce gülme-ye başladılar, fakat öğretmen, bileziğin ne kadar zarif olduğunu söyleyerek ve parfümden de birkaç damlayı bileğine damlatarak onların bu gülmelerini bastırdı. O gün okuldan sonra Teddy öğretmenin yanına gelerek; "Bayan Thompson, bugün hep annem gibi koktunuz" dedi.

Çocuklar gittikten sonra öğretmen yaklaşık bir saat kadar ağladı. O günden sonra da çocuklara okuma, yazma, matematik öğretmekten vaz geçerek onları eğitmeye başladı. Teddy'ye özel bir ilgi gösterdi. Onunla çalışırken zekasının tekrar canlandığını hissetti. Ona cesaret verdikçe çocuk geliyordu. Yılın sonuna dek, Teddy sınıfın en çalışkan öğrencilerinden biri olmuştu. Öğretmenin, hepinizi aynı derecede seviyorum yalanına karşın Teddy, onun en sevdiği öğrenci olmuştu. Bir yıl sonra, kapısının altında bir not buldu. Teddy'dendi. Tüm yaşantısındaki en iyi öğretmenin kendisi olduğunu yazıyordu. Ondan yeni bir not alana kadar 6 yıl geçti. Notunda liseyi bitirdiğini ve sınıfındaki üçüncü en iyi öğrenci olduğunu ve bayan Thompson'un halâ hayatında gördüğü en iyi öğretmen olduğunu yazıyordu. Dört yıl sonra, bir mektup daha aldı Teddy'den. O arada zamanın onun için zor olduğunu çünkü üniversitede okuduğunu ve çok iyi dereceyle

mezun olmak için çok çaba sarfetmesi gerektiğini yazıyordu. Ve bayan Thompson halâ onun hayatında tanıdığı en iyi öğretmendi. Daha sonra dört yıl daha geçti ve bir mektup daha geldi. Çok iyi bir dereceyle üniversiteden mezun olduğunu ama daha ileriye gitmek istediğini yazıyordu. Ve halâ bayan Thompson onun tanıdığı ve en çok sevdiği öğretmendi.

Bu kez mektubun altındaki imza biraz daha uzundu. Theodore F.Stoddard Tıp Doktoru. Bu hikaye burda bitmedi. İlkbaharda bir mektup daha aldı bayan Thompson. Teddy hayatının kızıyla tanıştığını ve evleneceğini yazmıştı. Babasının birkaç yıl önce öldüğünü, bayan Thompson'un düğünde damadın anne ve babası için ayrılan yere oturup oturamayacağını soruyordu. Tabii ki oturabilirdi. Tahmin edin ne oldu? Bayan Thompson törene giderken özenle sakladığı birkaç taşı düşmüş olan o bileziği taktı, Teddy'nin ona verdiği ve annesi gibi koktuğunu söylediği parfümden sürmeyi de ihmal etmedi.

Birbirlerini sevgiyle kucaklarken, Teddy, onun kulağına "Bana inandığınız için çok teşekkürler bayan Thompson, kendimi önemli hissetmemi sağladığınız için ve beni böyle değiştirdiğiniz için de..." diye fısıldadı. Bayan Thompson gözünde yaşlarla ona karşılık verdi: "Yanıyorsun Teddy... Ben değil, sen bana öğrettin. Seninle karşılaşınca kadar öğretmenliğin ne olduğunu bilmiyordum"

Çocuk kalbi

Bir dostum anlatmıştı; bir tanıdıklarının evlerinde televizyon arıza yapmış, tamirci gelip TV'nin arkasını açmış ki bir sürü ekmek kırıntısı... Tabi kimin yaptığını hemen anlamışlar. Evin dört yaşındaki yaramaz kızı. Böyle bir durumda pek çok ailede gösterilen ilk tepki genellikle öfkeli bir davranıştır.

Tamircinin yanında bağırır aşırı gidenlerimiz çocuğu orda döver. Fakat anne öyle yapmamış, çocuğuyla konuşmayı denemiş ve öğrendiklerinden sonra hüngür hüngür ağlamaya başlamış. Çocuk ekranda Afrika'daki aç çocukları gördükçe mutfaktan ekmek alıp TV'nin açık bulduğu tek yerinden, arkasındaki ızgaralardan içeri atıyormuş.

Dostluk nasıl gelişir?

Eski Japon kültürüne göre parıldayan her şey değersiz ve bayağı kabul edilirdi. Yeni bir fincan veya vazo, ürküntü verirdi. Çünkü parlayan bir nesne yenidir ve yeni olduğundan henüz kullanımının ona kazandırdığı soylulukla değer kazanmamıştır. Eskimiş, pek çok kez çay içmekten ötürü kararmış bir fincan, bizimle yaşamış, sabrımızı ve özenimizi aktardığımız bir eşyadır ve zamanla hem bizim huyumuzu, hem duygularımızı yüklenmiş, o da bize hizmet ederek bunun karşılığını vermiştir.

Uzun süreli bir dostluk zamanın kararttığı bir fincanıninkiyle eş değerde izler taşır. gündelik eşyalarda da arkadaşlıklarda olduğu gibi çatlaklar ve gölgeler bulunur. Bir fincanı fırlatıp atmamak ve bir arkadaşını yaşantından sıyırmamak için sabır ve sadakat gibi son derece önemli, ama artık pek sık rastlanmayan iki duyguya gereksinme vardır. Sabır, yüklendiği rol gereği bir tuğlaya, sadakat ise bir köke benzer. Sabır acelenin, sadakat ise tüketimin panzehiridir. Bu iki duyguyu fiziksel bir imge olarak düşünürsek,

“ DOSTLUK TUĞLALARLA ÖRÜLÜR, KÖKLER SAYESİNDE GELİŞİR ”

L. Atilla Özdemir

Belki de gerçektir...

Kız : Lütfen yavaşla, ben korkuyorum
Delikanlı : Hayır, bak ne kadar eğlenceli

Kız : Lütfen, lütfen, çok korkuyorum
Delikanlı : Peki, beni sevdiğini söyle

Kız : Seni çok seviyorum, lütfen yavaşla
Delikanlı : Şimdi de bana sıkıca sarıl

Kız delikanlıya sıkıca sarılır
Delikanlı : Şapkamı alıp, kendine takar mısın? Başımı çok sıktı..

Ertesi gün gazetelerde şöyle bir haber çıktı: Motorsiklet Kazası; Motorsiklet, fren arızası nedeniyle, bir binaya çarptı. Üzerindeki 2 kişiden sadece biri kurtuldu. Gerçek ise şöyleydi; Yolun yarısında, delikanlı frenlerin bozulduğunu anlamış ama bunu kıza belli etmek istememişti. Bunun yerine, kızdan kendisini sevdiğini söylemesini istemiş ve kendisine son defa sarılmasını istemişti. Sonra da kendi ölümü pahasına, kızın başlığı takmasını ve hayatta kalmasını sağlamıştı.

İşte gerçek aşkın anlamı da buydu.

Seven sevene yardım etmez mi?

"Birkaç yıl önce, bağlı bulunduğumuz Genel Müdürlük; dört arkadaşım ile birlikte, beni bir ilimizde, memur statüsünde işçi almak üzere görevlendirmişti. Sözünü ettiğim ilde on personel alacaktık ve bunlar il müdürlüğü bünyesinde görevlendirilecekti. Biz beş arkadaş birleşerek, sözünü ettiğim ile gittik. Önceden ayrılan bir misafirhaneye indik. İle gelişimizi kimsenin duymasını istemiyorduk. Beşimizin de kanaati oydu ki, hak edeni kazandırılalım, siyasi ve diğer baskılara boyun eğmeyelim. Biliyorduk ki, katılım yoğun olacak ve herkes bir referansla bizi rahatsız edecekti, çünkü Türkiye'nin gerçeği buydu. Bunun için çok dikkatli davranıyorduk.

İle ikinci vakti gittik. İkinci namazını kılmak için tarihi bir cami olup olmadığını sorduk. Biliyorduk ki bu ilimiz cami bakımından biraz fakirdi. Tarihi bir cami olduğunu söylediler. Beş arkadaş, arabamıza atlayarak oraya gittik. Kimse bizi tanımıyor, zaten cami de şehrin biraz dışında. İkinci namazı kılınmış, caminin avlusu boş. Beşimiz de şadırvana oturarak abdest almaya başladık. Ayakkabılarımı çıkarıp çoraplarımı da sıyırmaya başlamıştım ki, ayaklarımın önüne bir takunya kondu. Bu takunyalari önüme kim bıraktı diye başımı kaldırıncaya, yüzüme tebessümle bakan, yirmibeş yaşlarında bir gençle karşılaştım: "Ben buralari bilirim, siz yabancıya benziyorsunuz; namaz kılana hizmet, Allah'ın rızasını kazandırır. Allah kabul etsin!" dedi.

Gencin tebessümü, davranışı bizi çok etkiledi. Sordum: "Sen kim-sin? Adın nedir?" "Adım Bilâl. Bu mahallede oturuyorum." Bir an abdest almayı bırakarak, gençle ilgilenmeye başladım. "Ne işle meşgulsün Bilâl?" "Şimdilik işim yok. Ama inşallah yakında işe gireceğim." "Nasıl olacak o?" dedim. Yüzüne huzurun ve mutluluğun tebessümünü kuşanarak: "Üç gün sonra ..... Müdürlüğünde sınavla adam alınacak. Rabbim, oraya girmeyi nasip edecek inşallah" dedi.

Arkadaşlarım da abdest alırlarken, Bilâl'le aramızda geçen bu diyaloga kulak vermişlerdi. "Peki Bilâl, bu zamanda işe girmek zor, senin torpilin var mı? Referansın kim? İşe nasıl gireceksin?"

Bilâl'in o mütevekkil halini hiç unutamıyorum! Hepimizin üzerinde bomba tesiri oluşturacak sözü söyleyiverdi: "Benim referansım Allah (cc)'tır; ne güzel vekildir O. Dün gece O'na dilekçemi sundum. Hiç yetimin duasını geri çevirir mi O?" Yâ Rabbi! Ne işe tutulmuştuk! Ağlamamak için kendimi zor tutuyordum. Gözlerimin buğulandığını ona göstermemeliydim.

"Bilâl, baban yok mu?" "Yok, ben üç yaşındayken ölmüş. Anneciğim büyüttü beni." Temiz bir saflık üzerindeydi. Bütün söylediklerini gönülden söylüyordu. Bu, o kadar meydanda idi ki, kalbi adeta yüzüne vurmuştu. "Askerliğini yaptın mı?" "Yaptım ya, hem de çavuş olarak." "Evli misin Bilâl?" Bir anda gözleri yere düştü. Yine o mütevekkil hâli bütün yüzünü kaplamıştı. "He ya, evli değil de sözlüyüm. İnşallah, işe girer girmez hemen düğünümü yapacağım!" "Ama Bilâl, üç gün sonraki sınav için o kadar kesin konuşuyorsun ki, sanki kazanmış gibisin!" Gözlerini ufka dikti, daldı, sustu ve biraz sonra: "Ben Rabbimi seviyorum, inanıyorum ki O da beni seviyor. Seven sevene yardım etmez mi?" Ona söyleyecek lâf bulamıyordum. Allah, bizi kocaman kocaman(!) müdürleri, Bilâl kuluna hizmet etmek için oraya göndermişti, adeta. Kim müdür, kim garibandı?

Bilâl dilekçesini büyük makama verince, melekler harekete geçtiler, daireler, müdürler harekete geçtiler ve hep birlikte ona koşmaya başladılar; çünkü emir büyük makamdandı. Allah'a malik olan insanın mahrumiyeti söz konusu olabilir miydi? Sormaya devam ettim: "Bari Bilâl, evlenecek kız bulabildin mi? Bu zamanda hem yetim, hem de işsize kim kız verir ki?"

Başını salladı ve "doğru" diyerek ekledi: "Zor nişanlandım ya. Allah razı olsun, kayınpederim olacak olan insan, "Sözde Müslüman" değil, hakiki mü'min. "Bu zamanda namazında-niyazında damat nerde bulunur, hem rızkı veren Allah'tır" dedi ve kızını bana verdi. Rabbim rızkımızı verecek inşallah." Bilâl lise mezunuydu. Üçyüz kişinin katıldığı yazılı sınavı başarıyla geçti ve bizler, önümüze sunulan bakanlık dahil- tüm referansları bir kenara koyarak, Bilâl'in referansını en öne koyduk. Mülakât gününe kadar bizi göremedi. Mülâkata girdiğinde karşısında bizi görünce birden şaşırdı, yüzü kızardı ve gözleri yere düştü. Sessizliği bozdu: "Bilâl, bizi tanıdın mı?" "Evet!" "Peki ne diyeceksin şimdi?" Ağlamaya başladı. Çocuk gibi ağlıyordu. İster istemez bizler de ona uyduk. Sabah makamında hıçkırıklar boğazımızda düğümlenmişti.

Bilâl, ellerini kaldırdı ve dua etmeye başladı: "Ey Rabbim, ben niyazımı Sana sunmuştum. Hâlimi Sana açmıştım. Şimdi burdaki müdürlerime karşı mahcubum. Ey Allah'ım, ben Sen'den başkasından istememeyi istedim, Sen'den, yine de öyleyim." Sessizlik odayı doldurmuştu. "Ne olur bana izin verin çıkayım" dedi. "Peki Bilâl" dedik, "Güle güle, Allah işini, aşını, eşini mübârek kılsın!" Allah'tan isteyenler muratlarına erdiler de gayrisından isteyenler helâk oldular.

Allah dilerse bütün dünyayı Bilâllere hizmetçi yapar. Bilâl yüreğine ve saflığına ulaşmak gerek."

Parmaktan kalbe

Yaşamınız boyunca lazım olur mu bilmem ama aklınızda bulunsun: Evlilik yüzüğü neden hep aynı parmağımızdadır yani neden işaret parmağı baş parmak ya da serçe parmak değil de neden yüzük parmağımızda takılır.

Evlilik yüzüğünü ilk defa eski Mısır Prensesi Nefertiti takmıştır. O yıllardaki tıbbın ne kadar ilerde olduğu ayrı bir tartışma konusudur ama yüzyıllar sonra anlaşılmıştır ki direk kalbe giden tek damar evlilik yüzüğünü taktığımız parmaktır. Başka hiçbir parmağımızdan direkt kalbe giden bir damar yoktur.

Çanakkale şehitleri

Üsteğmen Faruk, cepheye yeni gelen askerleri denetlerken, bir yandan da onlarla sohbet ediyor, "Nerelisin?" gibi sorular soruyordu. Gözleri bir ara, saçının ortası sararmış bir delikanlıya takıldı Yanına çağırdı ve merakla sordu:

"Adın ne senin evladım?" dedi.

"Ali, komutanım" dedi.

"Nerelisin?"

"Tokatlıyım, komutanım, Tokat'ın Zile kazasındayım."

"Peki evladım, bu kafanın hali ne? Saçlarının ortası neden kırmızı boyalı böyle?"

"Cepheye gelmeden önce anam saçıma kına yaktı komutanım. Neden yaktığını da bilmiyorum."

"Peki dedi üsteğmen. "Gidebilirsin Kınalı Ali."

O günden sonra Ali'nin adı Kınalı Ali oldu. Cepheye tüm arkadaşları Kınalı Ali demekle yetinmiyor, saçındaki kınayı da alay konusu yapıyorlardı. Kınalı Ali, arkadaşlarına karşı sevecen ve dürüst tutumu sayesinde, kısa sürede hepsinin sevgisini kazandı. Bir gün memleketine mektup göndermek için arkadaşlarından yardım istedi.

"Anama, babama burada iyi olduğumu bildirmek istiyorum. Ama

okumam yazmam yok. Biriniz yardım edebilir misiniz?" Biri değil, birçok arkadaşı yardıma geldi.

"Sen söyle biz yazalım" dediler.

Kınalı Ali söylüyor, bir arkadaşı yazıyor, diğeri de söylenenlerin doğru yazılıp yazılmadığını denetliyordu.

"Sevgili anacığım, babacığım hasretle ellerinizden öperim. Ben burada çok iyiyim, beni sakın merak etmeyin." Kız kardeşini, kendinden küçük erkek kardeşinin sağlığını ve hatırını sorduktan sonra, köydeki herkesin burnunda tıttığını ve kimsenin kendisini merak etmemesini söyledikten sonra, Biz burada var oldukça bilirsiniz ki düşman bir adım bile ilerleyemeyecektir" tümcesi ile bitiriyordu. Tam zarf kapatılırken Ali " iki üç satır daha ekleteceğini" söyleyerek mektubun sonuna şunları yazdırdı.

"Anacığım, beni buraya gönderirken kafama kına yaktın ama, burada komutanlarım da, arkadaşlarımda benle hep dalga geçiyorlar. Cepheye gitmek sırası yakında inşallah kardeşim Ahmet'e gelecek, Onu gönderirken sakın kına yakma saçına. Burda onunla da dalga geçmesinler. Tekrar ellerinden öperim anacığım."

Gelibolu'da savaş giderek şiddetleniyordu. İngilizler kesin sonuç almak için tüm güçleriyle yükleniyorlardı. Cepheye savaşan askerlerimiz önceleri birer, birer, sonraları beşer, beşer, onar, onar şehit oluyorlardı. Gelen destek güçleri de yeterli olmuyor, onlarında sayıları giderek azalıyordu. Gelibolu düşmek üzereydi. Kınalı Ali'nin komutanı bu durum karşısında çaresizdi. Kendi bölümü henüz sıcak temasa hazır değildi. Genç erlerine insan bedeninin süngü ve mermilerle orak gibi biçildiği bu cepheye göndermek zorunda kalmaması için Allah'a dua ediyordu. Komutanlarını düşünceli ve sıkıntılı gören Kınalı Ali ve arkadaşları, komutanlarına gidip, ondan kendilerini cepheye göndermesini istediler.

Askerlerinin ısrarları üzerine komutanları daha fazla direnemedi ve ölüme gönderdiğini bile, bile bu isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. Kınalı Ali ve arkadaşları, sevinç çılgınlıkları atarak cepheye hayır, bile bile ölüme gidiyorlardı. O gün güle oynaya Gelibolu cephesinde ölümler buluşacakları yere koşan Kınalı Ali'nin bölüğünden tek kişi geri dönmedi. Gidenlerin tümü şehit olmuştu. Bu olaydan kısa bir süre sonra Kınalı Ali'ye anne, babasından mektup geldi. Onun yerine komutanı aldı mektubu ve buruk bir ifade ile okumaya başladı. Cepheye gitmeden önce arkadaşlarına yazdırdığı mektubuna aile adına babası yanıt veriyordu.

" Oğlum Ali, nasılsın, iyi misin? Gözlerinden öperim, selam ederim. Öküzü sattık, parasının yarısını sana gönderiyoruz, yarısını da yakında cepheye gidecek küçük kardeşine veriyoruz. Şimdi öküzün yerine tarlayı ben sürüyorum. Fazla yorulmuyorumda. Sen sakın bizi düşünme."

Babası mektupta köydeki herkesten akrabalarından haberler verdikten sonra "şimdi ananın sana diyeceği var" diyerek sözü ona bırakıyordu.

Mektubun bundan sonraki bölümü Kınalı Ali'nin anasının ağzından yazılmıştı şöyle diyordu anası:

" Oğlum Ali, yazmışsın ki kafamdaki kınayla dalga geçtiler. Kardeşime de yakma demişsin. kardeşine de yaktım. Komutanlarına ve arkadaşlarına söyle senle dalga geçmesinler. Bizde üç işe kına yakarlar;

1 - GELİNLİK KIZA, GİTSİN AİLESİNE, ÇOCUKLARINA KURBAN OLSUN DİYE

2 - KURBANLIK KOÇA, ALLAH'A KURBAN OLSUN DİYE

3 - ASKERE GİDEN YİĞİTLERİMİZE, VATANA KURBAN OLSUN DİYE.

Gözlerinden öper, selam ederim. Allah'a emanet olun "Ali'nin mektubu okunurken ve çevresindeki herkes onu dinlerken, hıçkırığa, hıçkırığa ağlıyordu."

(Bu mektubun aslı Çanakkale Müzesi'ndedir.)

Var mı böyle biri?

Sana değer veren biri, verdiği değeri, ilk senden beklemeden, bir zaaf olarak görmeden, şartsız tüm kalbiyle ifade eden ve "Benim için değerlisin" diyebilen biri.

Fikirlerine, Duygularına, Kararlarına, İsteklerine önem veren biri!! Her zaman ilk ve tek tercihi 'SİZ' olduğunuzu bildiğiniz biri, Sizden karşılık görmese bile sizi SEVEBİLEN biri, Her zaman sizi düşünen, merak eden, ilgilenen. İhtiyaç duyduğunuzda yanınızda olacağını bildiğiniz biri,

Ve; BUNLARI HERHANGİ BİR KARŞILIK BEKLEMEDEN SADECE 'SEN' OLDUĞUN İÇİN YAPAN biri. Özel günlerinizde sizi hep anımsayan, Aradığında heyecanlandığınız, sizi hep aramasını istediğiniz biri... Sizin sorunlarınızı kendi sorunuymuş gibi gören, ve çözmek için çaba sarf eden biri! Saatlerce sıkılmadan muhabbet edebileceğiniz, Sizi dinleyen, onu dinlemekten hoşlandığınız, fikirlerine önem verdiğiniz, espirilerinize gülen, sizi güldürebilen, eğlendirebilen biri! İçten, doğal, samimi olduğuna inandığınız biri.. Bazen hiç konuşmadan anlatmak istediğini anladığınız "kelimelere ihtiyaç duymadan" anlaşabileceğiniz biri. Gözlerinizin her yerde aradığı ama göz göze gelmekten kaçındığınız biri.

Bu yazıyı okurken aklınıza ilk gelen kişi. Belki de tek kişi.

Bu yazıyı o okuduğunda "sizi düşünmesini" istediğiniz,
Düşüneceğine emin olduğunuz kişi. KİM O?

Cevap : .....

Eğer; bir cevabınız yoksa üzölmeyin. Öyle birini bulmak her zaman kolay değildir.

Ama; Siz çevrenize bir daha bakın. Belki daha önceden farkına varamadığınız! Ciddiye almadığınız! Hislerinizi açıklamaktan korktuğunuz! Sevgisine sırtınızı çevirdiğiniz! Bir çift göz size bakıyordur.

Eğer öyle birisi varsa ve şu an onunla birlikteysen; onu kaybetmemek için elinden geleni yap! Şu an onunla birlikte değöilsen; onu kazanmak için elinden geleni yap! Unutma; "Aslında yaşam düşündüğünden çok kısa"

"Bu kısa yaşamı kiminle yaşamak istediğine karar vermek" yaşamında verebileceğin en önemli karardır! UMARIM doğru kararı verirsin! Şimdi yapman gereken bu yazının sana anımsattığı "kişiyi" aramak ve senin için önemli olduğunu ona hissettirmektir. Bir telefon, mail, mesaj için vaktin yok mu? Yoksaaa.. Unutma yarın çok geç olabilir!

Merhaba anne

Yine ben geldim. Merak etme okuldan çıktımda geldim. Annelerde babalar gibi merak eder mi bilmiyorum ama Ali "Okula gitmezsem annem çok kızar, merak eder" demişti de Onun için söylüyorum. Geçen hafta öğretmen, Sağ elimde sarımsak, sol elimde soğan dedirte dedirte öğretti sağımı solumu. Ben biliyorum artık anne sağım neresi, solum neresi Ağrıyan yanımın neresi olduğunu Şimdi iyi biliyorum anne. Hani geçen geldiğimde Şuram acıyor işte şuram demiştim de Bir türlü söyleyememiştim ya acıyan yanımı anne Bak şimdi söylüyorum Şuram işte, Sol yanım çok acıyor anne. Hem de her gün acıyor anne her gün. Dün sabah annesi Ayşe'nin saçlarını örmüştü. Elinden tutup okula getirdi. Yakası da danteldi. Zil çalınca öptü, hadi yavrum sınıfa dedi. Bende ağladım, Ağladım hiç de utanmadım. Öğretmen ne oldu dedi. Düştüm dizim çok acıyor dedim. Yalan söyledim anne. Dizim acımıyordu ama sol yanım çok acıyordu anne. Bugün bende saçım örülsün istedim. Babam ördü ama onunki gibi olmadı. Dantel yaka istedim. Babam "Ben bilmem ki kızım" dedi. Bari okula sen götür dedim. "kızım, iş" dedi. Bende banane dedim, ağladım. "kızım, ekmek" dedi babam. Sustum ama okula giderken yine ağladım anne. Ha bide sol yanım yine çok acıdı anne. Herkesin çorapları bembeyaz, benimkiler gri gibi. Zeynep "annem beyazlara renkli çamaşır katmadan yıkıyormuş" dedi. Babam

hepsini birlikte yıkıyor. Babam çamasır yıkamasını bilmiyor mu anne? Uff babam, her gün domates peynir koyuyor beslenmeme. Üzülmesin diye söylemiyorum ama Arkadaşlarım her gün kurabiye, börek, pasta getiriyor. Biliyorum babam pasta yapmasını bilmez anne. Hava kararıyor, ben gideyim anne. Babam bilmiyor kaçıp kaçıp sana geldiğimi. Duyarsa kızmaz ama çok üzülür biliyorum. Kim bozuyor toprağını, çiçeklerini kim koparıyor? İzin verme anne ne olur toprağına el sürdürme. Eve gidince aklıma geliyor bir de bunun için ağlıyorum anne. Bak kavanoz yanımda, toprağından bir avuç daha alayım. Biliyor musun anne her gelişimde aldığım topraklarını Su kavanozda biriktirdim. Üzerine de resmini yapıştırıp başucuma koydum. Her sabah onu öpüyor kokluyorum. Kimseye söyleme ama anne bazen de konuşuyorum onunla. Ne yapayım seni çok özlüyorum anne. Ha unutmadan, Öğretmen yarın anneyi anlatan bir yazı yazacaksınız dedi. Ben babama yazdıracağım. Öğretmen anlarsa çok kızar ama banane kızarsa kızsın. Ben seni hiç görmedim ki neyi, nasıl anlatacağım anne. Senin adın geçince sol yanımda acıyor anne. Hiç bir şey yutamıyorum. Bazen de dayanamayıp ağlıyorum. Kağıda da böyle yazamam ya anne. Ben gidiyorum anne, Toprağına öpeyim, sende rüyama gel beni öp. Mutlaka gel anne, Sen rüyama gelmeyince sol yanımda acısıyla uyanıyorum anne.

Sol yanımda acıyor anne. İşte tam şurası, Sol yanımda çok acıyor anne. Seni çok özledim, Anne çok...

Güzel bir kadın 50 yaşında bir erkek arıyor!

Lynda Lemay adını daha önce duydunuz mu, bilmiyorum? Ben yeni öğrendim. 1966 yılında Quebec - Portneuf'da dünyaya gelmiş. Omuzlarına dökülen uzun kızıl kahve saçları, iri gözleri, çıkık elmacık kemikleri ve iki minik gamzeyle vurgulanmış narin yüzüyle bir "top model" zannedebilirsiniz, ama değil. Lynda Lemay bir şarkıcı..

Repertuarında 500'den fazla "Şanson" olduğunu okudum, internet sitesinde. Genizden gelen buğulu bir sesi var, insanın içine işliyor.

İşte o şarkı.

Lynda Lemay'ın bir şarkısını kuzenim'in "50. yas günü"nde dinledim. Sonra internetten öğrendim ki Engin Ardıç ve Hadi Uluengin de 50. yaşlarına bu güzel şarkı ile girmişler.

Şarkının adı "Un homme de 50 ans". (50 yaşında bir adam!) Sözlerin Türkçe çevirisini de aldım kuzenimden.

Şöyle diyor:

"50 yaşında bir adam arıyorum.

Her düşü kurmuş, her düşü yitirmiş.

Her şeyi istemiş.

Şimdi artık ne istediğini bilen.

50 yaşında bir adam arıyorum.
Her borca girmiş, her borcu ödemiş.
Sonra yeterince para edinmiş.
Ama paradan gözleri kamaşmamış.
50 yaşında bir adam arıyorum.
Yaşamış, her tütünü içmiş, her içkiyi devirmiş.
Yeteri kadar kadın tanımış.
Ve artık başkalarını aramayan.
50 yaşında bir adam arıyorum.
Veremeyeceklerinin farkına varmış.
Geçmiş, geleceğinden fazlalaşmış.
Ama ancak şimdi yaşamaya başlamış.
50 yaşında bir adam arıyorum.
Kendini en kötüye hazırlamış.
Zamanın neleri iyileştirmeyeceğini öğrenmiş.
Çok cenazeler kaldırmış.
50 yaşında bir adam arıyorum.
Gerçeklerle yüzleşebilen, Yalan söylememe cesaretini edinmiş.
Hislerinden kaçmamayı öğrenmiş.
50 yaşında bir adam arıyorum.
Kendini artık ciddiye almayan, Yüzünde kırışıklıkları olan. Beni sükûnetle seven.
Ve benim için elinden gelecek her şeyi iyi yapan, 50 yaşında bir adam arıyorum."

Aznar'ın 'hayat' dersi:

Gençlik yıllarımızda birisinin 50 yaşında olduğunu öğrendiğimizde kendimizi bir "canlı cenazeye" bakıyormuş gibi hissederdik. Ellime basmaya iki yıl kala bunun hiç de öyle olmadığını biliyorum artık. Kadınların ve erkeklerin bir "son kullanma tarihleri" olmadığını, aradan geçen yılların insan yaşamını daha anlamlandırdığını da öğrendim bu süre içinde... Ama sanırım yaşamımın en büyük "50 yaş dersi" de İspanya Başbakanı Jose Maria Aznar'dan aldım.

Aznar, geçen yıl 50 yaşına bastığında politikayı bırakmaya karar verdi. Aznar, kararının gerekçesini Le Monde'a anlatmış.

Şöyle diyor (Erdal Şafak'tan aktarıyorum):

"Hayattaki her şey gibi iktidarın da bir 'SINIRI' olmalı. Uzatmak faydadan çok zarar getirir. Biliyorum, siyasetçilerin henüz iktidara geldiği ya da iktidara ulaşma umudu taşıdığı yaşta ayrılıyorum. Ama yeni bir yaşama başlamak için de en uygun yaşta bırakmış oluyorum."

50 yaşına gelmiş bütün kadınların ve erkeklerin kulaklarına küpe yapmaları gereken bir söz bu. Sadece insanın yaşamdan ne beklediğini en iyi bilebileceği bir yaşta değil, aynı zamanda o yaşamı kurmak için de en uygun yaştasınız.

*Yoksula, yoksulluğa yakın ettin beni;
Dertlere, gurbetlere alıştırdın beni;
Yakınların ancak erer bu mertebeye;
Tanrım ne hizmet gördüm de kayırdın beni?*

Hayyam'dan

Hayata akarken;

Ekmegimizi kazanırken...

Japon balıkları ve felsefesi

Japonlar taze balığı hep çok sevmişlerdir. Fakat Japonya sahillerinde bol balık bulmak mümkün olmamaktadır. Balıkçılar, Japon nüfusu doyurabilmek için daha büyük tekneler yaptırıp daha uzaklara açılabilmişlerdir. Balık için uzaklara gidildikçe, geri dönmesi de daha çok vakit alır olmuştur. Dönüş bir-iki günden daha uzarsa, tutulan balıkların da tazeliği kaybolmaktadır.

Japonlar tazeliği kaybolmuş balığın lezzetini sevmemişlerdir. Bu problemi çözebilmek için balıkçılar teknelerine soğuk hava depoları kurdurmuşlardır. Böylece istedikleri kadar uzağa gidip, tuttuklarını da soğuk hava deposunda dondurulmuş olarak saklayabileceklerdi.

Ancak Japon halkı taze ile donmuş balık lezzet farkını hissedebiliyor ve donmuş olanlara fazla para ödemek istemiyorlardı.

Balıkçılar bu defa teknelerine balık akvaryumları yaptırıldılar. Balıklar içeride biraz fazla sıkışacaklardı, hatta, birbirlerine çarpa çarpa biraz da aptallaşacaklardı, ama yine de canlı kalabileceklerdi. Japon halkı canlı olmasına rağmen bu balıkların da lezzet farkını anlayabiliyorlardı. Hareketsiz, uyuşmuş vaziyette günlerce yol gelen balığın, canlı, diri hareketli taze balığa göre lezzeti yine de etkilenmişti.

Balıkçılar nasıl olacakta Japonya'ya taze lezzetli balığı getirebile-

ceklerdi?

Siz olsaydınız ne yapardınız?

Hedeflerinize ulaşır ulaşmaz, mesela mükemmel bir eş buldunuz veya çok başarılı bir firmaya girdiniz, borçları ödediniz v.s.

Heyecanınız kaybolmaya başlamaz mı? Aşırı çalışmanız gerekmiyorsa rahatlamaz mısınız?

Lotoda büyük ikramiyeyi kazananlar parayı savurmaya başlamaz mı?

Japonların taze balık probleminde olduğu gibi çözüm aslında basittir. 1950'lerde L. Ron Hubbard'ın gözlemlediği üzere "İnsanoğlu ancak hırs iddiası içinde bulunursa anormal çabalar sarfeder." Ne kadar akıllı, uzman, inatçı iseniz iyi bir problemle uğraşmaktan o kadar zevk alırsınız. Problem sizi ne kadar zorluyorsa ve siz onu adım adım çözebiliyorsanız bundan da o derece mutluluk duyarsınız, heyecan duyarsınız ve enerji dolu, canlı, ayakta kalırsınız.

Japonlarda balıkları yine teknelerindeki akvaryumlarda tuttular, ancak içine küçük bir de köpekbalığı attılar. Bir miktar balık köpekbalığı tarafından yutulmuştu, ama geride kalanlar son derece hareketli ve taze kalabilmişlerdi. Buradan da görüleceği üzere problemlerden, uzaklaşmaktansa içine atlamak, boğuşmak ve onları yenmek gerekir.

Problemimiz çok ve çeşitli olabilir. Ümitsiz olmayın. Onları tanıyın, organize edin, kararlı olun, daha çok bilgi ve yardım desteği ile onlarla savaşın.

Beyninize bir köpekbalığı atın ve nelere ulaşabileceğinizi o zaman görün.

Yüzücü

Otuz dört yaşındaki bir bayan yüzücü 4 Temmuz 1952 yılında, Catalina Adası`ndan Kaliforniya kıyılarına, 21 mil yüzeabilen ilk bayan yüzücü unvanını almak istiyordu. Adı Florence Chadwick olan bu yüzücü Manş Denizi`ni her iki yönde geçen ilk bayan yüzücü unvanına da sahipti.

4 Temmuz günü okyanus suyu vücudu uyuşturacak denli soğuktu. Hava o denli sisliydi ki Florence Chadwick beraberindeki tekneleri güçlüklerle seçebiliyordu. Florence köpekbalıkları ve dondurucu soğğun etkisini hiçe sayarak 15 saat yüzdü.

Yakındaki bir teknede bulunan annesi ve antrenörü, karaya çok yaklaştığını ve devam ederse başarabileceğini söylediler. Florence azimli ve başarılı bir yüzücü olmasına karşın kendisini sudan çıkarmalarını istedi.

Florence Chadwick, 4 Temmuz günü 21 millik rekora yarım mil kalmasına karşın yüzmeye devam edemeyişinin nedenini şöyle açıkladı:

"Karayı görebilseydim, başarabilirdim!"

Florence Chadwick`in vazgeçmesinin nedeni ne yorgunluk ne de soğuktu. Tek neden, sis yüzünden karayı görememektir.

Bu da yaşamımızın bir gerçeği değil midir? Bir şeyi başarabilmek için, ortada gözle görülebilir bir hedef olmalıydı!

Dert ağacı

Eski çiftlik evini restore etmek için tuttuğum marangoz, işteki ilk gününü zorlukla tamamlamıştı. Arabasının patlayan lastiği işe bir saat geç gelmesine neden olmuş, elektrikli testeresi iflas etmiş ve şimdi eski püskü arabası da çalışmayı reddetmişti. Akşam eve dönerken yanımda adeta bir taş gibi oturuyordu. Yüz kasları alabildiğine gergin, bakışları olabildiğince bezgindi. Evine vardığımızda beni bir kahve ikram etmek üzere davet etti. Bahçe içinde iki odalı gecekonduari bir evdi.

Pencerelerden sarkan küpe çiçekleri, bahçeye irili ufaklı serpiştirilmiş kasımpatılar, küçük demirli pencereden sızan ışık burada küçük ve fakara da olsa büyük ve asil bir mutluluğun yaşandığını haber veriyordu. Bahçe kapısının hemen yanında henüz insan boyunu geçmiş genç bir ağaç vardı. Marangoz ev kapısına doğru yürürken bir süre bu ağacın önünde durdu, dalların uçlarına her iki eliyle dokundu. Ben kenarda bir süre sessizce bekleyip olan biteni anlamaya çalıştım.

Hemen sonra evin kapısı aralandı. Evin hanımı her zaman bir misafire hazır tuttuğu evini açtı. Göz ucuyla marangoza baktım. Biraz önce yanımda, bezgin bakışlarla, kaskatı bir yüzle oturan adam adeta yok olup gitmişti. Kavruk yüzü tebessümle kaplandı, iki küçük

çocuğunu kucakladı ve eşini selamladı. Üzeri özenle işlenmiş örtülerle örtülü eski moda koltuklara oturduk. Birazdan kahvelerimiz geldi. Çocuklar babalarının gelişiyile mutlu olduklarını gizlemeksizin, terbiyeliçe oturdular yanımızda. Her birini benimle tanıştırdı. Henüz iki yaşındaki kızını kucağıma alıp sevdim. Derin bir huzuru alabildiğine soluduğum bu ortamdan ayrılmak üzere müsaade istedim. Marangoz beni kapıya kadar çıkardı.

Bahçe kapısının hemen önündeki ağacı gördüğümde merakım tazelendi. Ona eve girerken ne yaptığın sordum. Sıcak ve sakip bir tebessümle cevap verdi: "O, benim dert ağacım." dedi. "Elimde olmadan işimde bazı sorunlar çıkıyor, ama şundan eminim ki o sorunlar, evime, eşime ve çocuklarıma ait değil. Her akşam eve girerken onları ağaca asıyorum; sabahları işe giderken de tekrar dallardan topluyorum."

"Ne güzel" dedim. "İşe yarıyor olmalı." Bir taraftan da eve somurtuk biçimde dönüp ev halkını haşladığım talihsiz akşamları düşündüm. Doğru ya, işteki sorunlar onların suçu değil ki.

Bu güzel fikri nasıl uygulayabileceğimi düşünürken, o sözlerini tamamladı. "Ama komik olan ne, biliyor musunuz? Ertesi sabah onları almaya gittiğimde, astığım kadar çok olmadıklarını görüyorum. Sanki yıldızların ışıkları altında hafiflemişler, ay ışığının dokunuşuyla erimişler gibi."

Allah biliyor

Denemekten, çabalamaktan yorulup cesaretin kırıldığında, bil ki:
ALLAH ne kadar uğraştığını görüyor.
Kalbin taş kesilecek kadar ağladığında, bil ki:
ALLAH döktüğün gözyaşlarını sayıyor.
Hayatın durduğunu, zamanın aleyhine işlediğini düşündüğünde, bil ki:
ALLAH seni izliyor.
Hayallerin yıkılmış, umudun kalmamış ve kendi kendine neden böyle olduğunu soruyorsan, bil ki:
ALLAH cevabını biliyor.
Hiç neden yokken içinde tuhaf bir huzur hissettiğinde, bil ki:
ALLAH sana fısıldıyor.
Bütün işlerin yolunda gidiyor ve teşekkür etmek için her an bir nede-
nin daha oluyorsa, bil ki:
ALLAH seni kolluyor.
Bütün kalbinle dilediğin şey sonunda gerçek olduysa, bil ki:
ALLAH sana gülümsüyor.
Nerede olursan ol, ne düşünürsen düşün, ne yaparsan yap:
ALLAH biliyor.

Kıyaslama

Etrafımda gözlemlediğim ve zihnimde ayrıştırıp biriktirdiğim modelleri geçen hafta yurtdışına yaptığım bir seyahatte karşılaştırma olanağı yakaladım. Ne de olsa bambaşka bir kültür, aradaki farkları sorguladım.

Burada bu gözlemlerimden iki örnek vermek isterim ama niyetim bu konuya devam etmek değil, asıl tespit ettiğim, vurgulamak istediğim noktalar yazının ilerleyen bölümlerinde.

Yer, İstanbul, havuz başı; 2 - 2,5 yaşlarında bir çocuk babasının kucağında, arkasında annesi elinde plaj çantası ve çocuğa ait olduğu belli olan eşyalar ve oyuncaklarla geldiler, çocuk havuzunun olduğu bölüme yerleştiler. Çocuğa mayo giydirildi, kolluklar takıldı, krem-lendi. Havuza girmek için hazır ama tutturdu baba sen de gel diye. Su seviyesi 50 cm.den biraz fazla olan havuza baba ile birlikte girildi. Baba ayakta, eller belinde çocuğun başında, anne hemen havuzun yanındaki şezlongda uzak mesafe takipte! Havuzda hemen hemen aynı yaşlarda 5 çocuk var. Bunlardan ikisi Hollandalı kardeş, biri İngiliz, diğer ikisi Türk. Diğerleri oynuyor ve hemen yeni arkadaşlarını da oyuna katıyorlar. Ama çocuk sürekli "anne bak, baba bak" şeklinde her hareketi için onay ve aferin alıyor. Bütün oyuncakları havuzun hemen yanında olmasına rağmen, sürekli babadan kova,

kürek, top isteniyor.

Oğlanın adı Kaan. Nereden mi biliyorum, çünkü bu arada her 5 sn. de bir annesi ya da babası bağırıyor. "Kaan, zıplama... Kaan kollarına dikkat et. Kaan su atma arkadaşına, Kaan kovalarını kenara koy..." çocuk daha suya gireli 5 dk. bile olmadan "Kaan hadi çıkma vakti", çocuk feryat figan sudan alınıyor, kurulanıp, mayosu değiştirilip şezlonga oturtuluyor. Islak gözlerle çaresiz havuza bakıyor Kaan. Biraz sonra bir kutu çıkıyor çantadan içinde Kaan'ın yemeği var, ama Kaan yine ağlıyor, "karnım tok, yemeyeceğim" diye. Ama dinleyen kim, zorla kaşık kaşık yutturuluyor yemek. Diğerleri pür neşe oyuna devam. Kaan bütün gün izin almadan çişini bile yapamıyor. Sürekli "anne", sürekli "baba" diye hep birşeyler istiyor.

***

Yer, Helsinki, havaalanı; 2 - 2,5 yaşlarında bir çocuk. Tüm aile birlikte seyahat ediyorlar. 3 kardeşi daha var kendinden büyük, biri 5, diğeri 7, en büyüğü ise 12 yaş civarlarında. Terminalde bir uçtan diğerine ilerliyorlar.

Önde anne ve baba, arkada büyük çocuklar hemen arkalarında en küçükleri. Ama resim şöyle, anne ve baba dahil abla ve ağabeylerinin kendi valizleri var ya, onun da var. Tekerlekli pembe küçük bir valiz.

Üzerinde pokemon resimleri. Küçük kızın ağzında emziği, elinde içinde meyvesuyu olan biberonu ve koltuğunun altında oyuncak tavşanı aynı şekilde onlarla birlikte ilerliyor ve kontuarın önünde hemen anne ve babasının arkasında sıraya giriyor. Ne bir şikayet, ne bir talep, ne bir yaramazlık. Sıra bekliyor. Ama kontuara gelene kadar hepsi hissettirmeden bu küçük kızın temposunda yürüyor. Kontrol altında ama kimse etrafında onu rapti zapta almamış. Bilet işlemlerinden sonra benim onları seyrettiğim kafeye gelip hemen

yanımdaki masaya oturuyorlar. Baba tek tek herkese ne yemek istediğini soruyor. Anne ve 2 çocuk sandviç istiyor, büyük olanının karnı tok, sıra en küçük kıza geliyor, o da birşey yemek istemediğini söylüyor.

Sorun ve sorgu yok! Annesi çantasından küçük bir torba çıkarıyor ve eğer sonradan acıkacak olursa muz ve bisküvilerinin olduğunu hatırlatıyor gülümseyerek sadece. Herşey yolunda sıkboğaz edilen, ağlayan, şikayet eden kimse yok masada herkes halinden memnun. Sonradan düşünürken aradaki farkları, zihnimdeki resimleri alıp yetişkin olan bizlerin dünyasına ve özellikle iş yaşamına uyarladım. Yönetici ve ekiplerinden oluşan bir nevi şirket içindeki aile düzenine. Yukarıda yer alan 2 örnekten yola çıkarak bakındım en yanımdaki yönetici arkadaşlarıma, ekiplerinde yer alan çalışanlara. Yaptığım tespitler sadece Vakko'dan değil, ülkemizin köklü kuruluşlarından ve uluslararası şirketlerden örnekler var.

Aynen yukarıdaki iki ebeveyn örneğinde olan yöneticiler, yönetim tarzları ve iki ayrı çocuk örneğinde çalışanlar. Tıpa tıp aynısı, ya sürekli etrafındakileri kendine bağımlı kılan yöneticiler ve inisiyatif alamayan, almaya korkan çalışanlar var, ya da etrafındakilere bağımsızlık sağlarken daima yanlarında olduklarını hissettiren yöneticiler ve kendi işini kendi halledebilecek kabiliyette, rahat inisiyatif alan çalışanlar. Şans eseri inisi-yatif alamayanlarla baskıcı yöneticiler bir araya gelmez herhalde. Biraz kaba bir tabir olacak ama, bir söz vardır "at, sahibine göre kışner". Pek çok şeyi o kadar net açıklıyor ki bu söz. Sonuçta hepimiz bir işe en alt basamaktan ve bir yöneticinin liderliğinde başlıyoruz. İlk işimiz olmasının toyluğunu, iş yaşamının zorluğunu göz önüne alınırsa, bazılarımız o günlerde nasıl yoğruluyorsak öyle devam ediyoruz, bazılarımız ise tecrübeyle kalıplarımızı değiştiriyoruz.

İlk iş görüşmemi hatırlıyorum, yöneticimle konuşurken büyük

laflar edip kendimi beğendirmeye çalışıyordum ve "bana verdiğiniz inisiyatifler doğrultusunda sizi mahcup etmem" dedim. Aldığım sarsıcı cevabı bugün kulağıma küpe yaptım, "İnisiyatif verilmez, alınır. Ben köle aramıyorum, kendi sorumluluklarının bilinciyle inisiyatif kullanacak bağımsız ekip arkadaşı arıyorum". Sonuçta işe kabul edildim ama bu cevabı hiç unutmadım. Sadece yöneticinin ağzından çıkacak emirlerle hareket etmektense, işe ne katabilirimin hesaplarını yaptım. Ama bunun için bana fırsat tanındı.

Maharet sadece inisiyatif alabilende değil yani, ona o bağımsızlığı tanıyanda da. Bugün en iyi yöneticilerin kendi yerlerine kendilerinden daha iyi yönetici adayı çıkaranlar olduğunu herkes kabul ediyor. Bu olgunluğu göstermek, bunun için çaba sarf etmek, ekibini kontrol altında geliştirirken baskıcı olmamak, onları sahip olduğu güce bağımlı kılmamak ama gerektiğinde de "bak bisküvi torban ve muzun burada, acıkınca ben sana veririm" güvenini sağlamakta.

Bugün bu yazıyı okuyanlar hangi kategoride çalışıyor acaba, yönetici mi, yoksa bir ekip üyesi mi bilmiyorum ama, her iki tarafa da düşen sorumluluk eşit.. Yönetici olarak korkmadan, güvenle ekibinizdeki yıl-dızları daha yükselmeye taşıyacak bağımsızlığı ve güveni verin. Çalışanlar olarak da, kader kurbanı olmaktansa, kadere yön vermeye çalışın. Bunun için geç diye bir an yok, sadece sonuçlar var. Ya yaparız ya da...

Meltem Kazaz (Vakko Eğitim Direktörü)

Bir işyeri

...rrring

Merhaba Osman

- Sana gönderdiğim anlaşmayı okuyabildin mi?
- ... Demek onay verdin? O zaman bana onu hemen geri gönderebilirsen sevinirim.
- Nee, mail adresim mi? Tabi vereyim,....Osman ya unutmuşum. Dur şimdi hatırlarım.
- Ha tamam şimdi öğreniriz.
- Filiz Hanım benim mail adresim neydi?
- Hayır hayır o benim özel mail adresim.
- Dinle Osman, ben şimdi onu bulup seni arar bildiririm.
- Ne! Yemeğe mi çıkıyosun??
- Hah tamam o zaman ben mail adresimi sana fakslarım.
- İşe döndüğünde faxı alır benim mailime anlaşmayı gönderirisin.
- Tamam, şimdi bana faks numaranı ver.
- Ne!!!! Bilmiyor musun?
- Tamam tamam çözümü buldum. Dinle; sen şimdi önce faks numaranı öğrenip bana mail at. Ben bu faxla mailimi bildiririm sen

de anlaşmayı gönderirsin.

- Demek hemen ıkman gerekiyor öyle mi. Offf bi dakika ben bi dşniyim...

- Eeeee...Hmmm...Evet...Tamam!

- Cep telefonunun numarası neydi Osman?

- şarjı mı bitti...evet benimki de.

- Tamam buldum! Bak şimdi şöyle yapalım...

- İkimiz de cepleri şarja takalım. Ben yarım saat sonra senin cebine mail adresimi mesaj çekerim.

- Sonra sen mail adresime fax numaranı gönderirsin.

- Ben da sana mail adresimi faxlarım.

- Bu plan A'ydı. Plan B de şöyle.

Mail adresimi öğrenebilmek için ben kendi kendime mail atarım...
Sonra da sana mail adresimi cep telefonuna mesaj çekerim.

- ...Sen de bana fax numaranı mail atarsın.

- ...böylelikle ben de sana mail adresimi faxlarım. Sen de anlaşmayı gönderirsin.

- TAMAMDIR!

- Oh yooo olmaz Osman, bunlar çok uzun sürer bu anlaşma çok acil.

- Evet buldum C planını uyguluyoruz. Sen anlaşmayı özel kuryeyle bana gnder.

- Evet, bu en güzel plan. Stratejik düşününce en güzelini nasıl da bulduk?

- şey Osman ufak bi sorum vardı...

- ...Ya kuryeci ocuk bu anlaşmaya açıp bakarsa?

- Oh! Yo yo olamaz bunlar gizli evraklar..

- Bak aklıma parlak bir fikir geldi.
  - Senin odan koridorun sonundaki odaydı değil mi?
  - Tamam o zaman 2 dakika sonra ordayım. Bye!
- Teknoloji iyidir ama gereksiz kullanıldığında hiçbir işe yaramaz.
En iyi çözüm en basit çözümdür!

Sahte liderlerin 10 özelliği

1. İşlerinin çoğunu karanlıkta yaparlar. Sahtelik, içine sığındığı; bazı şeyleri en sevdiği yakınlarından ve arkadaşlarından sakladığı; zihinlerinde ve imgelerinde çektiğı filmleri banyo etmek için bir "karanlık oda"ya gerek duyduğunda kullandığı gizlilik ve karanlık cepleri yaratır. Perdelerin ve duvarların ardında, unvanların ve makamların ardında, kapalı kapıların ardında ya da uzak ve kuytu sığınaklarda, hep kapalı hücrelerde çalışır.

2. Sahte liderler, kendilerinin yasalardan üstün olduklarına inanır ve yaptıklarından dolayı yargılanabileceklerini asla kabul etmezler. Bir çok sahte lider için, yargılamanın, bırakın yaptıkları her sahte iş ve akıllarından geçirdikleri her sahte düşünce için hesap vermeyi, her hangi bir şey için herhangi birinin soracağı soruları yanıtlamak zorunda kalmanın düşüncesi dahi son derece gülünçtür. Yasanın hatta anayasanın bile kendileri olduğuna inanırlar. Bazen Anayasa Mahkemesini, Yargıtayı, hatta Tanrıyı bile tanıdıkları olur, ancak o zaman bile, kendilerinin masum ve makbul olduklarına, yaptıklarının da hakça ve sevap sayılacağına inanırlar.

3. Sahte liderler, sahte bir duygusallık geliştirirler . Yanlış duygular

uyandırarak insanları hoşnut etmeyi düşünür ve "Kazanmadan önce tuşlamaya" çabalarlar. Sahte liderler yanlış motivasyon biçimini tercih ederler: Duygulu olmak yerine duygusal olmak; önem verip umursamak yerine korkmak; neşe yerine zevk, mizah yerine kabalıktır onların tercihi. Haklı ve gerçek duyguların çaptırılması, sahte liderlerin temel özelliklerinden biri olan insanların gözünü boyayıp gönünü hoş tutmaya götürür.

4. Sahte liderler bir-örneklik, tekdüzelik ve benzeşme yaratır. Sahte liderler yaratıcılığa hayran olduklarını söyleyebilirler; ama gerçekte konuşulanları denetlemeye, anlatım özgürlüğünü sansürlemeye, tekdüzeliği ve aynılığı egemen kılmaya, birliktelik ve tekliği yok etmeye çabalarlar. Yaratıcılığın ve çeşitliliğin ortaya çıkardığı meyvelere imrenebilirler; ama gerçekte insanlara hiç yeniliklere ulaşabilecek yeterince özgürlük tanımaya cesaret edemezler. Büyük çoğunluğu, bukalemun gibi, bulundukları ortama uyum sağlayabilmek için renk değiştirirler. Yanlız başlarına çok rahatsızdırlar, belirli bir kalabalıkla birlikte koşmayı ve renklerinin kolayca uyacağı ortamlarda bulunmayı severler.

5. Sahte liderler kaynakları israf ederler. Sahte liderler büyük, çok ve pahalı olanlardan hoşlanırlar; insanları ve öbür değerli kaynakları israf ederler, sömürürler. Onların tarzları kullanmak, istismar etmek, tüketmek ve bağımlılık yaratmaktır. İnsan kalabalıkları onlar için bir sürüdür. Çok paraya hem ihtiyaçları vardır, hem arzuları; ve çok para elde edebilmek için ister kalpazanlık olsun, isterse enflasyonu kamçılamak ne gerekiyorsa yaparlar. Kaynaklara değer vermezler, çünkü hiç bir şeyin gerçek değerini bilmezler. Onlar insan yaşamını bile israf edebilmektedirler.

6. Sahte liderler, yapay olana alışmışlardır. Sahte liderler, çoğu kez yapay zirvelere alışmışlardır. Yanlız alkollü içkiler ve uyuşturucu maddelerle değil, yapay duygular ve yapay siyasi hareketler de onların alışkanlıklarıdır. Onlarda mizah, pornografi ve kabalık kapı komşudur. Başkalarının yaklaşımına aldırmadan, açık saçık fıkralar anlatıp ahlaksız şakalar yaparlar. Mizah ve eleştiri anlayışları yapıcı değil, alaycı ve kinayeli yaklaşımlarıyla, tam tersine yıkıcıdır. Bilgelikleri genellikle gazete küpürlerine dayanır; gazetelerde ise baktıkları şeyler haber başlıkları, ünlülerle ilgili dedikodular, insanların açıklarını yakalayan fotoğraflar ve çinsellik çağrışımı olan şeyler.

7. Sahte liderler insanları ve fırsatları sömürürler. Kaos ve kargaşa durumlarını, sahte liderler denetimi ele geçirmek için uygun birer fırsat olarak görürler. Eğer bu ortamlarda iktidarı ele geçirmeyi başaramazlarsa ancak o zaman bir seçim ya da bir devrim istemeye başlarlar. Kendilerine fırsat bolluğu sunduğuna inandıkları ortamlarda kontrolü ele geçirmeye çalışırlar. Fırsat kollayan gözleriyle, sahte liderler, hiç oylama gerekmeyen, yalnızca sesleriyle yükselme olanağı bulunan ya da iktidarı ele geçirme fırsatı sunan ortamları hemen fark ederler. Etkileyici ses tonları, güzel konuşma becerileri ve bir miktar rol yapma yetenekleri ile sahneye fırlar ve şarkılarını söylemeye girişirler: "Beni izleyin; sizleri güzel günlere ben götüreceğim; bu badireden sizi ben kurtaracağım!"

8. Sahte liderler soğukkanlı aktörlerdir, ama tepkileri çok ateşli olur. Onlar siyaseti, tiyatroyu, kısa vadeli parlamaları ve kestirme çözümleri severler. Birer makyaj ustası olduklarından, genellikle herkesi ve her şeyi dış görünüşlerine bakarak değerlendirirler.

Liderleri böyle olunca, izleyenleri de birer oyuncu, çoğu kez de pembe dizilerin sık, havalı ama yeteneksiz oyuncularına benzer türden birer oyuncu haline gelirler. Aslında her birimiz yaşam sahnesinde rol alan birer oyuncuyuz, ama bazılarımız bu rolü dürüstçe oynarken bazılarımız dürüst oynamaktan kaçınır. Sahtekarlar, yalnızca, onlar için başkaları tarafından yazılmış rolleri ezberleyip oynarlar.

9. Sahte liderlerin içinde derin nefretler, çarpıklıklar ve önyargılar vardır. Sahte liderler, öfkelerini, sevdiklerinden nefret ederek ya da nefret ettiklerini severek ortaya koyarlar. Birçoğu, çarpıklık ve önyargılarla dolu olarak, kaçınılmaz bir biçimde, seçkin olur, üstün ırka ve ayrımcılığa inanır. Bir yandan sözde yoksulların durumunu iyileştirmekten dem vurur, öte yandan da kendi mallarının mülklerinin çevresine yüksek duvarlar örmek isterler.

10. Sahte liderler kibir ve böbürlenmeye düşkündürler. Kendi uydurdukları, içi boş bir kibirlenme eğilimindedirlerdir. Sahte liderler, pohpohlanmaya sıradan insanlardan daha düşkün olurlar. Dış görünüşe büyük önem verdikleri için, beden ölçüleri ve formlarına büyük özen gösterirler; kendi güzellik; cinsel çekicilik ve moda anlayışlarına uygun olmayan bölümlerini değiştirmek için estetik cerrahiden medet umarlar. Bir kez kof kibire düştükten sonra, daha bir yığın sahtekarlık yöntemi olduğunu fark eder, çünkü kibir ve böbürlenme her türlü sahtekarlık için sığınağa tahtasıdır.

Renkler

Kansas Üniversitesi sanat müzesinde bir araştırma için halının altına elektronik bir sistemle donatmışlar, duvar rengini beyaz ve kahverengi olarak değiştirebilir yapmışlar. Arka fon beyaz kullanıldığında, insanlar müzede yavaş hareket etmiş, daha uzun süre kalıp, daha fazla alanda dolaşmışlar. Arka fon kahverengiye döndüğünde ise, insanlar müzede çok daha hızlı hareket edip, daha az alan dolaşmış ve müzeyi çok daha kısa sürede terk etmişler. O yüzden dünyadaki fast food restoranlarının hepsinin sandalyeleri ve masaları kahverengi, duvar boyaları ise kahverengi-şampanya-pembe karışımıdır. Hiç bir fast foodcunun duvarını beyaz göremezsiniz.

Renklerin insanlar üzerindeki yadsınamaz etkisini fark eden batılı şirketler bunu iş yaşamında sıklıkla kullanmaktadırlar. 1998 Ağustos'unda bir günlüğüne Bursa'ya uğradık. Sevgili arkadaşım Şahin İpek bizi akşam ünlü İskender Kebapçısına götürdü ve yemek sırasında 'Şerif Ağabey, buraya ne zaman gelsem bir an önce gitmek istiyorum, içeride kalmayı hiç istemiyorum.' dedi. Tüm duvarlar bastan aşağıya kahverengi ağaç kaplamaydı. Ben de ona Burger King, Kentucky Fried Chicken ve benzer fast foodların bunu yıllardır bilinçli olarak yaptığından bahsettim. Bizim lokantacılar ise lüks tutkusuyla aslında uzun oturulması ve keyif alınması gereken bir yerde yanlış

uygulama yapmışlardı. Büronuzda kahverengi mobilyalar kullanmayın! Erol Aksoy'un bildiğinden midir bilinmez, kahverengi hiç sevmediği söylenir.

Kahverengi aynı zamanda teklifsiz, rahat bir renk olarak kabul edilir. Karşınızdakinin kendini resmîyetten uzak daha rahat hissetmesini ve açılmasını sağlar. Kendisi üzerinde ciddi bir takibim yok ama tüm ünlüleri rahatlıkla konuşturmasıyla tanınan, ünlü televizyoncu Larry King'i televizyonda her seferinde kahverengi kravatlar ve ceketlerle görüyorum. İstanbul'da bir dergi grubuna verdiğim bir seminerde, gazetecilere bundan bahsettim ve röportajlarında kahverengi giymelerinin avantaj olacağını söyledim. Daha sonra, aynı dergi grubundan bir gazeteci dostumuz, "Şerif Bey, sizin yaptığınız konuşmanın ertesi günü bir röportajım vardı, kahverengileri giyip gittim, gerçekten adamı susturamadık" demişti. Sevgili Özden Aslan 40'li yıllardan bu yana Avustralya'da kahverengi üç parça takım elbise üretilmediği söylemişti. Batılılar, "You blend in people" diyorlar, kahverengi toprak rengidir ve diğer insanlar arasında kaybolur gidersiniz. İş görüşmelerinde, profesyonel toplantılarda sakın kahverengi giymeyin.

Kırmızı, iştah açar. O yüzden dünyadaki gıda firmalarının hepsinin logosunun kırmızı olduğunu hayretle fark edeceksiniz; Cola Cola, Pizza Hut, Mc Donald's, Ülker, Burger King... bu listeyi binlere çıkarabilirsiniz. Kırmızı tansiyonu yükseltir ve kan akışını hızlandırır. Zamanı unutun! İştahınız açılsın daha çok için! Uykusuz kalın!

Bir seminerimde "peki boğalar niye kırmızı renge saldırıyor?" diye sormuşlardı. Maymunların dışında, araştırılan hayvanların hemen hepsi siyah beyaz görmektedir. Yani boğalar da renk köründür. Kırmızıya değil, kendilerine saldırılan koyu renkli beze saldırırlar. Birinin çıkıp İspan-yol'lara bu gerçeği anlatması gerekir. Belki de kanı, heyecanı ve enerjisi anlatan o kırmızı bez arenadaki, ölüme

mahkum olan o zavallı boğaya değil de, tribünlerde oturan, televizyonları başında ölümü, kanı ve bağlantılı olarak cinselliği isteyen binlerce manyağa sallanıyor. Ben de onlara "Peki itfaiyeciler niye kırmızı renk kemer takar?" diye sordum, cevap çıkmadı. "Pantolonları düşmesin" diyeymiş.

Yeşil, güven verir. O yüzden bankaların logolarında en çok tercih ettikleri iki renkten biridir. Yatak odası için de rahatlatıcı bir renktir. Yaratıcılığı körükler. Batıda büyük otellerin mutfaklarında duvar renginin, aşçıların yaratıcılığını arttırmak için yeşile boyandığını duymuştum. Hastahaneler de logo ve iç dizaynlarında yeşili tercih eder. Çünkü rahatlatıcı ve sakinleştiricidir. Tabiatı en çok hatırlatan renktir.

Yeşil alanlarda insanların daha az mide ağrısı çektikleri tespit edilmiş. Sakız paketlerinde ve sebze satılan yerlerde de yeşil en tercih edilen renktir.

Siyah, gücü ve tutkuyu temsil eder. Hırsın da bir ifadesidir. Bizde ve batıda siyah, matemati simgelerken Japonya'da mutluluğun simgesidir. Fonda kullanıldığında karamsarlığı çağırıştırır. Işığı yok eder.

Konsantrasyonu en çok getiren renktir. Einstein, konsantre olabilmek için perdeleri siyah, gün ışığı olmayan bir odaya girer ve öyle düşünürmüş.

Freud, maviyi sakin diye niteler. Faber Birren ise tansiyonu düşürdü-ğünü söyler. Araplar ise mavi taşların kanın akısını yavaşlattığına inanırlar. Nazar boncuğu o yüzden mavi taşlıdır. Sakinleştirici bir renktir, batıda bu etkisi yüzünden intiharları azaltmak için köprü korkuluklarını maviye boyarlar. (Boğaz Köprüsünde bu iş şov için yapıldığından maviye boyama yerine spot ışıkları ve sahne görüntüsü ve kırmızısı bir ışık atmosferi oluşturulabilir) Amerika'da bir ilkokulun duvarlarını beyaz ve portakal renginden

maviye çevirmişler, çocukların yaramazlıklarının azaldığını tespit etmişler.

Mavi ve özellikle lacivert kozmik bir renk olarak kabul edilir; sonsuzluğu, otoriteyi ve verimliliği çağırıştırır. O yüzden dünyadaki firmaların yarısından fazlası logolarında maviyi kullanırlar. Hilton amblemini laciverde çevirirken, insanların kafasında daha büyük kuruluş imajı oluşturacağını biliyor. Aynı şekilde Bill Clinton, Büyük Jüriye ifade vermesinden önce mavi kravat takarak daha altın-bronz karışımı bir şekil ve rengi kullandığı görürsünüz. Daha çok altını ve parayı çağırıştırır çünkü.

Mor, nevrotik duyguları açığa çıkardığı, insanları bilinç altında korkuttuğu tespit edilen bir renk. 1998 yılında Ataköy'de çatıdan atlayarak intihar eden çocuğun şizofren olduğu öğrenilmişti. İntihar resminde, yerdeki ajandadan, bir kenara savrulmuş çakmağa kadar her şey mordu. Yüzündeki masum ifade beni çok üzen çocuğun tırnakları dahi mora boyanmıştı.

Pembe giyenlere, hizmetlerinden dolayı ödeme yaparken kendimizi daha rahat hissettiğimizi tespit etmişler. İngiltere'de Boots ve Marks and Spencer mağazalarında tüm tezgahhtarların pembe gömlek giydiğini gördüm. (Bu yazıyı okuduktan sonra bizde de çek senet mafyası tahsilata pembe gömlek giyerek gider herhalde)

Sarı, geçiciliğin ve dikkat çekiciliğin ifadesidir. O yüzden tüm dünyada taksiler sarıdır. Dikkat çeksin ve geçici olduğu bilinsin diye. Araba kiralama firmaları logolarında hep sarıyı kullanırlar. "Ürün geçici, lütfen geri getirin" demek istiyorlar. O yüzden dünyada hiçbir banka ambleminde bildiğimiz sarıyı kullanmaz. (Portakal ve bronz ya da bakır kimi zaman yer alabilir) Paranın geçici değil, kalıcı olmasını isterler. Benim bugüne kadar sarıyı logosunda baskın bir renk olarak kullandığını gördüğüm tek banka bizim devlet bankası

Vakıfbank'tır. Aslında "bizde para pek durmaz, politikacılara avanta kredi olarak dağıtıyoruz" demenin bir yolu olabilir.

Beyaz, istikrarı, devamlılığı ve temizliği simgeler. Bu yüzden eğer üzerinde fazla şaibeler olan bir politikacıysanız, beyaz ağırlıklı kıyafetleri seçmelisiniz. Beyaz elbiseler sizin temiz olduğunuz imajını verir.

İşte renklerin dünyası ve şirketlerin bunu nasıl kullandıkları.

Ahmet Şerif İzgören

Hayatı algılayın!

Bir çiftçi hayatında ilk defa New York'a gitmişti. Gökdelenlerin yüksekliği ve insanların çokluğundan şaşkına dönmüştü.

Kalabalık bir bulvarda yürürken, kulağına aşına bir cırcır böceği sesi geldiğini zannetti. Durdu ve dikkatle dinledi. "Evet, bu bir cırcır böceğiydi." Ses büyük bir mağazanın önündeki çalıların arasından geliyor gibiydi.

Bunun üzerine bu büyük çalı kümesine yönelip bakınmaya başladı. Bir mağaza görevlisi dışarı çıkıp "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu. "Hayır, teşekkür ederim" dedi genç adam. "Sadece şurada bir cırcır böceğinin sesini duyduğumu sandım." "Hayır" dedi görevli, "New York'ta bulunmaz." Genç çiftçi cırcır böceğini bulunca-ya kadar cırlak sesi takip etti, onu buldu ve eline aldı. "Tamam işte burada" dedi.

Genç adam bu çalının önünden her saat binlerce insan geçmesine karşılık cırcır böceğini duyanın bir tek kendisi olmasına çok şaşırmıştı.

Bunun üzerine küçük bir deneme yapmaya karar verdi. Elini cebine atıp bir çeyrek çıkardı ve havaya attı. Paranın kaldırırma vurduğu anda, düşen bozukluğu aramak için yürümekte olan 24 yaya durdu!

Psikologlar genç adamın şahit olduğu olay için "algıda seçicilik" terimini kullanırlar.

Charles Lever

Gökyüzüne bakıp kuşları algılayın, kırlara gidip çiçekler algılayın, çocuklara bakıp saflıklarını, güzelliklerini algılayın, ağaçlara bakıp dallarını, yapraklarını algılayın. Hayvanlara bakıp doğallıklarını algılayın, insanlara bakıp güzelliklerini, mutlaka güzel tarafları vardır algılayın.

Algıladığınız yalnız para sesi olmasın.

Köprü

Bir zamanlar bitişik çiftliklerde yaşayan iki erkek kardeş varmış ve bunlar bir gün anlaşmazlığa düşmüş. Bu, makinelerden emek gücüne ve mala kadar her şeyi hiç aksatmadan paylaşan yan yana iki çiftliğin 40 yıldan bu yana ilk ciddi ayrılımlarıymış. Böylece, o uzun yıllar süren işbirliği de parçalanmış.

Önceleri küçük bir yanlış anlama ile başlayan anlaşmazlık giderek büyük bir uçuruma dönüşmüş ve en sonunda da yerini, karşılıklı sarf edilen nahoş sözcüklerin ardından haftalar süren sessizliğe bırakmış. Bir sabah John'un kapısı çalınmış. Kapıyı açınca karşısında. elinde marangoz çantasıyla duran bir adam görmüş.

"Ben birkaç günlük bir iş arıyorum " demiş adam. "Belki bana verecek ufak tefek bazı işleriniz vardır. Acaba size yardımcı olabilir miyim?" "Evet," demiş büyük kardeş. "Sana göre bir işim var. Şu dere-nin karşısındaki çiftliğe bir bak. Oradaki benim komşum, daha doğrusu orada oturan benim erkek kardeşim. Geçen hafta aramızda bir otlak vardı; ama o buldozeriyle ırmak bendi yaptı ve şimdi aramızda bir dere var. Bunu bana acı vermek için yapmış olabilir, ama şimdi ben ondan daha iyisini yapacağım. Ahırın yanında yatan şu kütükleri görüyor musun? Senden bana 2,5 metrelik bir çit yapmanı istiyorum -ki onun yerini bir daha görmek zorunda

kalmayayım. Ne yaparsan yap, şunu hallet."

-Marangoz "Sanırım durumu anladım. Bana çivilerin ve çukur açıcının yerini göster ki beğenebileceğin bir iş çıkarayım." demiş.

Büyük kardeşin öteberi almak için kasabaya gitmesi gerekiyormuş; bu yüzden marangozun malzemelerini hazırlamasına yardım ettikten sonra akşam dönmek üzere ayrılmış. Marangoz bütün gün boyunca ölçerek, keserek, çivileyerek sıkı bir şekilde çalışmış. Güneşin batmasına yakın çiftçi geri döndüğünde marangoz da işini ancak bitirebilmiş. Çiftçinin gözleri fal taşı gibi açılıp ağzı açık kalmış. Ortada çit falan yokmuş. Derenin bir yakasından öbür yakasına uzanan bir köprü varmış! Korkulukları ve diğer ayrıntılarıyla tam bir usta işi köprü, ve köprüye doğru, kollarını iki yanına açmış bir halde ilerleyen komşusu, yani, küçük kardeşi varmış.

"Onca yaptığımı ve söylediğim sözlere rağmen yine de bu köprüyü yaparak nasıl iyi bir insan olduğunu gösterdin" demiş kardeşi. İki kardeş köprünün karşılıklı iki ucunda duruyorlarmış ve daha sonra köprünün ortasında kucaklaşmışlar. Geri döndüklerinde alet çantasını sırtlamakta olan marangozu görmüşler.

"Dur, bekle! Birkaç gün daha kal. Sana vermek istediğim bir sürü proje daha var," demiş büyük kardeş. "Kalmak isterdim," demiş marangoz, "ama daha yapmam gereken bir sürü köprü var."

Sadi'den bir hikaye

Adamcağızın biri geceyi ıssız bir kırdaki geçirmek mecburiyetinde kalmış. Fakat yırtıcı hayvanlardan korktuğu için büyük bir ağaca çıkmış.

Bakmış ağacın dibinde bir kötürüm tilki yatıyor. Bu tilki acaba ne yer ne içer? diye merak etmiş. Biraz sonra bakmış ki, uzaktan bir aslan geliyor. Ağzında bir ceylan var. Aslan ağacın dibine gelmiş, ceylanı parçalamış, yiyeceği kadarını yemiş, çekilip gitmiş. Arkadan tilki sürüne sürüne ceylanın yanına varmış, atıkları yiyerek karnını doyurmuş. Ağacın üstündeki adam:

-Ya... demiş, demek ki, kötürüm bir hayvanın bile yiyeceğini Allah ayağına gönderiyor, onu aç bırakmıyor. Öyleyse ben niye böyle çalışıp yoruluyorum. Bundan sonra ben de bir köşeye çekilip bekleyeyim. Böyle diyerek yolun üzerindeki bir mağaraya çekilmiş. Bir gün, iki gün, üç gün beklemiş. Gelen giden yok. Açlıktan baygın düşüp uyumuş. Rüyasında kendine şöyle denildiğini işitmiş:

“Ey budala adam, ne yatıp duruyorsun, kalk. Vücudun sağlam iken bu miskinlik niye? Niçin kendini sakat tilkinin yerine koyuyorsun? Git aslan gibi ol da avının artığıyla başkaları geçinsin?”

Bir ders

Bir profesörün mezun edeceği öğrencilerine verdiği son ders.

Bilgisayar Mühendisi arkadaş, İnşallah iyi bir donanımcı veya iyi bir programcı veya iyi bir networkçü veya iyi bir system administrator olacaksın.

Yalnız şu mühim meseleleri sakın aklından çıkarma: Bu kainatın öyle bir donanımcısı vardır ki, bütün mevcudâtı ve içinde yer yüzünü create etmiş, güneşi bir power source, ayı bir system clock yapmış. O power source"dir ki kesintiye uğramaz ve o system clocktur ki şaşmaz ve şaşırmaz, o donanımcının ilminin ve sanatının nihayetsizliğini gösterir.

Bu zât aynı zamanda öyle yüce bir programcıdır ki, şu muazzam dünya üzerinde çalışacak şekilde koca hayat programını yazmış, yüz binlerce yıldan fazladır, error verdirmeden, crash ettirmeden çalıştırıyor. Eğer onun ne kadar iyi bir programcı olduğunu da anlamak istersen, önce kendine bak. Gözünle göremediğin küçük bir hücrene bütün kodunu save etmiş ve yine o küçük hücrede execute ettiriyor.

Madem ki DNA'nın bir program olduğu apaçıktır, ve bir program programcısız olamaz demek ki senin programcılığın o büyük zâtın programcılığına ancak bir ayna hükmündedir.

Yine senin bütün hücrelerinden oluşturduğu networkün içinde hadsız protokollerle o hücreleri konuşturduğu gibi, madem ki senin de diğer insanlarla türlü dillerde ve protokollerde konuşabilmen için gerekli donanımı yanına vermiştir, aynen öyle de gördürüyor, konuşturuyor ve dinletiyor. Ve madem ki sen etrafındaki bütün cisimlerden haber alasın diye ışık, ses gibi türlü medyayı hazırlamış kullanıdırıyor, ve sen bunları keşfeder, kullanır fakat bir yenisini ekleyemezsin, o halde öyle büyük bir network uzmanı zât vardır ki senin her türlü ihtiyacını bilir, ona göre teçhizatını verir. Senin networkçülüğün ancak onun, sonsuz ilminden sana verdiğı bir küçük parça ve bir büyük nimettir.

Arkadaş, aldanma! Şu güzel dünya hayatı programı bir limited trial version"dur, görüyorsun ki elde ettiğın malı mülkü hiç bir surette save edemiyorsun. Öyle ise, bu kâinat yazılımını yazanı tanı. Hem hiç mümkün müdür ki bir programcı bu kadar güzel bir program yapsın ve yaptığı programda about kesimi koyup kendini tanıttırmasın. Öyle ise bu kâinatın en büyük donanımcısı, programcısı, networkçüsü ve system administratoru olan zâtın her yere islediğı about kesimlerini gör, öğren, full versiyonunu kazanmak için çalış. Unutma ki hiç bir hareketin atlanmadan çok dikkatli loglar tutuluyor. Bu loglar her şeye gücü yeten o system administrator tarafından kontrol edilecektir. Ey insan! İnsan isen, şu güzel işlere, tabiatı, tesadüf, abesiye-ti, dalaleti karıştırma; çirkin etme, çirkin yapma, çirkin olma.

Sizi kim yönetiyor?

Acaba siz içinizdeki aslanı yöneten bir koyun musunuz? İçinizdeki aslanın farkında değilseniz üzölmeyin. Bunun farkında olmayan çok insan var. Öyleyse şimdi aslanınızı dinleyin.

Bakin biraz kıpırdamak için sizin kendinize inanmanızı nasıl da bekliyor?

Çok övgü dinlemekten kaçının. Çünkü fazla övgü insanları yanlış yönlere saptırabilir. Övölen bir insan doğru kararlar veremez.

En iyi plan uygulanan plandır. En kötü plan "Yarın Plan Yapılacak" planıdır. Bunuda "Bugünün işini yarına bırakma" söyleyle açıklayabiliriz.

Nefsinin dizginleri elinde olanın siyaseti de güzeldir. Şehrin tamamını bilmeyenler, şehirde nerede durduklarını tayin edemezler.

Ancak, dağlık konusundaki hiçbir konferans,dağa tırmanma halindeki bir adamdan daha etkileyici olamaz. Bilgi, teşebbüs için ilk karar olarak ele alındığı sürece onun gücünden şüphe edilemez.

Birçok insanın hayatı, başka insanlarla ilişkisinin, sonuçları yüzünden değişmiştir.

Korku bizim güröltümüzdür.

Sık sık karar değıştirir misiniz?

Başkalarının sizin hakkınızdaki övgü ya da yergileri karşısında allak bullak olur musunuz?

Varmaya tasarladığınız bir noktaya yaklaştığınızın müjdesi olarak düşünmeniz gerekirken yolunuza çıkan bir engelde oturup ağlar mısınız?

Can sıkıcı ihtimaller karşısında derin düşüncelere dalar mısınız?

Zihninizde dudak uçuklatan korku filmleri çevirir misiniz?

Aniden çalan bir kapı zili ya da telefon, kalbinizin küt küt atmasına sebep olur mu?

Uzun bir yürüyüşten sonra gördükleriniz hakkında aklınızda hiçbirşey kaldığı oldu mu?

Fikir almak için değil de emir almak için mi danışırsınız?

Son bir yıl içinde, terk ettiğiniz kötü bir alışkanlık olmadı mı?

Kendinize acıdığınız oldu mu?

Kendiniz hakkında karar verme mecburiyetinde kaldığınızda, endişe duyar mısınız?

Size yapılan haksızlıkların artık fazla olduğunu düşünüp sızlar mısınız?

Bu sorulara "EVET" diyorsanız: Sizi siz yönetmiyorsunuz. Tamamen başkalarının, korkuların, endiselerin, kararsızlıkların kuşatması elde edebileceğiniz hiçbir başarı yoktur.

Kendi kendinizi yönetmediğiniz sürece başkalarının başarılarına ortak olabilirsiniz ama hiçbir zaferin, muzaffer kumandanı olamazsınız.

İhtiyar balıkçı

İhtiyar balıkçı Karayipler’de 85 gün olta salladıktan ve eve eli boş döndükten sonra bir gün iyice açılıp "büyük balık" ı yakalar.

Lakin kıyıya dönerken yedeğine aldığı teknesinden yarım metre daha büyük olan bu kılıç balığı yol boyu kan kokusuna gelen canavar köpekbalıklarınca didik didik edilir. Bu korkunç mücadeleden elinde kala kala dev balığın iskeleti kalmıştır.

Kan revan içinde, uykusuz ve bitkin sahile yanaşırken "Beni adamakıllı yendiler. Hem de ne yeniş," diye geçirir içinden. Sonra silkinir ve yüksek sesle şunu söyler: "Yenilmedim aslında, belki biraz fazla açıldım, o kadar."

Hayat yolculuğumuz da öyle değil midir? Kimi için güzel bir kadındır "büyük balık", kimi için zengin bir damat, iyi bir hayat, hayırlı evlat ya da müstakil ev, son model araba, sınırsız servet.

Kimi "büyük balık"ı hiç göremeden ölür. Kimi bir kez tuttu mu bir daha açılmaz hiç, onunla gömülür.

Kimi ise yaşam denilen şakaya gelmez deryanın dalgalarında yalpalana yalpalana arar büyük balığı bir ömür boyu.

Açıldıkça bulma şansıyla birlikte artar yitirme olasılığı. Zor bulanlar çabuk yitirir bazen. Acımasızca yağmalanır ve sonuçta elde bir kılıçla kalakalırlar.

Yenilgi değildir onlarınki aslında... Olsa olsa biraz fazla açılmışlardır.

Ama insanlık kısmen de onların fazla açılması sayesinde ilerler...

Ünlü romanın esin kaynağı olan Kübalı balıkçı Gregorio Fuentes 104 yaşında ölmüştü.

"Ensesinde derin kırışıklıklar olan sıska adam" Küba'da dünyaya veda etmeden önce Ankara'da hafızama son bir ağ atıp geçmişti.

Bir şişe rom karşılığı çektiği son fotoğraflarına bakarken "Keşke bu fırtınalı yolculuğun sonunda hepimiz aynı şeyi yüksek sesle söyleyebilsek," dedim kendi kendime: "Yenilmedim aslında, belki biraz fazla açıldım o kadar."

A. Kadir Bozkurt

Baltayı bilemek

Bir ormanda iki kişi ağaç kesiyormuş. Birinci adam sabahları erkenden kalkıyor, ağaç kesmeye başlıyormuş, bir ağaç devrilirken hemen diğerine geçiyormuş. Gün boyu ne dinleniyor ne öğle yemeği için kendine vakit ayırıyormuş. Aksamaları da arkadasından bir kaç saat sonra ağaç kesmeyi bırakıyormuş.

İkinci adam ise arada bir dinleniyor ve hava kararmaya başladığında eve dönüyormuş. Bir hafta boyunca bu tempoda çalıştıktan sonra ne kadar ağaç kestiklerini saymaya başlamışlar.

Sonuç: İkinci adam çok daha fazla ağaç kesmiş. Birinci adam öfkelenmiş:

"Bu nasıl olabilir? Ben daha çok çalıştım. Senden daha erken işe başladım, senden daha geç bitirdim. Ama sen daha fazla ağaç kestin. Bu işin sırrı ne?"

İkinci adam yüzünde tebessümle cevap vermiş:

"Ortada bir sır yok. Sen durmaksızın çalışırken, ben arada bir dinlenip baltamı biliyordum. Keskin baltayla, daha az çabayla daha çok ağaç kesilir."

Kendimizi geliştirmek, baltamızı bilemektir. Kendimize zaman ayırıp, yaşamımızı objektif bir bakışla gözden geçirmektir. Zayıf bulduğumuz alanlarımızı geliştirmek için çaba göstermektir. Bu,

zihnimizin, ruhumuzun, karakterimizin güçlenmesi için olmazsa olmaz bir koşuldur.

Delhi'deki ünlü tapınakta Sokrat'ın şu sözü yer alır: "İnsan Kendini Tanı." Kendini tanımak, şu anda olduğumuz noktayla olmak istediğimiz nokta arasındaki yoldur.

Kendini tanımak, kendimizi nasıl gördüğümüz ile başkalarının bizi nasıl gördüğü arasında fark olmaması anlamına gelir. Bireysel ve iş yaşamımızda başarılı, mutlu ve doyumlu olmak istiyorsak, baltamızı bilemek için kendimize zaman ayırmalıyız.

Hizmet edenleri unutmayın!

Bir pastanın üç liraya satıldığı günlerde 10 yaşında bir çocuk pastaneye girdi. Garson kız hemen koştu.

Çocuk sordu: "Çikolatalı pasta kaç para?"

"50 kuruş!.."

Çocuk cebinden çıkardığı bozukları saydı.

Bir daha sordu: "Peki dondurma ne kadar."

"35 kuruş" dedi garson kız sabırsızlıkla.

Dükkanında yığınla müşteri vardı ve kız hepsine tek başına koşuşturuyordu.

Bu çocukla daha ne kadar vakit geçirebilirdi ki...

Çocuk parasını bir daha saydı ve "Bir dondurma alabilir miyim lütfen" dedi.

Kız dondurmayı getirdi. Fişi tabağın kenarına koydu ve öteki masaya koştu.

Çocuk dondurmasını bitirdi. Fişi kasaya ödedi.

Garson kız masayı temizlemek üzere geldiğinde, gözleri doldu birden. Masayı sanki akan yaşları ile temizleyecekti.

Boş dondurma tabağının yanında çocuğun bahşış olarak bıraktığı 15 kuruş duruyordu.

Anahtar kimde?

Bundan yıllar önce yaşlı bir adam katedralde oturmuş org çalıyormuş. Yaşlı adamın görevine son verilecek ve yerine genç birisi görevlendirilecekmış. Bu nedenle de adamın çaldığı parça oldukça melankolik bir parçaymış.

Genç adam gelince yaşlı adam ayağa kalkmış, orgun anahtarını çıkarıp, cebine koymuş ve kapıdan dışarı çıkmış.

Genç adam, "Anahtarı alabilir miyim, lütfen?" diye arkasından seslenmiş.

Yaşlı adam anahtarı genç adama verip hemen oradan uzaklaşmış. Genç adam orgun başına geçmiş ve çalmaya başlamış. İnanılmaz derecede başarılı bir orgcuymuş. Bu kadar uyumlu bir müzik daha önce hiç duyulmamış. Müziğin sesi, kapıdan taşmış, kasabaya, kırlara ve dinleyenlerin yüreklerine ulaşmış. Johann Sebastian Bach, sihirli elleri tuşların üzerinde gezinirken, yaşlı adam gözleri yaşlı dinlemiş. Kendi kendine şu soruyu sormuş: "Ya anahtarı vermeseydim?"

Yaşamda, büyüklükle, hiçbir şey arasındaki tek farkı bir anahtar yaratır.

Belki tüm gizemleri açığa çıkarmanıza yardımcı olacak anahtarı birileri size verecektir, belki de o anahtarı birilerine siz vereceksiniz.

Her iki durumda da kazanan dünya olacaktır.

Arılar

Arıların mücadelesi... 500 gram bal için arılar, 3 milyon 750 bin defa çiçeğe konup kalkıyor. Bir kg bal için ise 40 bin tane arı, 6 milyon çiçeği dolaşıyor. Bal arıları bir peteği doldurabilmek için 100 milyon çiçeğin nektarını emiyor ve 100.000 km kanat çırpıyor. Bu deli çalışmanın arasında, dönüp 'dönüp öbür arı benim kadar dolaşıyor mu?' diye kontrol etme gereği de duymuyorlar.

Birbirlerine tam bir güven içinde sadece hedeflerine odaklanmışlar. Neredeyse kölesi olduğumuz bilgisayar saniyede 16 milyar aritmetik işlem yaparken, bilgisayarın doğadaki rakibi bal arıları bu sürede daha az enerji harcayarak 10 trilyonluk işlem yeteneğine sahip. Demek ki bilgisayarda hala Bill Gates'in keşfedemediği bir şeyler var..!

Bir koloninin pazarlanacak 1 kg bal üretmesi ve yaşamını sürdürbilmesi, için 8 kg bal tüketmesi gerekiyor . Bu da koloninin 6 kez dünya çevresini dönmesi demek.

Onlar bu işi canla başla yapıyor, ve genetik olarak nesilden nesile aktarılmış bir tembellik asla söz konusu olmamış! Bu arı cumhuriyetinde cinlik yapmak için 'birkaç gram bal da kendime saklayayım' diye peteği hortumlayana da şimdiye dek rastlanmamış.

Hepsi güneşin 'kalk' ziliyle çalışmaya başlayıp, güneşin 'paydos'

ziliyle dinlenmeye çekiliyorlar.

Hiçbir arı, 'kraliçe hanım işin kaymağını yiyecek diye ben gebere ne kadar çalışmam abi...' dememiş, birlikten ve kovandan çıkınını alıp başka yollara düşüp başka bir kovanda cumhuriyet kurmayı da düşünmemiş!

Karşı kovandakileri kıskanıp peteğe dadanmamış! Arı, vücut ağırlığının 330 katı yük çekiyormuş. Her bir petek gözünün altıgen prizma şeklinde inşa edilmesi esas peteğin direncini sağlıyormuş. Bu nedenle kilolarca balı rahatlıkla taşıyabiliyor.

'Gerçekten de en az balmumu harcayarak, maksimum ölçüde bal depolamak için en uygun şekil, arıların inşa ettiği altıgen prizmadır' diye onaylıyor fizikçiler.

Hadi bakalım arılardan özür dileyelim, onlara 'hayvan' dediğimiz için. Elin hayvanı düzen tutturmuş, milyon yıldır hayatına fesat sokmadan sürdürüyor sorumluluğu içinde saklı!

Arıların 'ayıkla pirincin taşını' diye bir sözleri yok. Başka arıların yaptıklarını, onlar hayatlarını kısıtlayarak temizlemek zorunda değiller!..

Siz hiç arıyı sokan bir arı biliyor musunuz?

Müşteri memnuniyeti

Porsche firması, 1983 yılında otomotiv sektöründe yankı uyandıracak teknik donanımına sahip bir otomobille pazara girer. Müsterilerinden gelen her türlü yorum ve fikirlere açık olan yönetim, aracın piyasaya sürülmesinden 2 ay sonra ilginç bir şikayet mektubuyla karşılaşır.

Müşterinin şikayeti şudur:

"Adım Danny Troatman. New Jersey'de yaşıyorum. Eşim ve çocuklarımla her akşam film seyretmeden önce şehir merkezinde bulunan markete dondurma almaya gidiyorum. Bir ay önce aldığım Porsche marka arabamla tabii ki...

Fakat ne ilginçtir, ne zaman çikolatalı veya meyveli dondurma alıp arabama dönssem, araç çalışmıyor. Oysa vanilyalı aldığım zaman aracım rahatlıkla çalışıyor. Bunun bir kaç kere denedim ve her seferinde aynı sonucu aldım. Yardımlarınız için şimdiden teşekkürler"

Bu olay Türkiye'de olsa ne olurdu? Muhtemelen mektubunuz ciddiye alınmayıp bir kenara fırlatılırdı. Ama hayır! Porsche firmasındaki yetkililer derhal adı geçen bölgeye bir mühendis gönderiyorlar ve sebebini öğreninceye kadar orada kalmasını söylüyorlar. Ertesi gün mühendis New Jersey'e varıyor ve Bay Troatman'la hemen temasa geçiyor. Aynı akşamdan başlamak üzere her akşam

üstü mühendisimiz ve Bay Troatman dondurma almak üzere markete gidiyorlar.

Gerçekten de çikolatalı ve meyveli dondurma alındığı zaman araba çalışmıyor, vanilyalı alındığı zaman ise rahatlıkla çalışıyor. Mühendis başlangıçta bu olaya şaşkınlıkla bakıyor fakat bilimsellikten uzaklaşmamaya gayret ediyor. Aradan yaklaşık bir ay geçiyor. Bay Troatman ile her gün markete giden mühendis, sonunda olayı çözüyor. Yeni model Porsche arabalarda kullanılan soğutma sistemi, araç durdurulduktan hemen sonra devreye giriyor ve motor belirli bir ısıya düşene kadar motoru kilitliyor. Markette en çok satılan dondurma ise vanilyalı. Bu yüzden vanilyalı dondurma tezgahı önünde sürekli sıra oluyor. Bay Troatman sıraya girip dondurmasını alana kadar geçen süre, motorun soğuması için yeterli oluyor. Fakat çikolatalı veya meyveli dondurma tezgahı önünde sıra olmadığı için dondurmayı hemen alıp aracına geri dönüyor. Motor ise kilitli olduğu için araç çalışmıyor.

Mühendis, raporunu yönetime sunuyor. Piyasadaki araçlar geri toplanıp, gerekli ayarlamalar yapılıyor ve müşterilere yeni haliyle teslim ediliyor.

Buyrun size müşteri memnuniyeti.

Hoş bir hikaye

Günlerden bir gün, köylerden birinde, adamın birinin eşiği, kuyunun birine düşmüş. Niye düşer, nasıl düşer sormayın. Eşek bu. Düşmüş işte. Belki kör bir kuyuydu, ağzı tahtayla kapatılmıştı belki, üzerine de toprak dökülmüştü.

Zamanla tahta çürüdü, zayıfladı, toprakta biten otları yemek isteyen eşiğin ağırlığını çekemedi ve güm. Hayvancık saatlerce acı içinde kıvrandı, bağırdı kendi dilinde. Ayıptır söylemesi, anırdı yani. Sesini duyan sahibi gelip baktı ki vaziyet kötü. Zavallı eşiği kuyunun dibinde melul mahzun bakınıyor. Üstelik yaralanmış. Karşılaştığı bu durumda kendini eşiği kadar zavallı hisseden adamcağız köylüleri yardıma çağırırdı. Ne yapsak, ne etsek, nasıl çıkarsak soruları havada kaldı.

Sonunda karar verildi ki kurtarmak için çalışmaya değmez. Tek çare, kuyuyu toprakla örtmek. Ellerine aldıkları küreklerle etraftan kuyunun içine toprak attılar. Zavallı hayvan, üzerine gelen toprakları, her seferinde silkinerek dibe döktü. Ayaklarının altına aldığı toprak sayesinde her an biraz daha yükseldi ve sonunda yukarıya kadar çıkmış oldu. Köylüler ağzı açık bakakaldı. Hayat, bazen bizimde üzerimize abanır. (Ne bazeni, çoğu zaman.) Toz toprakla örtmeye çalışanlar çok olur. Bunlarla başatmenin tek yolu, yakınıp sızlanmak değil, düşünüp silkinmek ve kurtulmak, aydınlığa adım atmaktır. Kör kuyuda olsak bile.

Hatanın görecelisi

- * Eğer bir berber bir hata yaparsa, bu yeni bir tarzdır.
- * Eğer bir şöför bir hata yaparsa, bu bir kazadır.
- * Eğer bir doktor bir hata yaparsa, bu bir müdahaledir.
- * Eğer bir mühendis bir hata yaparsa, bu yeni bir atılımdır.
- * Eğer ebeveynler bir hata yaparsa, bu yeni bir kuşaktır.
- * Eğer bir politikacı bir hata yaparsa, bu yeni bir hukuk kuralıdır.
- * Eğer bir bilim adamı bir hata yaparsa, bu yeni bir keşiftir.
- * Eğer bir terzi bir hata yaparsa, bu yeni bir modadır.
- * Eğer bir öğretmen bir hata yaparsa, bu yeni bir teoridir.
- * Eğer bir patron bir hata yaparsa, bu bizim hatamızdır.
- * Eğer bir personel bir hata yaparsa, bu bir "HATA"dır !

Artık paydos

Mimar Sinan inşa ettiği camide çalışan bir duvarcı ustanın ağır hasta yatağında, ızdırap içinde ve ümitsiz bir halde yattığını öğrenir ve bu ustasını ziyaret eder.

Yaşı oldukça ilerlemiş olan usta bilinçsiz bir halde “kalfa taş ver, harç ver, mala ver; taş ver, harç ver, mala ver” diye sayıklamaktadır. Koca Mimar anlar ki Usta can çekişirken bile rüyasında duvar örmektedir.

Mimarbaşı’nın gözlerinden yaşlar süzölür ve eğilerek Ustasının kulağına “Ustam paydos” diye fısıldar. Pirifani duvarcı ustası o an ruhunu teslim eder.

Kırmızı ibikli küçük tavuk

Zamanın birinde bir çiftlikte kırmızı ibikli küçük bir tavuk yaşarmış. Tavuk kendi yiyeceğini kendisi bulur ve bu güzel çiftlikte çok mutlu bir hayat yaşarmış. Bir gün buğday taneleri bulmuş ve bunları ekerek daha çok yiyecek elde edeceğini düşünmüş. Ancak nasıl ekeceğini bilmediği için arkadaşlarından yardım istemiş:

"- Bu buğday tanelerini ekmek için kim bana yardım edecek ?"

Ördek cevaplamış:

"- Ben yardım edemem, ancak istersen sana kahve tohumu satabilirim. Buğday yerine kahve ekersen, çok para kazanır ve istediğin kadar buğday alırsın."

Domuz oradan seslenmiş:

"- Ben de yardım edemem, ancak kahve ekersen ürünlerini ben satın alırım."

Fare hemen atlamış:

"- Ben buğday ekiminden anlamam ancak kahve ekmek için gereken parayı sana borç verebilirim, sonra ödersin."

Ticaretten ve tarımdan anlamayan kırmızı ibikli şirin tavuk, bu sözler sonrasında kahve ekmeye karar vermiş ve buğdaydan vazgeçmiş. Ancak kahve nasıl ekilir bilmediğinden yine yardım

istemiş:

"- Kahve ekmek için kim bana yardım edecek?"

Ördek:

"- Ben yardım edemem, ancak kahvenin çabuk büyümesi için gereken gübreyi sana satabilirim" demiş.

Domuz:

"- Ben kahve yetiştirmekten anlamam ancak kahveleri zararlı böceklerden korumak için ilaca ihtiyacın var, istersen sana satarım" demiş.

Fare de:

"- Gübre ve ilaç için gereken parayı istersen sana borç olarak veririm " demiş.

Sonunda kırmızı ibikli tavuk çalışmaya başlamış, alışmııııııı çalışmış. Kahve yetiştirmek buğday yetiştirmekten daha zormuş ve daha çok gübre ve ilaç gerekiyormuş. Ama tavuğumuz sonunda çok zengin olacağını hayal ederek sabretmiş. Ve sonunda hasat zamanı gelmiş ve gerçekten de tavuk çok miktarda ürün elde etmiş, kendisine yol gösteren arkadaşlarına seslenmiş:

"- Kahveleri satmama kim yardım edecek?"

Ördek:

"- Ben yardım edemem, ancak kahveleri işlemek ve paketlemek için benim fabrikama getirmelisin."

Domuz:

"- Ben de yardım edemem, zaten her önüne gelen kahve ektiğ için kahve fiyatları çok düştü, senin kahven beş para etmez."

Fare:

"- Ben bu işlerden anlamam, ayrıca artık sana verdiğim borçları ödemen lazım."

Sonunda kırmızı ibikli küçük tavuk gerçeğin farkına varmış ve buğday yerine kahve ekmenin büyük bir hata olduğunu anlamış, çünkü borç içindeymiş ve yiyecek tek bir lokması yokmuş. Açlıktan ölmek için yine yardım istemiş:

"- Yiyecek bir kaç lokma bulmama kim yardım edecek?"

Ördek:

- Ben yardım edemem, senin hiç paran yok."

Domuz:

"- Ben de yardım edemem, zaten herkes kahve ektiği için buğday eken de kalmadı, yiyecek yok."

Fare:

"- Ben yiyecek bulamam. Ancak bana borçlarını ödemediğin için para yerine senin tarlanı almak zorundayım, iyi bir tavuk olursan, belki senin o tarlada boğaz tokluğuna çalışıp, benim için buğday yetiştirmene izin verebilirim. Şimdilerde bizim kırmızı ibikli küçük tavuğumuz, artık farenin olan eski tarlasında buğday yetiştiriyor ve karnını doyurmaya çalışıyor.

Kaynak: İngiltere'de ilkokullarda okuma kitabı olarak okutulan "The Little Red Hen" kitabı.

Tahsilden önce

Russel Gough, " Karakteriniz Kaderinizdir" adlı kitabında diyor ki:

"Doğru ve iyi olanı bilmek ile doğru ve iyi olanı yapmak arasında-ki en önemli bağlantı, doğru ve iyi olanı yapacak bir karaktere sahip olmaktır."

Eğer karakter gelişmemişse tahsil işe yaramıyor. Unutmayalım; banka hortumlayanlar, devleti soyanlar, rüşvet alanlar, vatani çıkar uğruna satanlar, maç satanlar, şike yapanlar, teşvik verenler; birilerini hakir görüp aşağılamakla yükseleceklerini zannedenler hep tahsilli bireylerdir.

O yüzden Roosevelt demiş ki: "Bir insanı ahlaken eğitmeden sadece zihnen eğitmek topluma bir bela kazandırmaktır."

Ahmet Şerif İzgören'in "Avucunuzdaki Kelebek" isimli kitabından

Vehbi Koç, oğlu Rahmi Koç'a iki mektup verir; 'birini ben ölünce aç, ikincisini de beni defnettikten sonra açarsın' der. Vefat ettiğinde Rahmi Bey ilk mektubu açar. Mektupta, 'Oğlum, senden tek bir isteğim var; beni çoraplarımla gömsünler'.

İmam tüm ısrarlara rağmen bu talebi kabul etmez. Rahmetli Vehbi Koç ister istemez çorapsız defnedilir. Defin işlemi bittikten sonra Rahmi Koç ikinci mektubu açar: 'Bak oğlum bir çift çorap bile götüremedim'.

"Bundan üç dört yıl önce USA'da dünya spastikler olimpiyatı düzenleniyor. Yüz metre yarışı; Down Sendromlu koşucular... Yarış başladığında koşuculardan birinin ayağı takılıyor, düşüyor ve acıyla bağırmaya başlıyor. Çok ilginç bir şey oluyor, diğer zihinsel engelli koşucular geriye dönüyorlar ve düşen atleti kaldırıyorlar. Down Sendromlu bir kız, oğlanı öpüyor: "Bu onu iyileştirir" diyor. Kollarına girip teselli ediyorlar ve hep beraber yürüyerek yarış çizgisini geçiyorlar.

Bize, "başarı başarı" diye öğrettikleri şey belki de başarı değildir. Hani şu eğitimler var ya, Amerikalılar'ın tüm üçüncü dünya ülkeleri-

ne sattıkları. "Birilerini modelle, onun yaptıklarını yap, sen de başarısın". Acaba birbirini hırsla geçmeye çalışan bizler mi daha insanız, yoksa düşen arkadaşlarını kaldırmaya çalışan engelliler mi? Belki de o engelliler bizden daha gerçek bir hayatı yaşıyorlar. Biz, çok sahte, tüketime ve birbirini ezmeye dayalı bir hayatı yaşıyoruz. Bize öğrettikleri hayat, baştan sona sahtedir."

"Hayatı size Amerikan filmlerinin öğrettiği gibi yaşarsanız bittiniz. Çünkü tüketmezseniz varolamazsınız ve o kültürde fiziksel özellikler her şeyin önündedir."

"İnsanlar bir gün Tanrı katına çıkmışlar. 'Sana artık ihtiyaç kalmadı ey Tanrı. Biz insan bile yapabiliyoruz'. 'Öyle mi, yapın da görelim' demiş Tanrı.

İnsanlardan biri eğilmiş yerden insan yapmak üzere bir avuç toprak almış. 'Hoop' demiş Tanrı, "kendi toprağınızdan, kendi toprağınızdan."

"Bir akşam arkadaşlarım bize oturmaya geldiler. Yanlarında Fransız bir kız. Kız, üniversitede ihtisas yapmak için ailesinden destek istemiş kabul etmişler. Yalnız, "mirasından düşeriz" demişler. Kız bunu çok normal görerek anlattı, biz gözlerimizi Singapur maymunları gibi açarak dinledik!

O yüzden bazen söylüyorum; o insanların öğretileri, felsefeleri ve kitapları bana pek bir şey anlatmıyor. Kendi değerleriniz üzerinde düşünmeniz ve onları belirlemeniz, benliğinizi fark etmenizi ve hayatınızla ilgili karar vermenizi kolaylaştırır."

"Ayvalık'tayım, 2003 yazı. Kıyıda, bizi dalışa götürecek tekneyi bekliyoruz. Üç genç kız yanımıza kadar geldi. Kızlardan biri topallıyor, ayağının birini hep sürümek zorunda.

Durdular, bize Belediye Plajının olduğu yeri sordular. Biz de gösterdik; bir kilometre ötede bir yer... Kızlardan sağlam olan ikisi: "Yaaa hadi geri dönelim, oraya kadar bu sıcakta yürünmez" diye fısıldandılar. Engelli olan kız, "Ne var bunda? Yürürüz" dedi.

Şaka gibi bir şey! Yürüme engelli olan kız, bizim gözümüzün önünde öbür ikisini ikna etti, bize teşekkür etti ve devam ettiler. Biz gözlerimiz dolu dolu onları seyrettik. Sizce hangisi daha engelli?

Hayatınızın zor anlarında güçtür mücadele ruhu. Ona sahipseniz hiç korkmayın. Mücadele ruhunuz yoksa anlattığım her şeyi unuttun, çünkü boştur sizin için."

"Bir genç kız bilge adamı şaşırtmak istiyor. İki elinin arasına bir kelebek koyacak ve bilge adama, 'avucumun içinde bir kelebek var, canlı mı ölümü?' diye soracak. Ölü derse kelebeği salıverecek, canlı derse avucunu bastırıp kelebeği öldürecek, bilge adam her ne derse tersini ispat etmiş olacak. Kız kapalı tuttuğu ellerini bilgeye doğru uzatıyor: "Avucumun içinde bir kelebek var: Canlı mı, ölü mü?"

Bilge adam cevap vermeden önce uzun uzun kızın gözlerinin içine bakıyor ve cevap veriyor: "Canlı da olması, ölü de olması senin ellerinde kızım, senin ellerinde."

"Orman müthiş bir hızla yanarken küçük bir serçe yolundaki gölden pençeleri arasına su alıp ormanın üzerine bırakıyor ve tekrar göle uçuyormuş. Ormanın yanığını çaresizlikle izleyen hayvanlardan biri gülümseyerek bağırmış: "Ne o, ormanı birkaç damla su ile mi söndüreceksin?" Serçe cevap vermiş: "Benim elimden gelen bu".

Etrafınızda her şeyi para ve başarıya başlayan bir sistem var. Oysa değerli olan doğru bir amaç uğruna harcanan çabalardır."

Paraşütünüzü kim katlıyor?

Charles Plumb, Birleşik Devletler Deniz Kuvvetleri'nde genç subaylara öğretmenlik yapıyordu. Vietnam'da jet pilotu olarak savaşmıştı. Yetmişaltıncı uçuşu sırasında uçağı yerden havaya fırlatılan bir füze ile vurulmuş, ancak son anda uçaktan atlamış, paraşütle yere inmişti. Ne var ki komünistlerin eline esir düşmüş, altı yılını bir hapisanede geçirdikten sonra tekrar ülkesine dönmüştü. Şimdi genç öğrencileriyle bu paha biçilmez deneyimlerini paylaşıyordu.

Bir gün, bir lokantada eşile birlikte yemek yerken, yakındaki masadan bir adam kendisine yaklaştı ve "Siz Yüzbaşı Plumb'sınız değil mi?" dedi. Plumb'ın cevap vermesine fırsat vermeden konuşmasını sürdürdü adam: Vietnam'da Kitty Hawk savaş gemisinde jet pilotuydunuz. Uçağınızı vurmuşlardı!"

"Bütün bunları nereden biliyorsun" diye sordu Plumb şaşkınlıkla. Adam hemen cevap verdi: "Sizin paraşütünüzü katlamıştım." Bir taraftan eliyle ustaca katlama hareketleri yaparken "Umarım paraşütünüz hemen açılmıştır!" dedi.

Plumb minnettarlıkla, "Elbette!" dedi, "Katladığın paraşüt açılmasaydı, bugün burada olamazdım!" Adam tevazuyla Plumb'ın elini sıkıp müsaade istedi ve yerine oturdu.

Plumb o gece uyuyamadı. Hep adamı düşündü. Bir paraşütün katlama biçimi bir pilotun ölüm kalım meselesi olacak kadar incelikli bir işti. Bir jet pilotu olarak bu detayı hiç düşünmemişti. Kimbilir Kitty Hawk da kaç kez yüz yüze gelmişlerdi de, sıradan bir memur olarak görmüştü adamı. Sözüm ona, bir jet pilotunun yaptığı sıradan memurların yaptığı işler kıyaslanır şeyler değildi! Hep sıradan biri gibi görmüş olmalıydı adamı. Hayatında yeri olmayan önemsiz bir dekor gibi. Çok büyük bir ihtimalle ona bir "Merhaba" demeyi bile çok görmüştü.

Saatlerce onun yaptığı işi düşündü. Yüzlerce paraşütün iplerini birbirinden itina ile ayırışını, kumaşı inceden inceye katlamasını hayal etti. Elinin her hareketinde hiç tanımadığı birinin hayatını ellerinde tuttuğunu fark etti.

Ertesi gün dersine şu beklenmedik soruyla başladı Plumb: "Paraşütünüzü kim katlıyor?" Bir süre susup cevap bekledi. Anlaşılan o ki, herkes kendi işine odaklanıyor, kendi işinin detaylarında kritik katkıları olan insanları hesaba katmıyordu.

Hepimizin hayatımızın her anında kullandığımız bir paraşüt vardır. Bizi hayatta tutan, özgüvenimizi sağlayan, ayaklarımızı yere sağlamca bastıran ya da havada asılı kalıp öteleri görmemizi sağlayan nice küçük fakat önemli detayın arkasında kimler var acaba?

Hayır, hayır; jet pilotu olmanız ya da savaşıyor olmanız gerekmiyor elbet bu soruya muhatap olmak için. Şimdi sokakta huzurla yürürken basit bir soru sorulabilir: "Pantolonunuzu kim ütülüyor?"

Vehbi Koç'un reçeteleri

Benim başkasının düşüncesinden, aklından, tecrübesinden faydalanma huyumu bildikleri için; tanıdık tanımadık memleketin her tarafından pek çok kimse bana mektup gönderir. Basında çıkan röportajlar, televizyon programları muhtelif toplantılarda yaptığım konuşmalar beni onlara yakınlaştırıyor olmalı ki, sıcak ifadeler kullanırlar ve beni kendi hayat tecrübeleriyle güçlendirmek isterler. Mesela, titrek yazısından hayli yaşlı olduğu anlaşılan bir emekli vatandaş, bana " olumlu insan tipi"nin 5 maddelik formülünü gönderir.

Tanımadığım o dostun iyi insan ölçüsü şudur:

- 1) Buluşma sözünü, birlikte verilen biçimde yerine getirebiliyor mu?
- 2) Söyledikleri ile yaptıkları birbirini tutuyor mu?
- 3) Kendine yapılan iyilikleri ve bunları yapanları bilebiliyor mu?
- 4) Başkalarının başarısı ile sevinebiliyor mu?
- 5) Kendisinin bir yaratık, fakat tüm evrenin bir yaratıcısı olduğunu biliyor mu?

Bana gönderilen bu kabil mektupları ilgiyle okur, gerçekten yararlanırım. İnsanımızı tanımak lazımdır. Ne düşünüyor, duygusu nedir, yaşayış şartları nedir bilmeli, hatta gidip kendi muhitinde

görmelidir.

Bizim, memleketin her tarafında yayılmış geniş bir bayi teşkilatımız vardır. Onlarla muntazam toplanılar yaparız, fikir ve görüş alışverişinde bulunuruz. Ben sık sık onları kendi muhitlerinde, kendi iş ve yaşayış şartları içinde görmeye gitmişimdir. Bu sayede memleketin her köşesi hakkında bir kanaat sahibi olabildim. Selahiyetim olsa, memleketini tanımamış hiç kimseyi yurt dışına çıkarmam ve onları önemli işlerin başına getirmem.

Notlarımın arasında bizim bayilerden birinin 1985 yeni yıl hediyesi olarak müşterilerine dağıttığı, bir diploma gibi özenle basılmış "On öğüt"ü bulunca, halkın bir tarafından çalışırken öbür taraftan da kendi yaşayış felsefesini ürettiğini düşündüm; otobüslerin minibüslerin, kamyonların önlerine arkalarına takılan levhalardaki hikmek kırıntıları gözlerimin önüne geldi. Gaziantep'te Özсарay firmasının sahipleri Mustafa Küllük ve Mehmet Günenç'in "On Öğüt"ünü kitabıma alayım dedim.

Gaziantep'li bayimizin öğütleri şunlar:

1) ÇALIŞMAK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu muvaffakiyetin bedelidir.

2) DÜŞÜNMEK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu kudret ve kuvvetin membaıdır.

3) EĞLENMEK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu genç kalmanın sırrıdır.

4) OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu bilginin temelidir.

5) İBADET İÇİN ZAMAN AYIR

Bu yücelmenin yolu, gözlerden ve ruhtan dünyevi kir ve tozların yıkanmasıdır.

6) BAŞKALARINA YARDIM VE ARKADAŞLARDAN HOŞLANMAK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu saadetin membasıdır.

7) SEVMEK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu hayatın kutsallıklarından biridir.

8) HAYAL İÇİN ZAMAN AYIR

Bu ruhu yıldızlara eriştirir.

9) GÜLMEK İÇİN ZAMAN AYIR

Bu hayatın yükünü hafifleten bir boşanıştır.

10) PLAN İÇİN ZAMAN AYIR

Bu, ilk dokuz şeyi yapabilmek için lüzumlu zamana sahip olmanın sırrıdır.

(Vehbi Koç, Hatıralarım Görüşlerim Öğütlerim'den)

Türkiye'nin dış siyaseti

"Kabine açıklanmış, bakanlar makamlarına oturmuş. Yeni dışişleri bakanı bürokratları çağırmış ve "Bana, ülkelerin dış politika anlayışları hakkında bir rapor hazırlayın" demiş. İki gün sonra bir dosya getirmişler önüne. Bakmış, içinde tek bir yaprak ve üzerinde 10-15 satır yazı. Şaşırmış önce ve "Bu ne" der gibi dudaklarını büzmüş, sonra okumuş. "Suudi Arabistan'ın Riyad şehrinde, farklı ülkelere gelen bir turist grubu, bir dinlenme yerine giderek buz gibi kola ısmarlamışlar. Kolalar gelince bardaklarında birer karasinek olduğunu fark etmişler.

İngiliz, başka bir bardakta yeni bir kola istemiş. İsveçli, aynı bardakta yeni bir kola istemiş. Finlandiyalı, sineği bardaktan çıkardıktan sonra kolayı içmiş. Rus, kolayı sinekle birlikte içmiş. Çinli, sineği yemiş, kolayı içmemiş. Yahudi, sineği yakalayıp Çinli'ye satmış. Japon, değerlendirilmek üzere, sineği Tokyo'ya göndermiş. Yunanlı, kolanın yarısını içtikten sonra itiraz ederek yeni bir kola istemiş. Norveçli, kolayı içtikten sonra bardaktaki sineği balık yemi olarak kullanmış. İrlandalı, sineği ezip kolayla karıştırmış ve İngiliz'e içirmiş. Amerikalı, 5 milyon dolarlık tazminat davası açmış. Arabistan hükümeti, özür dileyerek, 10 milyon dolar tazminat ödemiş."

Bakan, bıyık altından gülerek, rapordan hoşlandığını belirtmiş. "İyi, güzel de, bu turist grubunun içinde bizden biri yok muymuş?"

diye sormadan edememiş.

"Varmış efendim" diye cevaplandırmışlar. Bakan devam etmiş,
"Peki, o zaman, O ne yapmış?".

Bürokratlar birbirinin yüzlerine bakmışlar. İ lerinde en tecrübeli
olanı, bir adım  ne çıkıp, cevap vermiş;

"Türk, olayı şiddetle kınamış"

Yaradan'dan bir not

Kime : Sana
Kimden : Yaradan
Konu : Sen
Ref : Hayat

Bugün bütün problemlerini ben çözeceğim. Ancak unutma bunu yapmak için senin yardımına ihtiyacım yok.

Eğer çözemeyeceğin bir sorunla karşılaşırsan çözmek için kendini helak etme. Lütfen bu sorunu Allah'a havale edilen işler kutusuna koy.

Ben bütün sorunları çözeceğim. Ancak kendi zamanımla, senin zamanınla değil. Sorunu bu kutuya bıraktıktan sonra onu unut ve üzülme. Bunun yerine hayattaki bütün güzelliklerle ilgilen, onlardan zevk almaya çalış.

- Dünyada araba kullanmanın ne olduğunu bilmeyen pek çok kişi, araba kullanmanın ayrıcalık sayıldığı pek çok ülke var.

- Eğer trafikte sıkışırsan, sinirlenme.

- Eğer işte kötü bir gün geçirirsen, yıllardır iş bulamadan oturan perişan insanları düşün.

İlişkin kötü giderse, hiç sevememiş ve bu sebepten de hiç sevilmemiş insanları düşün.

- Bir hafta sonu daha geçti diye tasalanırsan, çocuklarının rızkını çıkartmak için, 3 kuruş paraya günde 12 saat, haftada 7 gün çalışan kadınları düşün.

- Dağ başında araban bozulur ve yürümek zorunda kalırsan, hemen öfkelenme. Bir adım atabilmek için, herşeylerini vermeye hazır kötü-rümleri düşün.

- Sabah uyandığında aynada, saçında bir ak tel daha görürsen, tasalanma, saçsızlıklarını dert etmeyi akıllarına bile getiremeyen, yaşam mücadelesi veren kanser hastalarını düşün.

- Hayatta gayesiz kaldığını düşünüp karamsarlığa dalarsan, müteşekkir ol. Senin yaşadıklarını göremeyen, genç yaşta öldükleri için, senin kullandığın hiçbir fırsata sahip olamayanlar o kadar çok ki...

- Eğer insanların cahilliklerinin, bğnazlıklarının, kötölüklerinin, aşığılıklarının, hırslarının kurbanı olursan, daha kötüsü olup seninde onlardan biri olabileceğini hatırla, gene de şükret.

- Koşullar ne olursa olsun, herşeye rağmen hayat çok güzel ve uğrunda mücadele etmeye değer.

Dünyanın en garip yasakları

- * Arabasının altında birinin bulunduğunu gören sürücünün otomobilini çalıştırması yasaktır. (Danimarka)
- * Otomobilinin karşısına at arabası çıkan sürücü, otosunu kenara çekmek zorundadır. (Danimarka)
- * Demiryolunda öpüşmek yasaktır. (Fransa)
- * Domuzlara "Napolyon" isminin verilmesi yasaktır. (Fransa)
- * Yağmur yağarken çimler sulanamaz. (Kanada)
- * Koleje gitmek için entelektüel biri olmak zorundasınız. (Çin)
- * Kapılar ve pencereler pembe renkte olmak zorundadır. (Kanada-Kanata)
- * Ağaca tırmanmak yasaktır. (Kanada-Oshawa)
- * Bank Street'te pazar günleri dondurma yemek yasaktır. (Kanada-Ottawa)
- * Yong Caddesi'nde ölü atları pazar günü sürüklemek yasaklanmıştır. (Kanada-Toronto)
- * Kadınların toplu taşıma araçlarında çikolata yemesi yasaktır. (İngiltere)
- * Tropikal balık satıcıları hariç! kadınların halka açık yerde üstsüz gezmesi yasaktır. (İngiltere-Liverpool)

- * Etek giyen erkekler tutuklanır. (İtalya)
- * Pazar günleri balık avlamak yasaktır. (İskoçya)
- * İnek sahiplerinin sarhoş olması yasaktır. (İskoçya)
- * Kapınızı çalıp sizden "klozetinizi isteyen birini" içeri almak zorundasınız. (İskoçya)
- * Pazar günü çamaşır asmak yasaktır. (İsviçre)
- * Çocukların sigara satın alması yasak, içmesi serbesttir. (Avustralya)
- * Patikada sağ elinin üzerinde amuda kalkarak yürümek yasaktır. (Avustralya)
- * Pazar günleri pembe pantolon giymek yasaktır. (Avustralya-Victorio)
- * Araba kullandığınız zaman gömlek giymek zorundasınız. (Tayland)
- * İç çamaşırsız gezmek yasaktır. (Tayland)
- * Metroda sakız çiğneyen tutuklanır. (Singapur)
- * Kuaförde saç kurutucusunun altında uyuyan kadın ve salon sahibi para cezasına çarptırılır. (ABD-Florida)
- * Hollywood Bulvarı'nda 2 binden fazla koyun varsa araba kullanmak yasaktır. (ABD-Hollywood)
- * Sanık sandalyesinde ağlamak yasaktır. (ABD-Los Angeles)
- * U dönüşü yapmak yasaktır. (ABD-Teksaş)
- * Evde içki içmek yasaktır. (ABD-Indiana)
- * Birinin arkasından konuşmak ve dedikodu yapmak ilgaldır. (ABD-Indiana)
- * Berberlerin çocukların kulağını kesmesi yasaktır. (ABD-Indiana)
- * Polisler, ikaz etmek amacıyla köpekleri ısırabilir. (ABD-Ohio)
- * Birine yılan atmak yasaktır. (ABD-Ohio)
- * Eşeklerin banyo küvetinde uyuması yasaktır. (ABD-Arizona)
- * Çorbayı hüpürdeterek içmek yasaktır. (ABD-New Jersey)

- * Ayakkabıyla uyumak yasaktır. (ABD-Oklahoma)
- * Lolipop yemek yasaktır. (ABD-Washington)
- * Buzdolabının kapısı açıkken önünde uyumak yasaklanmıştır. (ABD-Pennsylvania)
- * Banyoda şarkı söylemek yasaktır. (ABD-Pennsylvania)

HAYATA DAİR NOTLARIM

A series of horizontal dotted lines for writing, starting from the top right and extending across the page.

